

Tfs

TIDSKRIFT
FÖR
SCHACK

NR 8 ÅRGÅNG 106 2000

EN HÖJDARE PÅ SKOL-SM!

■ Med 10½ poäng av 11 möjliga vann Rasmus Janse, Västerås klass I (födda 1991) vid Skol-SM i Eskilstuna. På bilden gratuleras han av Sveriges Schackförbunds ordförande Ingvar Carlsson som förrättade prisutdelningen i en fullsatt aula. Stort reportage på UNGDOMSSIDORNA – SID 528!

Tfs

Tidskrift för Schack är officiellt organ och medlemsblad för Sveriges Schackförbund.

Ägare: Sveriges Schackförbund.

Kansliadress: Slottsgatan 155, 602 20 Norrköping, tel 011/10 74 20.

Redaktör och ansvarig utgivare: Bo Plato, Gethornskroken 21, 281 49 Hässleholm, tel 0451/128 50, telefax 0451/147 90.

Prenumerationer och ekonomi: Ingemar Eriksson, Sveriges Schackförbund, Slottsgatan 155, 602 20 Norrköping, tel 011/10 74 20 (arb), 011/724 67 (bost).

SSF:s Publikationskommitté: Sthig Jonasson, Bo Plato, Ingemar Eriksson.

Prenumerationer: Samtliga prenumeranter är medlemmar av Tidskrift för Schacks Kamratförbund. Prenumerationsavgiften för 2000 är för medlemmar i Sveriges Schackförbund 320:–, för övriga 380:–. Stödprenumeration 425:–.

Annonsspriser: Helsida 2 000:–, halvsida 1 200:–, kvartssida 700:–, sista sidan av omslaget 3 000:–.

För annonsörer som sysslar med schacklig verksamhet utgår 50 % rabatt.

Postgiro: 60 46 34-6.

All korrespondens sänds till någon av ovan angivna adresser.

Tryck: Norra Skåne Offset, Hässleholm

Innehåll

Ledare	481	Damturneringen på Hasselbacken	506
Världscupen, damer	482	Hasselbacken Open	510
Världscupen, herrar	488	Framtidskonferens med vind i seglen	514
Zonturneringen	494	Rubinstein Memorial	518
Tävlingskalender	497	Rödeby Open	524
Efterskörd från SM – 1968!	497	Distriktsnytt	526
Lars Karlssons krönika	498	Ungdomssidorna	528
Mitt vackraste parti!	500	Problem	538
Jaen Eslon död	504	Studier	540

Omslagsfoto: Olle Eleby

Nästa nummer

beräknas utkomma i slutet av november. Ur innehållet: Elitseriestarten i Luleå, premiären i Allsvenskan, VM-matchen i London och mycket annat. Manusstopp för nr 9: 1 november, för nr 10: 30 november!

Schack i TV

■ Schack i SVT 1 på bästa sändningstid en lördagkväll – taket är fullt av kors!

□ Ett franskproducerat program om Garri Kasparov sändes den 23 september. Det hade konkurrens av den dagliga OS-sammanfattningen men vad gjorde det, på tröskeln till matchen mot Vladimir Kramnik...

□ Under en hel timme speglades världsmästarens karriär med utgångspunkt från fjolårets turnering i Wijk aan Zee. Det förekom inget partimaterial, programmet var gjort för "vanligt" folk. Tonen var högakttningsfull, sannolikt en förutsättning för att Kasparov skulle ställa upp.

□ Det faktum att han tillsammans med Nigel Short "stal" 1993 års VM-match berördes inte med ett ord. Med tystnad förbigicks också hans förmåga att förstöra sina egna skapelser (GMA, PCA, WCC), hans fejd med FIDE, hans svek mot Aleksej Sjirov, hans föraktfulla uttalanden om "turister" i fjolårets VM-turnering i Las Vegas osv.

□ Fram tonade i stället bilden av en man som trivs utmärkt i rollen som världsmästare och är beredd att satsa all sin kraft – och den är ansevärd – på att förbli i denna position.

□ Kasparov bor sedan 1990 i Moskva, men sju månader om året befinner han sig på resande fot. En månadslång semester på den kroatiska kusten innehåller fysisk träning av ett slag som endast en elitidrottsman skulle stå ut med. Två tränare och tre datorer ingår i "utrustningen".

□ Turneringar, simultanuppvisningar och PR-framträdanden av olika slag fyller en stor del av vardagen. Kasparov är den förste schackmästaren som skaffat sig en egen agent, hämtad från tennisvärlden. Agenten anser att Kasparov är ett geni vid brädet men mycket mänsklig utanför. Han kunde ha tillagt att hans arbetsgivare också är något av ett PR-fenomen, som i den egenskapen utan tvivel har gjort schacket stora tjänster.

□ Själv karakteriserar Garri ett schackparti som en konflikt mellan två intellekt. En människas personlighet avspeglar sig i sättet att spela schack, men motståndaren är för honom inte en person utan en fiende som ska förgöras.

□ På senare tid har Kasparov blivit intresserad av historia, och härvidlag har han en del minst sagt bisarra åsikter.

□ Omsorgsfullt inlindad kritik förekom i någon intervju men Kramnik konstaterade med en elegant formulering som tål att suga på:

– Så länge han är världsmästare är allt OK...

		PS	PS	PS				
VM-matchen i Lonson startade programenligt den 8 oktober:								
Garri Kasparov	Ryssland	g 2849	½	0	½	½	½	½
Vladimir Kramnik	Ryssland	g 2770	½	1	½	½	½	½

■ Första upplagan av FIDE:s nyinstiftade Världscup arrangerades i Shenyang, Kina, där Pia Cramling som enda nordiska deltagare gjorde en utmärkt insats i damernas turnering. Här berättar hon om evenemanget:

Pia Cramling:

HEMMASEGER I FIDE:S VÄRLDSCUP VAR NOG INTE SÅ DUMT...

Shenyang, Kinas fjärde största stad med ungefär sex miljoner invånare, en timmes flygväg österut från Peking, sattes definitivt på min schackkarta i september. Den första upplagan av en ny FIDE-tävling, Världscupen, fick en spännande och oväntad spelplats, ett schackpalats beläget ute på landsbygden, en timmes reväg från Shenyang.

Hotellet låg bara cirka fem minuters bilresa från spellokalen. Det fanns absolut ingenting att göra mer än att njuta av naturen och poolen, som jag besökte efter varje rond. Men arrangemanget var helt OK tycker jag, och jag trivdes ganska bra. Juan, min sambo, och jag hade visserligen sällskap av diverse insekter på rummet. En del av ett skrämmande stort format. Det var dock bara myggen som bets. Vårt rum var annars mysigt och vi slapp den fräna fuktluften som i det rum vi först hade tilldelats. Det fanns till och med TV med Eurosport – alla andra kanaler var på kinesiska.

Maten blev vi snabbt trötta på. Det hjälpte inte att vi hade en buffé – det var samma rätter lunch och middag tävlingen igenom. Sådant blir snabbt enformigt. Ibland serverades bananer och det var rena festen för mig. Maten var dessutom nästan alltid kall – jag spelade helt enkelt för långa partier.

Även FIDE-delegationen (dock ej FIDE-presidenten Iljuzmzinov, som gjorde en kort visit) var inkvarterad på vårt hotell, en trappa upp för att, gissar jag, slippa insekterna. De delade också restaurang med oss, vilket var ett tecken på att vi hade de bästa villkor som kunde åstadkommas. Däremot bodde den kinesiska truppen någon annanstans.

De flesta kineser som fanns på hotellet tycktes vara där för att bistå oss på ett eller annat sätt. Men även om flera pratade engelska, mer eller mindre, kunde vi bara förstå några få. Varje dag serverades grönt te på

rummet och när vi stegade in i matsalen, liksom i spelpalatset, stod det alltid en eller två kinesiskor vid dörrarna och log vackert samtidigt som de bugade och önskade oss välkomna.

24 spelare deltog i dam- respektive den öppna klassen. De delades upp i fyra sexmannagrupper, där de två främsta gick vidare till kvartsfinal. Deltagarna hade främst tagits ut efter elotal och kvalifikationsturneringar på respektive kontinent, t ex individuella EM, som spelades för första gången i somras.

Dock valde en hel del högrankade spelare att tacka nej. Det var då desto roligare att se världstrea, Viswanathan Anand, på plats.

På damsidan var bortfallet inte lika stort. Judit Polgár hade haft en plats i den öppna tävlingen om hon varit intresserad.

Stadens borgmästare invigde Världscupen kvällen före första ronden. Därefter var det dags för "the players meeting" och då inträffade något som absolut borde ha undvikits. FIDE hade, som världsmästaren Alexander Chalifman upprört påpekade, före tävlingen meddelat att lottningen av grupperna skulle ske på plats i Shenyang.

Väl i Shenyang visade det sig att en lottning hade gjorts redan ett par dagar tidigare och det fick många att protestera. Även om, som FIDE vidhöll, ingen kände till lottningen (något spelarna inte litade på) var det tillräckligt att veta vilket system FIDE tänkte använda sig av för att själv kunna räkna ut vilka som skulle hamna i ens egen grupp.

En omröstning gav en klar majoritet för att lottningen skulle göras om. Då tävlingen från början var planerad till sommaren hade spelarna tagits ut efter elolistan i januari och det är förklaringen till att man även använde den för lottningen. De fyra högst rankade gick upp på podiet, tog var sin lapp med en bok-

Finalisterna i damcupen Xu Yuhua, Kina (tv) och Natalija Zjukova, Ukraina. 24-åriga Xu fick 24 000 dollar (cirka 240 000 kronor) i prispengar, Zjukova 16 000 dollar.

stav på, som bestämde gruppen, och sedan en lapp med ett nummer för att veta färgerna. Sedan gick spelarna rankade 4-8 upp och upprepade proceduren osv. Högst två från samma nation tilläts i samma grupp.

Det blev bara en kinesiska i min grupp. Istället fick jag de enda två deltagarna från Georgien. Exvärldsmästarinna Maja Tjiburdanidze – en av damtävlingens tre stormästare – har jag haft en hel rad mycket bra ställningar mot men aldrig lyckats knyta åt säcken. Segern över henne i första rondens satt extra fint och kom nog att bli ganska avgörande för den fortsatta utvecklingen i gruppen.

Inför sista rondens ledde överraskningen, den unga kinesiskan Wang Yu, och jag på 3½ poäng efter att ha spelat remi sinsemellan. Utöver segern över sydafrikanskan Anxel Laubshner, som tog noll poäng, lyckades Maja – näst högst rankad – inte vinna något parti och hon var utslagen inför sista rondens möte med Wang Yu. Men inte heller nu kunde Maja visa sina gamla goda takter. Det blev bara remi.

Remi hade också räckt för mig mot georgiskan Nino Churtsidze. I ett långt kampparti hade jag strax före tidskontrollen en vinneställning men sedan valde jag en så dålig plan att jag hamnade i ett förlorat torn- och olikfärgat löparslutspel. För tredje gången blev jag också sist klar av alla spelarna.

Kinesiskan vann därmed gruppen medan Churtsidze delade andra platsen med mig.

Två timmar efter det att mitt parti – det sista – färdigspelats var det dags för sarspel. Vi hann åka till hotellet, äta och slappa lite. Men det var inte lätt att ladda på nytt.

Först spelades två partier med 15 minuter plus 10 sekunder per drag. (Även i långpartier använde vi oss av Fisherklockan.) Jag vann det första med vit och i ett slutspel med bonde över för mig och vinstspel tog vi remi i det andra. Churtsidze bara log och skakade på huvudet när tränaren röt att hon skulle ha fortsatt.

I de matcher där man inte fick till något avgörande i snabbschacket spelades ett blyxtparti med fem minuter för vit och sex för svart. Den som vann gick vidare, vid remi spelade man dock ett nytt blyxtparti med ombytta färger.

Vi hann kika lite på de övriga matcherna. Det är rafflande med korta partier och killarna höll ganska bra klass på spelet i snabbschacket, tycker jag. Dock saknades TV-skärmar i spellokalen och det var många som ville se sarspelen, så det gällde att hålla sig nära spelarna. När vi lämnat gruppspelen kom i alla fall en TV-skärm fram men jag tror man bara följde ett parti.

Almira Skriptjenko, Moldavien, hade otur att behöva spela sarspela med två kinesiskor, Wang Pin och Qin Kanying, som jag såg redan 1993. Kinesiskorna spelade remi i mindre än fem drag i sina inbördes partier och körde sedan för fullt mot Skriptjenko, vilket upprörde flera deltagare.

Taktiken lyckades och gav Kina de två kvalplatserna.

Av Kinas sju startande gick fem vidare – i tre av de fyra grupperna blev det maximal utdelning. Men världsmästarinna Xie Jun – nu rankad som damtvåa efter Judit Polgár – bet i gräset. Hon hade hamnat i den tuffaste gruppen, som vanns av vietnamesiskan Hoang Thanh Trang och ukrainskan Natalija Zjukova.

Det är bara tio år sedan Vietnam spelade sitt första Schack-OS. Samma år flyttade Hoang Thanh Trang, nu i 20-årsåldern, till Ungern, där hon fortfarande bor med sina föräldrar. Hon är en av få kvinnor som klarat mer än en stormästarnorm – två av de tre som krävs.

Hoang Thanh blev Xie Juns baneman. Så här lätt besegrade hon kinesiskan:

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 69)

Hoang Thanh Trang

Vietnam

Xie Jun

Kina

1. c4 Sf6 2. Sc3 g6 3. g3 Lg7 4. Lg2 0-0 5. d4 c6 6. e4!

Xie Jun spelar alltid Kungsindiskt så det är inte svårt att förbereda sig mot henne. Med en smart dragföljd undviker Hoang Thanh att kinesiskan får in sin solida uppställning med d7-d5. Då skulle spelet länkas över i en variant i Grünfeld, som kinesiskan numera föredrar, om hon bara tillåts, när vit fianchetterar löparen till g2.

6. – d6 7. Sf3 Sbd7 8. 0-0 e5 9. Dc2 a6?!

För att spela på damflygeln men idén är tveksam med bonden på c6. Varför får vi se i partiet!

10. h3 b5?!

Det vit hoppades på!

11. c5!

Tematiskt och starkt och nu får vit klar fördel. Poängen är att 11. – exd4 12. Sxd4 knappast går för svart: 12. – dxc5 (eller 12. – Sxc5) 13. Sxc6 lämnar en jättelucka på d5 för vits pjäser att operera på. Om svart i stället garderar, med t ex 12. – Lb7, faller d-bonden.

11. – dxc5 12. dxe5 Se8 13. Lg5! f6

Kvalitetsoffret 13. – Db6 14. Le7 Sxe5 räcker inte. Visserligen får svart en stark svartfältslöpare men hon saknar e-bonden för att få tillräcklig kompensation. Vit kan ta terräng med f2-f4 följt av e4-e5.

14. exf6 Lxf6 15. Lxf6 Dxf6 16. Tfe1 Sg7 17.

Tad1 De7 18. Dd2 Sb6 19. Dd6!

Vit har spelat sunt, utvecklat sina pjäser och tagit kontroll över centrum. Kinesiskans framstöt på damflygeln har bara gett henne svagheter.

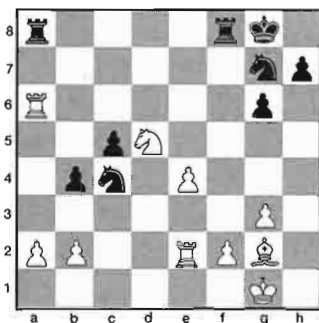
19. – Dxd6 20. Txd6 Sc4

Xie Jun trivs inte så bra när hon måste försvara sig och föredrar nästan alltid att spela aktivt. Säkert en influens från det så populära "kinesiskt schack"! Efter 20. – Lb7 21. Se5 Tad8 22. Ted1 hade vit fortsatt sin press.

21. Txc6 Lxh3! 22. Lxh3 Txf3 23. Lg2 Tff8 24. Te2 Tac8?

Xie Jun lämnar a-bonden åt sitt öde för att, om vit synar, kunna använda a-linjen för sitt torn. Men det är alltför optimistiskt. Bättre var 24. – Tfc8 25. e5 Txc6 26. Lxc6 Td8 även om t ex 27. Ld5 följt av 28. Lxc4 ger vit ett mycket bra slutspel.

25. Txa6 b4 26. Sd5 Ta8

27. Sf6! Kf7

Om svart inte angriper springaren hinner vit ta c-bonden: 27. – Kh8 28. Txa8 Txa8 29. Tc2 Sb6 30. Txc5. Svart står dessutom på matt på sista raden.

28. Txa8 Txa8 29. e5! uppgivet.

På 29. – Td8 30. Ld5† vinner vit kvaliteten.

Atmosfären under tävlingen var mycket bra, kamratlig och avslappnad. Det var lätt att glömma att det faktiskt handlade om en världscuptävling.

Efter gruppspelet hade vi en fridag som många av spelarna tillbringade i Shenyang. Dit eskorterades vi av några polisbilar – den första hade sirenerna på för att bana väg för oss. Det var nog bra. Kineserna kör fruktansvärt dåligt. Jag tror att det farligaste man kunde göra var att sätta sig i en bil. Lunchen i staden var ingen höjddare. De rätter som

bjöds var ju de vi avstod från på vårt dagliga buffébord.

När vi delade på oss för att shoppa fick alla grupperna en militär som följde med. För oss var det ganska praktiskt. Vi var tillsammans med argentinskan Claudia Amura, som köpte en cykel till sin tvååriga son. Cykeln släpade sedan militärkillen snällt på.

De få gånger jag varit i Asien har jag slagits av att kvinnorna alltid är vackra, leende och vänliga. Det gällde även kinesiskorna medan männen var ganska reserverade. Men Amuras andre son, en femmånaders baby, som hon modigt tog med till Kina, fick till och med männen att smälta. Alla, även poliserna, älskade att gulla med honom.

Zhu Chen var den högst rankade spelaren av oss åtta som var kvar. Vi har flera gånger spelat tillsammans, när ett utvalt damlag ställts mot några av världens främsta veteraner i de s k danstävlingarna, men aldrig mött varandra.

Ärligt talat kändes det nästan skönt att möta just Zhu Chen, som ska vara den främsta kinesiskan efter Xie Jun. Därmed behövde jag inte känna någon press på mig utifrån.

Alltså kvartsfinal, första partiet:

DAMGAMBIT (D 39)

Pia Cramling
Sverige

Zhu Chen
Kina

1. d4 d5 2. Sf3 Sf6 3. c4 e6 4. Sc3 dxc4

En överraskning. Så här har Zhu Chen aldrig tidigare spelat så vitt jag vet. Men överraskningar hör också till i matchspel.

5. e4 Lb4 6. Lg5 c5 7. Lxc4 cxd4 8. Sxd4 Da5

Svart väljer en ganska kompromisslös variant. Hon kunde ha slagit först på c3 med 8. – Lxc3† 9. bxc3 och sedan spelat damdraget. Det hade undvikit min fortsättning.

9. Ld2!? Dc5 10. Lb5† Ld7 11. Sb3 De7 12. Ld3 Sc6 13. 0-0 0-0 14. a3 Ld6 15. f4

Även jag väljer en aktiv plan...

15. – e5 16. f5 Sd4 17. Lg5!

Det var det här vit siktade på. Svart får tills vidare dras med en otrevlig bindning av springarna. Om svart nu slår på b3: 17. – Sxb3 får hon vara beredd på 18. Sd5! och kungsflygeln blir söndertrasad.

17. – Lc6 18. Lc4?!

Ett slarvigt drag som låter svart förenkla spelet. Bättre var att behålla springaren med 18. Sd2, som Etienne Bacrot har spelat mot

sin landsman Fressinet för några år sedan.

18. – Sxb3! 19. Dxb3 Tad8 20. Kh1 Lc5 21. Sd5

På 21. Ld5 låter svart löparen stå kvar och om vit slår svarar hon förstås med b7xc6!, som undviker det annars starka Sc3–d5.

21. – Lxd5 22. Lxd5 Td6 23. Tac1 Ld4 24. Tc2!

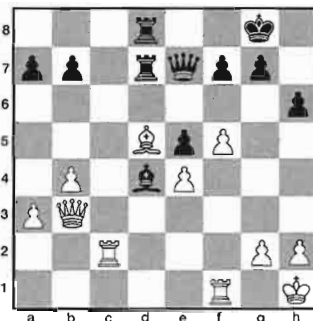
Garderar b2 och planerar en dubbling på c-linjen. Kontrollen över c-linjen och pressen mot f7 ger vit en något behagligare ställning.

24. – h6

Svart hoppas att jag ska backa med löparen, t ex 25. Lh4 Tb6 26. Da2 Le3! följt av 27. – Lg5. Nackdelen med textdraget är att när jag byter av min svartsfältslöpare kan svart inte längre använda h-linjen för ett torn (h6-bonden står ju i vägen) och det var jag glad för.

25. Lxf6 Txf6 26. Dg3 Td6 27. b4 Tfd8 28. Db3!? T6d7?

Svart garderar f7 lite extra för att kunna aktivera sin dam, kanske till h4. Zhu Chen ville inte släppa åttonde raden med 28. – T8d7 men valde nu fel torn. Att göra ett så pass stort misstag är lättare när man inte trivs med ställningen och Zhu Chen hade svårt att hitta en aktiv plan.

29. f6!

Självklart. Linjer öppnas framför kungen. När vit angriper är det bara en fördel att det är olikfärgade löpare.

29. – gxf6 30. Dh3! Kh7 31. Df5† Kh8

Enda vettiga rutan för att kunna använda ett torn i försvaret.

32. Tf3 Tg8 33. Th3 Tg6 34. Tc8† Kg7!

Alla svarts drag har varit forcerade. Mycket sämre var 34. – Kh7. Svart blir nämligen matt! Efter 35. Txb6†! Kxb6 36. Dh3† Kg5 37. Th8 går det inte att göra något mot hoten 38. Df5† matt eller 38. Th5† Kf4 39. Df3†

Damcupen i siffror

Grupp A: 1) Zhu Chen, Kina 4½, 2) Xu Yuhua, Kina 3½, 3) Regina Pokorna, Slovakien 2½, 4) Jekaterina Kovalevskaja, Ryssland 2½, 5) Alisa Marić, Jugoslavien 2, 6) Amelie Payet, Seychellerna 0.

Grupp B: 1) Wang Pin, Kina 3½, 2) Qin Kanying, Kina 3½, 3) Almira Skriptjenko, Moldavien 3½, 4) Antoaneta Stefanova, Bulgarien 2½, 5) Claudia Amura, Argentina 2, 6) Kinarik Mouradin, Libanon 0.

Särspel: Qin Kanying – Wang Pin ½–½
½–½, Skriptjenko – Qin Kanying ½–½ 0–1,
Wang Pin – Skriptjenko 1–0 1–0 w o.

Grupp C: 1) Wang Yu, Kina 4, 2) Pia Cramling, Sverige 3½, 3) Nino Churtsidze, Georgien 3½, 4) Maja Tjiburdanidze, Georgien 2½, 5) Aleksandra Kostenjuk, Ryssland 1½, Anxel Laubshner, Sydafrika 0.

Särspel: Cramling – Churtsidze 1–0
½–½.

Grupp D: 1) Hoang Thanh Trang, Vietnam 3½, 2) Natalija Zjukova, Ukraina 3½, 3) Xie Jun, Kina 3, 4) Irina Krush, USA 2½, 5) Wang Lei, Kina 1½, 6) Yadi-ra Hernandez, Mexiko 1.

Särspel: Hoang Thanh Trang – Zjukova ½–½ 1–0.

Kvartsfinaler: Cramling – Zhu Chen 1–0 ½–½, Wang Yu – Xu Yuhua ½–½ 0–1,
Wang Pin – Zjukova 0–1 ½–½, Hoang Thanh Trang – Qin Kanying ½–½ 1–0.

Semifinaler: Zjukova – Hoang Thanh Trang ½–½ 1–0, Cramling – Xu Yuhua 1–0 0–1 1–0 0–1 0–1.

Final: Zjukova – Xu Yuhua ½–½ 0–1.

matt. Inte heller 34. – Td8 fungerade då 35. Lxf7! avgör. Har vits attack nu stannat av? Nej, det går att bryta igenom.

35. Tg8! Kxg8 36. Dxg6! Kf8 37. Dxb6! Ke8 38. Dh8! Df8 39. Dxf6 Tc7 40. Tf3 Dg7

Ett effektfullt drag – det är alltid trevligt att få offra damen. Zhu Chen siktar på att länka in i tornslutspel hellre än att ha damerna kvar. Efter 40. – Tc1† 41. Tf1 Txf1† (41. – Dg7?? 42. Lxf7!) 42. Dxf1 blir vits dam alltför aktiv via b5 eller c4 för att svart ska kunna hålla sin ställning. Ännu en bonde kommer att falla och med två merbönder är det olikfärgade löparslutspelet vunnet.

41. h4!

Tar bort matthotet på första raden samtidigt som bondedraget blir nyttigt i det tornslutspel som uppkommer. Det finns inget taktiskt: 41. Lxf7? ger bara remi efter 41. – Txf7 42. De6† Kf8! (men inte 42. – Te7 43. Dc8† matt!) 43. Dc8† Ke7 44. Dxb7† Kf8.

41. – Dxf6 42. Txf6 Kf8?

För långsamt. Svart hinner inte genomföra sin plan Kf8–g7 följt av f7–f6 för att slippa behöva gardera f7. På g7 skulle kungen också hålla ett öga på vits h-fribonde. Men vit kan se till att hennes torn står kvar på f6 och då står kungen sämre på f8 (eller g7) än på e8. Om svart vill aktivera sitt torn och släppa försvaret av f7 kommer Tf6xf7 med mycket större kraft. När vit går med sin g-bonde blir så småningom g5–g6 ett hot och svart måste spela Kf8–g7 (eller gå tillbaka till e8).

Dagen efter föreslog Nigel Short 42. – Lb2. Om vit är oförsiktig får svart utdelning: 43. a4 Lc3 44. b5 Le1!. Nu kan vit inte gardera bonden med kungen och efter 45. h5 Lh4 kan svart befria sig med f7–f6 medan 45. Th6?? Lg3! plötsligt sätter matt.

Men på 42. – Lb2 är 43. g4!? starkare. Planen är g4–g5 och sedan upp med kungen, t ex 43. – Lxa3 44. b5 och även om det står materiellt lika är svarts uppgift svår: 44. – Le7 45. Txf7 Tc1† 46. Kg2 Lxh4 47. Txb7 vinner. Eller 44. – Tc1† 45. Kg2 Tc2† 46. Kf1 Tc1† 47. Ke2 Tg1 48. g5 Tg4 49. Txf7 Txb4 (eller 49. – Txe4† 50. Lxe4 Kxf7 51. Lxb7 och svart måste offra sin löpare på kungsflygelbönderna men då vinner b-bonden partiet) 50. g6 och bonden kan bara hejdas med pjäsoffer.

Ett annat alternativ är 42. – Lc3, som jag tycker ser starkare ut än att direkt gå på h-bonden. Vit kan pröva 43. g4 Le1 44. Th6 men släpper då det direkta hotet mot f7.

43. g4!

Nu är svart förlorad. På 43. – Kg7 följer ju 44. g5 och sedan har den vita kungen en säker tillflykt på g4. När den väl står där är det dags att låta h-bonden gå fram.

På 43. – Tc1† kan vit sicksacka sig ur schackarna med 44. Kh2! (44. Kg2 Tg1†! är troligen remi) Tc2† 43. Kg3 Tc3† 44. Kg2 Tc2† 45. Kf1 Tc1† 46. Ke2 Tc2† 47. Ke1! (förhindrar 47. – Tf2) Tc1† 48. Kd2 och svart har inte utträttat något.

43. – Lb2!? 44. g5! Lxa3 45. b5

Även 45. g6 bör vinna. Nu hänger detta drag i luften.

45. – Kg7 46. Kg2 a5 47. bxa6 bxa6 48. Kh3 a5 49. h5 Lc1 50. Kg4 a4 51. h6† Kh8

Det gick inte att gardera f7 på något bra sätt.

52. Txf7

Jag kunde inte motstå den avslutning som uppkommer när svart byter torn. Även 52. Lxf7 gick naturligtvis bra.

52. – Txf7 53. Lxf7 a3 54. Kh5 a2 55. g6! upp-givet.

Svart ville inte se 55. – Lxh6 56. Kxh6 a1D 57. g7† matt!.

I det andra partiet fick jag tidigt en klar positionell fördel och i slutställningen hade jag en sund merbonde och aktiva pjäser men jag var så trött att jag nöjde mig med remi.

Inför semifinalen hade vi ingen fridag, något som jag nog skulle ha behövt. Åter fick jag inleda med de vita pjäserna, nu mot lilla Xu Yuhua, som faktiskt aldrig har spelat i det kinesiska OS-laget. Efter en oklar öppning fick jag in en idé som gav snudd på vinstspel. Partiet gick att avgöra vid en massa tillfällen men jag lät dem alla rinna ut i sanden. Sedan var tornslutspellet remi men då gjorde min motståndare ett misstag som förlorade.

Än en gång var jag klar sist av alla. Dagen därpå hände det här:

SICILIANSKT PARTI (B 45)

Xu Yuhua

Kina

Pia Cramling

Sverige

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 Sc6 6. Sdb5 Lc5

Inspirerad av Jesper Hall beslöt jag mig för att prova den här lite ovanliga varianten, enligt honom ett bra remivapen. Att det inte blev så för mig var en annan femma och hade inget med själva öppningen att göra.

7. Lf4 0-0 8. e5

Här tänkte Xu Yuhua länge, troligen för att hon var ute i okänd terräng. Huvudförsättningen är 8. Lc7 (eller 8. Ld6 direkt) och sedan 9. Ld6 för att kontrollera luckan på d6 med en pjäs.

8. – Se8 9. Se4 Le7 10. Ld3 a6

Jag såg att vit kunde offra pjäs men det var inget att oroa sig för. Om vit backar: 11. Sbc3 har hon besvär med att gardera e-bonden efter 11. – Da5. På 11. Sbd6 slår jag springaren så att vit får en bonde på d6. Men kineserna tycker om att angripa och efter att ha förlor-

rat dagen innan ville Xu Yuhua kanske bara köra rakt på och hoppas på det bästa.

11. Dh5? g6 12. Dh6 axb5 13. h4 f5!

Nu är angreppet bara ruffel.

14. h5

Varken 14. Sg5 Lxg5 15. hxg5 (15. Lxg5 Dc7 16. h5 Dxe5† 17. Kd2 gxh5 18. Txb5 Tf7) Tf7 eller 14. exf6 Lxf6, som hotar att framtinga dambyte med 15. – Lg7, ger något.

14. – g5

Dög gjorde också 14. – gxh5!?. Jag ville inte låta vit aktivera sitt torn men 15. Txb5 Tf7 är inget att vara rädd för. På 16. Sg5 får svart dessutom dambyte: 16. – Lf8 17. Sxf7 Lxh6 18. Sxd8 Lxf4 19. Sxc6 bxc6 och de två lätta pjäserna är betydligt starkare än tornet.

Xu Yuhua fungerade så länge att hon bara hade 12 minuter kvar när hon spelade:

15. Sxg5 Lxg5 16. Lxg5 Da5†

Sundare var nog 16. – Dc7 17. f4 Sb4 och svart byter av en löpare. Om 18. Th3 så 18. – Tf7 för att kunna besvara 19. Tg3 med 19. – Tg7. På c7 håller damen dessutom sjunde raden efter ett senare d7–d6.

17. Ld2 b4 (17. – Dc7!?) 18. f4 Tf7 19. g4 Se7!?

Också 19. – Dc5!?, för att spela Dc5–f8, ser starkt ut. Här kunde jag även ha gett tillbaka pjäsen med 19. – Sxe5 20. fxe5 Dxe5† 21. Kd1 Dxb2 22. Tc1 d5 23. gxf5 exf5 och svart har fördel.

20. Tg1 Tg7 21. Ke2 Kh8?

Samtidigt som kungen går ur g-linjen för vits torn planerar jag att fånga damen med 22. – Sg8. Det rätta var dock 21. – fxg4! som vinner enkelt. Varken 22. Lxh7† Txb7 23. Txb7 Tf7 följt av 24. – Sf5 eller 22. Txb7 Txb7 23. Lxh7† Kf7! (undviker matt) ger tillräckligt för vit. Men annars gör svart 22. – Sf5.

22. gxf5

22. – Sxf5??

Jag hade spelat 22. – Sg8! på i stort sett alla andra drag men här såg jag det inte! Partiet är inte över än. Vit kan kämpa med 23. Txx7 (23. Dxx7† Sxx7 24. f6 Sxf6! 25. exf6 Dxx5† vinner för svart) Sxx6 24. Te7 Dd8 25. f6 Sf5 26. Lxf5 exf5 27. Tg1. Svart måste spela med omsorg så att hennes kung inte utsätts för mattspel.

Även vit måste vara försiktig för att hålla liv i ställningen. Hon har trots allt bara ett torn och några bönder för svarts dam och springare!

Med 27. – b6 öppnar svart för sin löpare för att bättre gardera åttonde raden. Om då 28. f7 Sc7!? (men inte 28. – Dxe7 29. Tg8† matt!) och även om vit vinner tillbaka damen för ett torn får svart sina pjäser i spel och det betyder mer än bönderna. Alternativet 28. Lxb4 besvaras med 28. – La6† följt av 29. – Lc4. Dock inte på 29. Kf2 då svart spelar det starka 29. – Sxf6! 30. exf6 Dc7 och vits kung hamnar i hetluften.

Slutsatsen är förstås att jag borde ha gjort det lättare för mig tidigare och inte låtit vit få så pass mycket spel för sitt inkorrekta pjäs-offer.

Idén med textdraget är att efter 23. Lxf5 exf5 har svart alltid Da5–a6† som framtving-

ar dambyte. Tyvärr, för mig, har kinesiskan i stället en vacker idé som direkt vinner partiet.

23. Txx7!! Sxx6

Också 23. – Sexg7 24. Df6 förlorar.

24. Txx7† Kg8 25. Tg1† Kf8 26. Txx6

Nu är det över. Svarts pjäser har svårt att undsätta den stackars kungen och h-bonden går inte att stoppa.

26. – Ke7 27. Th8

Eller varför inte 27. a3 Da4 28. Lxb4†.

27. – d6 28. h6 Ld7 29. h7 dxe5 30. Thg8 e4 31. h8D exd3† 32. cxd3 Dc5 33. Dh6 Df5 34. T1g5 uppgivet.

Det betydde särspel på kvällen. Jag vann det första snabbschackpartiet med svart men i det andra gjorde jag ett stort misstag i öppningen och var genast förlorad.

I det följande blixtpartiet hade kinesiskan mycket bättre kontroll över spelet och när hon vann hördes, för första gången tror jag, en applåd från publiken.

Xu Yuhua vann sedan finalen (1½–½) mot Natalija Zjukova, som med svart tidigt hamnade fel i en Aljechin. Egentligen var det nog inte så dumt att Kina fick sin världscupsegare. Det kan nog sporra till flera stora schackarrangemang framöver...

ANAND SÄKER CUPSEGRARE

men favoritfall även bland herrarna

■ **Världstrea** Viswanathan Anand hade en ganska lätt resa genom herrupplagan av FIDE:s första världscup och i finalen behövde han bara två partier för att vinna mot Jevgenij Barejev. Även i denna turnering förekom emellertid en del favoritfall.

Boris Gelfand i semifinalen var egentligen den ende som gav Anand en rejäl match och det behövdes hela sex partier för att skilja dem åt.

Bland dem som inte lyckades kvalificera sig till utslagningsomgångarna befann sig förutom FIDE-världmästaren Aleksander Chalifman storheter som Nigel Short, Peter Svidler och Aleksander Morozevitj. Den sistnämnde lyckades bara skrapa ihop en enda poäng i gruppspelet.

TFS' kommentator Kjell Krantz har valt ut och kommenterat några partier från herrarnas tävling med början i grupp A, rond 3:

NIMZOINDISKT FÖRSVAR (E 42)

Aleksej Aleksandrov
Vitryssland

Gilberto Milos
Brasilien

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 b6 5. Se2 c5 6. a3 La5 7. Tb1 Sa6 8. f3!?

Aleksandrovs specialare. ECO har annars som huvudfortsättning 8. Da4 Lb7 9. Ld2 (om 9. b4 Lc6 10. b5 Le4!) De7 10. Sg3 Lxc3 11. Lxc3 0–0 12. Ld3 med liten vit fördel (Lautier).

8. – 0–0 9. d5

Om 9. e4 d5.

9. – exd5

Besvärligt för svart är 9. – Te8 10. Kf2! med hotet 11. Sa4 och 12. b4.

10. cxd5 b5 11. Kf2?!

Alternativet 11. e4 har tidigare använts av Aleksandrov, t ex 11. – b4 12. axb4 cxb4 (?) 13. Sb5 Db6 14. Sbd4 (svart: Sambujev, 1998). Vits kung står knappast bra på f2 som vi snart ska se.

11. – b4 12. Sb5 d6 13. axb4 Sxb4!

Bättre än Sambujevs avslag (c5xb4) som släpper d4-fältet. Om nu 14. e4 Lb6 15. Le3 Sxe4†! 16. fxe4 f5 med livsfarligt angrepp.

14. Sec3 Lb6 15. Lc4?!

Man hade hellre velat ha en springare här, t ex med manövern Sb5–a3–c4. Vit har hur som helst en oharmonisk ställning.

15. – Sd7! 16. Se4

Om 16. Sxd6 Se5 17. Sxc8 Dh4†! och svart tar d3-fältet.

16. – Se5 17. b3

Varken 17. Sexd6? La6 eller 17. Sbx d6 f5 var tillrådligt.

17. – f5! 18. Sexd6 a6

Framtvingar en för svart gynnsam avveckling.

19. Sxc8 axb5 20. Sxb6 Dxb6 21. Le2

21. – Tfd8

Svart vinner nu tillbaka bonden med överlägset spel. Hopplöst vore 22. e4? fxe4 23. fxe4 c4† 24. Le3 Tf8†.

22. f4 Txd5 23. fxe5

Annars får svart in en springare i gurkeburken (d3).

23. – Txd1 24. Txd1 De6 25. Lxb5 Ta2† 26. Lb2 Dxb3 27. Td8†

Om 27. Td2 Sd5.

27. – Kf7 28. Td7† Ke6 29. Td6† Ke7 30. Td7† Kf8 31. Td8†

Da capo.

31. – Kf7 32. Td7† Kg6! (–) 33. Td6† Kg5

Notera att svart blir matt efter 33. – Kh5.

34. h4† Kxh4 35. Le2

Med fällan 36. Th1† Kg5 37. Th5† matt.

35. – Kg5 36. Td2

Eller 36. Th1 g6.

36. – Sd5 37. Tbd1 Dxe3† 38. Kf1 Df4† 39.

Kg1 De3† 40. Kh1

Om 40. Kf1 Sf4 eller rentav 40. – Txb2 41. Txb2 Sc3.

40. – Ta4 41. Lc1 och samtidigt **uppgivet.**

(Kommentarer: Kjell Krantz)

Grupp B, rond 4:

KOTOV-ROBATSCHS FÖRSVAR (A 40)

Xu Jun

Kina

Nigel Short

England

1. d4 e6 2. c4 b6 3. a3 g6 (3. f5!?) 4. Sc3 Lg7

5. e4 Se7 6. Sf3 Lb7 7. Le3 d6 8. Dd2 h6 9. Ld3 Sd7

En av de mycket få udda öppningar man någon gång ser användas i högre sammanhang. Mest egendomligt är väl att Boris Spasskij tillhör anhängarna. Och här i Sverige spelade Harry Schüssler detta tidigare.

Kinesen var nog inte riktigt hemmastadd. I så fall hade han klämt i med 10. d5! direkt. Poängen är då att 10. – g5 besvaras med 11. h4!.

10. 0–0 g5!

Philidors attack, en finess med detta spel-sätt.

11. d5 Sg6 12. Ld4 0–0 13. Lxg7 Kxg7 14. Se2 c5!

Därmed är svarts problem lösta. Om 15. Dc3† Df6.

15. dxc6 Lxc6 16. Lc2 Sde5 17. Sxe5 dxe5!

Också en finess. Sämre var 17. – Sxe5? 18. f4 och c4-bonden är tabu.

Herrcupen i siffror

Grupp A: 1) Gilberto Milos, Brasilien 3½ (av 5), 2) Zurab Azmajparasjvili, Georgien 3, 3) Boris Gulko, USA 2½, 4) Aleksej Aleksandrov, Vitryssland 2½, 6) Aleksander Morozevitj, Ryssland 1.

Grupp B: 1) Ye Jiangchuan, Kina 3½, 2) Vasilij Ivantjuk, Ukraina 3, 3) Nigel Short, England 3, 4) Michail Gurevitj, Belgien 2, 5) Xu Jun, Kina 2, 6) Ruslan Ponomariov, Ukraina 1½.

Särspe: Short – Ivantjuk 0–1 0–1.

Grupp C: 1) Jevgenij Barejev, Ryssland 3½, 2) Sergej Movsesian, Tjeckien 3, 3) Peter Svidler, Ryssland 3, 4) Zhang Zhong, Kina 2½, 5) Aleksej Fedorov, Vitryssland 2, 6) Aimen Rizouk, Algeriet 1.

Särspe: Svidler – Movsesian 1–0 0–1 0–1.

Grupp D: 1) Viswanathan Anand, Indien 3½, 2) Boris Gelfand, Israel 3, 3) Vladislav Tkachiev, Frankrike 3, 4) Pavel Tregubov, Ryssland 2½, 5) Aleksander Chalifman, Ryssland 2, 6) Mohamed Tisir, Marocko 1.

Särspe: Tkachiev – Gelfand ½–½ ½–½ 0–1.

Kvartsfinaler: Milos – Movsesian ½–½ ½–½ 0–1 1–0 1–0, Barejev – Azmajparasjvili 0–1 1–0 1–0 ½–½, Gelfand – Ye Jiangchuan 1–0 0–1 1–0 ½–½, Ivantjuk – Anand 0–1 ½–½.

Semifinaler: Anand – Gelfand ½–½ ½–½ ½–½ ½–½ 1–0, Milos – Barejev ½–½ ½–½ 0–1 ½–½.

Final: Anand – Barejev ½–½ 1–0.

18. Dxd8 Tfxd8 19. Tfd1 Kf6 20. f3 h5 21. Kf2 Sf4 22. g3 Sxe2 23. Kxe2 g4 24. Ke3

Efter 24. f4 exf4 25. gxf4 h4 kan svart etablera en fribonde på kungsflygeln.

24. – gxf3 25. Kxf3 Td4 26. b3 a5?!

Tycks onödigt. Jag föredrar 26. – Tg8.

27. Txd4 exd4 28. Ke2 e5

Också märkligt kanske. Men efter 28. – Ke5 29. Tf1 Lxe4 30. Lxe4 Kxe4 spelar vit 31. Tf4? före slaget på f7.

29. Tf1? Kg6 30. Ld3 f6 31. Kd2 Ld7 32. Tc1!

Vit ska naturligtvis utnyttja sin damflygelmajoritet. Om nu 32. – Tc8 33. b4.

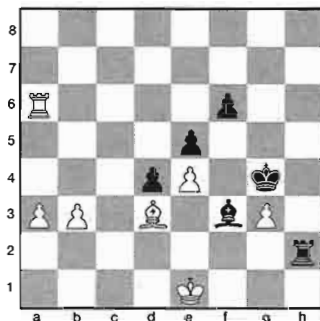
32. – h4 33. c5 bxc5 34. Txc5 hxc3 35. hxc3 Ta7 36. Lc4?

Ger Short ett behövligt tempo. Efter 36. b4! tror jag inte vit har mycket att frukta.

36. – Kg5 37. Ke2 Lg4? 38. Kf2 Th7!

Mycket påpassligt. Om nu 39. Kg2 Ld1 med hotet 40. – Lc2, t ex 40. Tc8 Tb7 med fina chanser.

39. Txa5 Th2? 40. Ke1 Lf3 41. Ld3 Kg4 42. Ta6 Th6 43. Kf2 Th2? 44. Ke1

44. – f5!

Nigels forcering imponerar. Om nu 45. exf5 e4 46. Ta4 e3! 47. Txd4? Kxg3 jämte 48. – Th1? med vinst.

45. Tg6? Kh5 46. exf5

Eller 46. Te6 fxe4 47. Txe5? Kg4 48. Lxe4 Te2?.

46. – e4 47. Tg8

Återigen fanns 47. g4? Lxg4 48. Lxe4 Te2?.

47. – Ta2 48. Lxe4

Eller 48. Lc4 e3.

48. – Lxe4 49. g4? Kh4 50. Td8 d3 51. Td4 Te2? 52. Kd1 Kg5 53. uppgivet.

(Kommentarer: Kjell Krantz)

Grupp C, rond 5:

KUNGSINDISK FÖRSVAR (E 73)

Jevgenij Barejev

Ryssland

Aleksej Fedorov

Vitryssland

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. Le2 0–0 6. Lg5 Sa6

Den moderna metoden mot bl a Averbach. Vanligast är nu 7. Dd2 e5 8. d5 c6 9. f3 cxd5 10. cxd5 Ld7.

7. f4!? De8!? 8. Sf3 e5 9. fxe5

Bra för svart är 9. dxe5 dxe5 10. Sxe5 Sc5.

9. – dxe5 10. d5

Eller 10. dxe5 Sg4 respektive 10. Sxe5 c5.

10. – h6 11. Lxf6

Om 11. Lh4 Sg4 12. Dd2 f5.

11. – Lxf6 12. a3 c5 13. 0–0 Ld7 14. Tb1 De7 15. b4! Dd6

En miss vore 15. – cxb4 16. cxb4 Sxb4? 17. d6 +.

16. Sb5 Db6 17. Kh1 Tac8 (?) 18. De1

Här står vit bra med Sa6 off-side. Kanske var 17. – Tac8 dumt och borde ha ersatts med 17. – Tae8. På c-linjen finns inget att hämta.

18. – Lg7 19. Dg3 cxb4?!

Bättre 19. – Tce8.

20. axb4 Lxb5 21. cxb5

Intressant var 21. c5!? Sxc5 22. bxc5 Txc5 23. Sxe5.

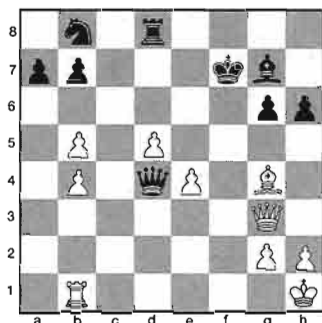
21. – Sb8

Undras om Fedorov insåg att springaren här snart får en fundamental försvarsuppgift!?

22. Sxe5 Dd4 23. Sxf7!?

Ganska tvunget. Om t ex 23. Sg4 h5! 24. Sf2 Sd7 och svart står utmärkt.

23. – Txf7 24. Txf7 Kxf7 25. Lg4 Td8!

En alltför knivig ställning tydligen. Barejev går i vart fall vilse. Eller så finns inte så mycket för vit att hämta. Jag har tittat på en hel del möjligheter, bl a 26. Dc7+ (!) Ke8 27. Tf1. Nu går inte 27. – Lf6? 28. Dh7, men 27. – Sd7 tycks OK. Om vidare 28. Lxd7+ Txd7 29. Dc8+ Ke7 30. Dg8 har svart räddningsplanen 30. – Kd6!.

26. Le6+? Ke7 27. Tf1 Lf6! 28. Dxxg6 Tf8 29. h3

Barejev luftar men blir ändå svag på första raden.

29. – Le5!

Nu är det helt tydligt att vit kört fast. Om sålunda 30. Txf8?? Da1+/Dd1+. Och finessen med Sb8 täckande d7 är redan påtalad.

30. Lf5 Db6 31. Dh5 Dxb5 32. Td1 Tf6 33. Dg4 Kd6 34. Tc1 Sd7 35. Dg8 Dxb4 36. Lxd7 Kxd7

Svart har full kontroll. Man ser t ex 37. Dc8+ Ke7.

37. Dg4+ Kd6 38. Dc8

Och stormen tycks ha bedarrat. Det är ju bara att täcka c7 och d8. Eller? Är det inte ett fält till som behöver garderas?

38. – Db6??

Västgöta klimax. Enkelt vann 38. – Ke7. Då hade Barejev försvunnit och Fedorov vunnit partiet och gruppen.

39. Db8+ Kd7 40. Dxe5+ uppgivet.

Schack är ibland det grymmaste av alla spel.

(Kommentarer: Kjell Krantz)

Kvartsfinal, parti nr 2:

SICILIANSKT PARTI (B 92)

Ye Jiangchuan

Kina

Boris Gelfand

Israel

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. g3 e5 7. Sde2 Le7 8. Lg2 b5 9. h3 Sbd7 10. g4 b4!?

Vanligare är 10. – Lb7.

11. Sd5 Sxd5 12. exd5 a5 13. Sg3 La6

Svart "borde" stå bra med vits kung utan rockadmöjlighet.

14. h4 0–0?!

"Come on, baby" hör man nästan Gelfand sägas. Lugnare var att avvakta med 14. – Sc5.

15. Le3 Dc7 16. Tc1

Ingen rockad alltså. Det är ju heller inget tvång som mången spelare fått erfara.

16. – Sc5 17. b3 a4 18. Dd2 Tab8?!

I mitt tycke fel torn. Antagligen såg Gelfand någon farlighet på c5 följt av d5–d6 och kvalitetsförlust i något framtida läge.

19. h5 axb3 20. axb3 Lc8

Det är lite hattande. Gelfand vill gärna ha a-linjen.

21. g5 f5 22. f4!

Läglig kinesisk kontrung. Nu försöker Gelfand utnyttja den vita kungens placering.

22. – La6 23. Lh3 exf4 24. Lxf4 Tbe8 25. Kd1!

Hur kommer man åt den kungen? Inte med 25. – Se4? 26. Sxe4 fxe4 27. Le6+ Kh8 28. h6 +.

25. – Ld8 26. Ta1

Det var väl inte avsikten, Boris?

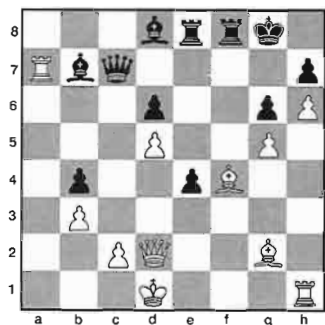
26. – Lb7 27. h6

Vassare än 25. Lxf5 Df7.

27. – g6 28. Lg2 Se4?!

Bättre tycks 28. – Db6.

29. Sxe4 fxe4 30. Ta7

Svart har väldiga problem. Starkt kan tycas 30. – Db6 31. Le3 Db5 med hoten 32. – Te5/Tf5. Men vit opponerar med 32. Dd4!, t ex 32. – Te5 33. Kc1! eller 32. – Dxd5 33. Dxd5† Lxd5 34. Tg7† Kh8 35. Ld4.

30. – Df7 31. Le3 Te7

Eller 31. – Te5 32. Dxb4 Txd5† 33. Kc1.

32. Dxb4 Dxd5† 33. Kc1 Tc7 34. Td1 Dc6 35. c4 d5

Återigen en chimär. Svarts motspel är ofarligt faktiskt.

36. Dc3! dxc4 (?)

Förlorar direkt. På det bättre 36. – De6 finns flera möjligheter: 37. Lf1 eller 37. Txb7 Txb7 38. Txd5 eller 37. Kb1.

37. b4 (+-) Db5 38. Lh3 Te8

Om 38. – Dc6 39. b5.

39. Ta5

Fullgott, men elegantare var 39. Txd8! Txd8 40. Le6† Kf8 41. Df6† Ke8 42. Lc5.

41. – Dc6 40. b5 uppgivet.

(Kommentarer: Kjell Krantz)

Kvartsfinal, parti nr 1:

SICILIANSKT PARTI (B 85)

Vasilij Ivantjuk

Ukraina

Viswanathan Anand

Indien

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Le2 e6 7. 0-0 Le7 8. f4 0-0 9. Kh1 Dc7 (!)

Böckerna anger ofta 9. – Sc6 som likvärdigt. Enligt experten Loek van Wely finns dock en skillnad: 10. Sxc6 bxc6 11. e5 dxe5 12. fxe5 Sd7 13. Lf4 Lg5 14. Dd6! och svart har problem såväl efter 14. – Tb8 15. Se4 som efter 14. – Lxf4 15. Txf4 Dg5 16. Taf1 Dxe5 17. De7.

10. a4 Sc6 11. Le3 Te8 12. Lf3 Tb8 13. Dd2 Ld7 14. Sb3 b6

Allt är känd teori. ECO har nu som huvudlinje 15. g4 Lc8 15. g5 Sd7 17. Lg2 Sa5 18. Df2 Sc4 19. Lc1 b5 =. Spelarna kan det här som ett rinnande vatten. Ivantjuk tvingas därför komma med något nytt.

15. Tael!?

Oftast går tornet till d1 men Ivantjuk planerar e4–e5.

15. – Lc8 16. e5?!

Av fortsättningen att döma mindre lyckat.

16. – dxe5 17. Lxc6

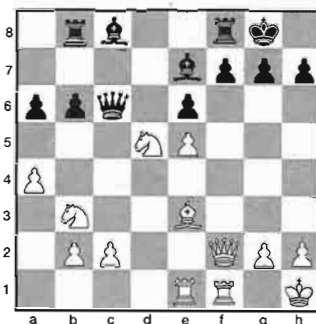
Här funkade knappast 17. fxe5 Sxe5 18. Lf4 Sfd7 etc, men inte 18. – Ld6? 19. Td1 Sxf3 20. Dxd6!.

17. – Dxc6 18. fxe5 Sd5

Även 18. – Sd7 bör vara bra: 19. Df2 Tf8.

19. Df2 Tf8 20. Sxd5

Man kan förmoda att Ivantjuk har missat svarts svarsdrag.

20. – Dxd5!

Ett temporärt bondeoffer. Ivantjuk kan ha förhandsanalyserat 20. – exd5 21. Sd4 Dxa4 22. Dg3 med chansrikt spel efter 22. – Kh8 23. Txf7 Txf7 24. e6 eller 22. – g6 23. Txf7 Kxf7/ Txf7 24. e6.

21. Lxb6 Lb7

Hotar såväl på g2 som 22. – Lh4.

22. Lc5

På 22. Tg1 finns bl a 22. – Lb4!? 23. Te2 a5 jämte Lb7–a6/c6.

22. – Lh4 23. De2 Tfc8

Inget ger 23. – Lxe1 24. Lxf8.

24. Td1 De4 25. Dxe4

Eller 25. Td2 Lg5.

25. – Lxe4 26. Ld6

Om 26. Td2/Td4 Lxc2.

26. – Lxc2 27. Lxb8 Lxd1 28. Txd1 Txb8 29. Sa5

Vit har problem även efter 29. Sc5 Txb2 30. Sxa6 Ta2 31. g3 Le7 32. Td4 Te2. 29. – Txb2 30. g3 Le7 31. Sc6 Lf8 32. Td8 g5! 33. h4 gxh4 34. gxh4 Te2
Knepigare var 34. – Kg7 35. Td7 Ta2 36. Sd8.
35. Sb8 Kg7 36. Td4
Om 36. Sxa6 Tc4.
36. – a5 37. Sd7 h5!
Sista hindret. Svart parerar 38. Tg4† jämte Sd7–f6.
38. Sxf8 Kxf8 39. Td8†
Eller 39. Te4 Tb2 jämte Tb2–b4.
39. – Kg7 40. uppgivet.

(Kommentarer: Kjell Krantz)

Finalparti nr 2:

FRANSKT PARTI (C 11)

Viswanathan Anand **Jevgenij Barejev**
Indien Ryssland

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Sf6 4. e5 Sfd7 5. Sce2!?

Steinitz.

5. – c5 6. c3 cxd4

Vanligare är 6. – Sc6.

7. cxd4 f6 8. Sf4

Chansrikare än 8. f4.

8. – Lb4† 9. Ld2 Db6

Det här har tidigare ansetts lugnt för svart. Sålunda är 10. Dh5† g6 11. Sxg6 Lxd2† 12. Kxd2 Dxb2† ofarligt.

10. Lxb4 Dxb4† 11. Dd2

Anand är ute efter ett förmånligt slutspel...

11. – Dxd2† 12. Kxd2 Ke7

... men enligt Inf 77/271 är detta slutspel till och med bättre för svart!

13. exf6† gxf6

Mera logiskt än 13. – Sxf6.

14. Te1 Sb6 15. Sf3

I partiet Bozgodov – Sakajev, ryska mästerskapet 1999, följde 15. Ld3 Sc6 16. Sf3 Kd6 17. Sh5 Tf8 18. Lxh7 e5! med gott spel för bonden.

Anand kastar om dragen och det har ett visst syfte...

15. – Sc6?!

Nu får Vishy som han vill. Sakajev föreslog bättre 15. – Kd6. Ett annat förslag är 15. – Ld7.

16. Lb5! Ld7

Ger vit ett sunt nedbyte. Sc6 kunde nog ha flyttats.

17. Lxc6 bxc6 18. Te2

Hotar 19. Sxe6. Om nu 18. – The8 19. The1 Kd6 20. Sh5 och svart har bekymmer, t ex 20. – Tf8 21. Sg7.

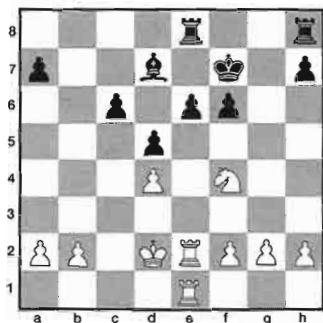
18. – Tae8 19. The1 Kf7?!

Ger svart allvarliga problem. Centraliseringen 19. – Kd6 ser bättre ut. Kanske ska vit då förbereda med ett kungsdrag 20. Kc1/Kc3, ty 20. Sh5 Tef8 (inte 20. – Thf8? 21. Sg7 Te7 22. Sf5†) 21. Sg7 Sc4† 22. Kc3 e5 torde vara fullt spelbart för svart.

20. Kc1 Sc4 21. Sd2

Med idén Sd2–b3–c5.

21. – Sxd2 22. Kxd2

En mindre angenäm ställning för svart. För att komma loss försöker Barejev med ett par bondeoffer. Annars följer t ex 22. – Lc8 23. Te3 och eventuellt manövern Sf4–d3–c5.

22. – c5 23. dxc5 e5 24. Sxd5 Lb5

Vinner förvisso en kvalitet. Men till vilket pris?

25. Kc3! Lxe2 26. Txe2 Tc8 27. Kc4 Ke6 28. b4 Thd8 29. Td2 Td7 30. f4!

Vinstdraget. Nu besvaras 30. – Tcd8 med 31. c6 Txd5 32. f5†!. Annars följer 31. b5 eventuellt stöttat med a2–a4.

30. – e4 31. Td4 f5 32. g4! Tg7 33. Se3 fxe4 34. Td6†

Han behöver inte ens ta igen på e4.

34. – Kf7 35. Sf5 e3

Eller lite springargafflar om tornet flyttar: 35. – Tg8 36. Sh6† respektive 35. – Tg6 36. Txe6.

36. Sxg7 Te8

Om 36. – e2 37. Te6.

37. Sxe8 e2 38. Tf6† uppgivet.

På 38. – Ke7 följer 39. Tf5.

Leklusta à la Garri Kasparov på sluttampen.

(Kommentarer: Kjell Krantz)

Zonturnering med märkliga turer...

AGREST GICK VIDARE TILL VM

■ Den nordiska zonturneringen arrangerades efter en del märkliga turer i Reykjavik, där Sverige ingalunda rosade marknaden. Evgenij Agrest knep emellertid en av de tre VM-platser som stod på spel. Stellan Brynell är starkt kritisk i sin rapport:

Även om matchen Kasparov – Kramnik säkert utkämpas mellan de två starkaste spelarna i världen i dag är detta ändå ingen VM-match. FIDE har ju sin officiella VM-turnering och som ni säkert minns vann Aleksander Chalifman titeln i Las Vegas förra året.

Om några månader äger nästa VM-turnering rum, denna gång i Indien, med finalspel i Iran. För att få fram tre nordiska deltagare arrangerades en zonturnering 5–14 september.

Turerna innan turneringen hamnade på Island var märkliga. Sverige ansökte om att få evenemanget förlagt till Örebro och fick stöd från alla övriga nordiska länder utom Island. Dessvärre kan zonpresidenten enväldigt avgöra vem som ska arrangera zonturneringar och då Einar S Einarsson är islänning hamnade turneringen i Reykjavik.

Förhållandena var godtagbara men inte mer. Med tanke på det utmärkta SM-arrangemanget i somras är jag säker på att örebroarna hade fixat en mycket finare tävling. Einarssons förklaringar till sitt beslut – han talade omväxlande om ansökningsdatum, internetbevakning och prispengar – var mycket krystade.

Turneringen spelades enligt utslagnings-systemet, precis som i VM, där man i varje match möts i två partier. Om ställningen efter dessa är oavgjord fortsätter man med snabbchack och blix till en vinnare korats.

Detta är säkert ett tävlingssystem som kommer att användas oftare i framtiden. Partierna får större betydelse eftersom matcherna är så korta vilket ökar spänningen betydligt. Dessutom är snabbchackavgöranden väldigt intressanta.

Sverige hade fått åtta av de 24 platserna i turneringen. Att vi då inte kom med mer än fem spelare är faktiskt en ren skandal!

Förbundskaptenen Björn Anser fick aldrig riktig ordning på den svenska deltagarlis-

tan. Johan Hellsten som anmälades var inte ens tillfrågad medan Emil Hermansson, som en smula oväntat fick chansen, på ett sent stadium märkligt nog beslöt sig för att inte ställa upp.

Ulf Andersson är ett kapitel för sig. Efter att ha spelat i Sigemanturneringen i Malmö har han på kort tid hoppat av tre turneringar med kort varsel: SM i Örebro, Hasselbacken i Stockholm och nu zonturneringen.

Skälen känner jag inte till, men det är mycket trist att inte få se Ulf spela. Avhoppet från zonturneringen blev extra olyckligt eftersom det kom så sent att någon reserv inte kunde sättas in och Rune Djurhuus därigenom gick vidare till andra omgången utan spel.

Första omgången blev en katastrof för oss. Bara Evgenij Agrest lyckades ta sig vidare.

Själv förlorade jag med 0–2 mot Curt Hansen efter att i onödan ha fått stryk i det första partiet. På det hela taget var jag dock chanslös.

Även Tom Wedberg förlorade en smula onödigt det första partiet mot Peter Heine Nielsen. Han försökte skapa lite i det andra men att vinna som svart mot denne supersolide dansk är nästan omöjligt.

Jonny Hector hade störst anledning att vara besviken. Två goda ställningar ödelades genom några svaga drag och lägre rankade Jón Viktor Gunnarsson var inte sen att ta chansen.

Emanuel Berg får klart godkänt för sin insats. I båda långpartierna pressade han starke Hannes Stefánsson men fick inte ut mer än två remier. I snabbchacket visade sig sedan Stefánsson vara den skickligaste.

Även Evgenij Agrests match avgjordes i snabbchack. Evgenij är erkant säker i denna disciplin så för mig var det inte speciellt överraskande att han gick vidare på Thorsur Thorhallssons bekostnad.

Resultat

Till tävlingen var 24 spelare anmälda. Av dessa var 17 stormästare, 5 internationella mästare, 1 FIDE-mästare och en titellös spelare (John Arni Nilssen, Färöarna).

■ ROND 1

Ulf Andersson, Sverige	– Rune Djurhuus, Norge	0-1 (w o)	0-1 (w o)
Curt Hansen, Danmark	– Stellan Brynell, Sverige	1-0	1-0
Simen Agdestein, Norge	– Helgi Ólafsson, Island	1-0	½-½
Peter Heine Nielsen, Danmark	– Tom Wedberg, Sverige	1-0	½-½
Helgi Áss Grétarsson, Island	– Olli Salmensuu, Finland	0-1	½-½
Hannes Stefánsson, Island	– Emanuel Berg, Sverige	½-½	½-½ 1-0 ½-½
Evgenij Agrest, Sverige	– Thröstur Thorhallsson, Island	½-½	½-½ 1-0 ½-½
Sune Berg Hansen, Danmark	– Jouni Yrjölä, Finland	½-½	1-0
Margeir Pétursson, Island	– Leif Erlend Johannessen, Norge	½-½	1-0
Lars Schandorff, Danmark	– Aleksei Holmsten, Finland	1-0	0-1 1-0 1-0
Jonny Hector, Sverige	– Jón Viktor Gunnarsson, Island	0-1	0-1
Einar Gausel, Norge	– John Arni Nilssen, Färöarna	1-0	½-½

■ ROND 2

Curt Hansen, Danmark	– Margeir Pétursson, Island	½-½ ½-½ ½-½ 0-1
Simen Agdestein, Norge	– Lars Schandorff, Danmark	0-1 ½-½
Peter Heine Nielsen, Danmark	– Einar Gausel, Norge	0-1 ½-½
Hannes Stefánsson, Island	– Rune Djurhuus, Norge	1-0 1-0
Evgenij Agrest, Sverige	– Olli Salmensuu, Finland	1-0 1-0
Sune Berg Hansen, Danmark	– Jón Viktor Gunnarsson, Island	1-0 1-0

■ ROND 3

Hannes Stefánsson, Island	– Margeir Pétursson, Island	1-0 ½-½
Evgenij Agrest, Sverige	– Lars Schandorff, Danmark	½-½ ½-½ ½-½ 1-0
Sune Berg Hansen, Danmark	– Einar Gausel, Norge	1-0 ½-½

■ SÄRSPEL

Hannes Stefánsson, Island	– Evgenij Agrest, Sverige	1-0 0-1
Hannes Stefánsson, Island	– Sune Berg Hansen, Danmark	½-½ ½-½
Sune Berg Hansen, Danmark	– Evgenij Agrest, Sverige	½-½ ½-½
Lars Schandorff, Danmark	– Einar Gausel, Norge	½-½ ½-½ 0-1

Margeir Pétursson, Island deltog inte i sarspelet.

I andra omgången fick Evgenij den unge finnen Olli Salmensuu på sin lott. Salmensuu hade skrällt mot Helgi Áss Grétarsson i ronden innan och är absolut inte ofarlig, men Evgenij vann synnerligen övertygande med 2-0.

Hans bästa vinst kom i rond 2:

DAMBONDESPEL (A 42)

Evgenij Agrest **Olli Salmensuu**
Sverige Finland

1. Sf3 c5 2. c4 g6 3. d4 Lg7 4. e4 d6 5. Sc3 Sc6
6. Le3 Da5

Förmodligen är det bättre att gå in i den accelererade draken med 6. – cxd4.

7. d5 Se5 8. Sxe5 Lxe5 9. Ld2 Lg7 10. Ld3 Sf6 11. 0-0 0-0 12. f4

Evgenij har fått ett spel som han gillar. En sund uppställning med centrumkontroll och initiativ är vad han drömmer om.

12. – Sd7 13. Kh1 a6 14. De1 Tb8 15. a4 Dd8 16. Td1 b6 17. Le3 e6

Ett tveeggat befrielseförsök, men vad skulle svart egentligen göra?

18. dxe6 fxe6 19. Le2 e5 20. f5!?

Evgenij vill inte släppa ut honom, men en

mer materialistisk spelare (t ex jag själv) hade slagit på d6, t ex 20. Txd6 De7 21. Td1 exf4 22. Lxf4 Se5 och svart har lite men långt ifrån tillräcklig kompensation.

20. – gxf5 21. exf5 Sf6 22. Dd2 Se8 23. Lg5 Dd7 24. Lh5!? Txf5

25. Sd5!

Här hade en mer materialistisk spelare (t ex jag själv) spelat 25. Txf5 Dxf5 26. Lxe8 och vit tycks ha avgörande fördel. Men svart får tillbaka pjäsen efter 26. – Lb7 27. Lh5 h6 28. Lxh6 Dxb5 och det är inte längre så klart. Efter textdraget har vit ett starkt initiativ.

25. – Txf1 26. Txf1 Lb7 27. Sxb6 Dc6?!

Här verkar 27. – Dh3 28. Lf3 Lxf3 29. Txf3 Dg4 bättre. Nu får vit angrepp.

28. Sd5 Dxa4 29. Se7† Kh8 30. De2 La8?

Sista chansen var 30. – Sc7.

31. Lf7 Dd7 32. Dh5

Nu är det kört. Hotet Se7–g6† är räligt på ren skånska.

32. – Le4 33. Lg6! Lxg6 34. Sxg6† Kg8 35. Se7† Kh8 36. Df7 Sf6

Om 36. – Sc7 37. Sg6†.

37. Lxf6 Dg4 38. h3 Dg3 39. Sf5 uppgivet.

I nästa match mot Lars Schandorff verkade Evgenij spela på säkerhet i långpartierna för att sedan försöka utnyttja sin styrka i snabbschacket. Taktiken fungerade perfekt. I det andra snabbschackpartiet fick han snabbt press som svart i Holländskt och där efter släppte han aldrig greppet.

Jag tror att det kan gå riktigt bra för Evgenij i Indien. Spelformen med snabbchacksavgörande borde passa honom – det gäller bara att klara 1–1 i långpartierna...

En annan intressant detalj var att den spelare som förlorade det första partiet också blev utslagen. Ingen lyckades alltså klara sig

ur ett underläge. Kanske något för idrottspsykologen Willi Railo att ta tag i?

Stellan Brynell

Utveckling 2000

Distrikt och klubbar inom Sveriges Schackförbund erbjuds härmed att söka projektbidrag från Utveckling 2000.

Sveriges Schackförbunds kongress i Örebro beslöt att ändra uppläggningsen av Utveckling 2000. Rekrytering av medlemmar och ledare behandlas särskilt. Ansökningar kan skickas in under hela året och behandlas av arbetsutskottet. För andra typer av projekt gäller följande:

Distrikt och klubbar kan söka bidrag till väl dokumenterade och motiverade projekt. Ansökan kan ske **en gång per år** och skickas till Projekt och Utveckling. Ansökningarna blir en del av förbundets budgetbehandling och ställts alltså mot både befintlig och ny verksamhet inom förbundet.

Liksom tidigare gäller att verksamhet som normalt ska inrymmas i förbundets, distriktens och klubbarnas ordinarie budget inte erhåller bidrag. Vid bedömningen får projekt som delfinansieras av annan företrädare framför projekt som helt ska finansieras genom bidrag från SSF. Distrikts- och klubbprojekt som är värdefulla för hela landet har företrädare framför projekt som endast har regionalt eller lokalt värde.

Ansökan ska innehålla en beskrivning av projektet och en budget för det. Ansökan ska skickas i god tid före projektets början. Projektet ska starta inom ett år från det att ansökan beviljats. Överenskommelse om utbetalning av bidraget träffas från fall till fall.

Distrikt och klubbar som erhåller bidrag skall till SSF redovisa hur pengarna har utnyttjats. Distrikt och klubbar ska också, vid begäran, lämna en skriftlig redovisning av hur projektet genomförts och vilka resultat som uppnåtts, så att information om utvecklingsarbetet kan spridas över landet.

Ansökningar om projektbidrag skickas till **Sveriges Schackförbund, Slottsgatan 155, 602 20 Norrköping**. Ansökningar som ska behandlas i vinterns budgetarbete ska vara kansliet tillhanda **senast** den 31 oktober. Information om bidrag beviljats ges i slutet av januari 2001.

*Sveriges Schackförbund
Projekt och Utveckling*

Tävlingskalendern

4-5 nov: Björkstadschacket, Umeå – se annons i TfS nr 6!

10-12 nov: Juniorallsvenskan, Stockholm.

12 nov: Pyramidspelet, Jakobsberg – se annons i detta nummer!

18-19 nov: Elitserien, rond 4, Allsvenskan rond 2.

25-26 nov: Rockaden-Junioren, Stockholm – se annons i detta nr!

9-10 dec: Elitserien rond 5, Allsvenskan rond 3.

15-17 december: Malmö Open.

27 dec-5 jan: Rilton Cup, Stockholm – se annons i detta nr!

13 jan: Kalle Västman Open, Hallstahammar.

20-21 jan: Elitserien, rond 6, Allsvenskan rond 4.

10-11 feb: Elitserien rond 7, Allsvenskan rond 5.

3-4 mars: Elitserien rond 8, Allsvenskan rond 6.

9-11 mars: Skol-SM, flickor, Skara.

16-18 mars: Elitserien, rond 9-11, Lund.

23-25 mars: Allsvenskan div I, rond 7-9, Stockholm, Lindesberg, Helsingborg.

25 mars: Allsvenskan div II-IV rond 7.

Efterskörd från SM – 1968!

□ Från SM i Norrköping 1968 minns jag en episod som hade sina poänger. Jag skrev ner den redan samma år men har hittills inte gjort något försök att få den publicerad. Kanske är det på tiden...

Det var eftermiddagsrond kl 16 00 söndagen den 14 juli, och i klass M, grupp 3 möttes vid ett av borden två på den tiden välkända mästare, nämligen Vithårig Wasa Veteran (VWV) och Stressad Solvalla Spelare (SSS).

Bredvid satt Ulf Andersson, jodå, den blivande stormästaren, och undertecknad.

Några timmar senare var det start på Solvalla. SSS var orolig, siktade förstås på ett kort parti och funderade på en kupp. Den kom. Efter cirka en timmes spel hade SSS trasslat fram dambyte, alltid en framgång.

Plötsligt lutar sig SSS fram över bordet och viskar halvhögt: "Vasaru?"

VWV tittar upp, förvånad, och svarar på ekenskisarnas språk: "Vaddå, ja har ente sagt någe!"

SSS: "Jag tyckte precis att du bjöd remi! För i så fall hade jag ju tagit!"

VWV (ännu mer överraskad): "Men va i h-e?" (Betraktar ställningen några sekunder) "Jaja, vi tar vel de, ro hit me kardan då!"

Ett snabbt handslag utväxlas, SSS sliter åt sig protokollen, krasar ner något och störtar därifrån, glad i hägen.

VWV ropar efter den flyende: "Hörru, ja ska velan rita på också!"

SSS i farten: "Det har jag redan gjort!"

Sade och försvann för att ägna sig åt levande hästar i stället för de tråkiga av trä.

Mitt eget parti? Ulf var angreppsvillig i unga dar, öppnade med 1. e4, offrade i 25:e draget löparen på h7 samt angrep med torn och dam. Bakomliggande styrkor var dock inte mobiliserade så efter en skur av schackar tog vi remi efter 33 drag genom dragupprepning. Den som avvek hade förlorat.

Ulf rusade genom gruppen med tio vinster och två remier, den andra hemförd av Karl-Erik Bodin, Svartöstadens SS.

Året därpå blev Ulf Sverigemästare.

Arvid Åhrén

Fotnot: Bakom signaturen VWV döljer sig Leonard Lindberg (1907-87), som i många år spelade för Wasa. Han reste för oljebolaget Shell och på 1950-talet, då jag spelade för Karlstads ASS, kunde han ibland dyka upp på våra spelkvällar för att delta i någon blyxtturnering. Lindberg blev Stockholmsmästare 1961.

SSS är identisk med Gunnar Eidenfeldt (1913-82), som spelade för Schack 27. Han var möbelhandlare i Stockholm och, som framgått, mycket travintresserad. Eidenfeldt vann SM-titeln i korr 1952.

Varamoronden igen

Av oförklarlig anledning var den notis om Varamoronden i Motala som publicerades i förra numret av TfS ett helt år gammal. Vi skyller på datorerna...

Den rätta versionen: 1) Pontus Carlsson, Sollentuna SK 7½ (av 9), 2) Robert Åström, SS Luleå 7, 3) Rikard Andersson, Motala SS och Niklas Carlström, KH-Alliansen -72 7, 5) Mehdi Asadpour, KH-Alliansen -72 6½, 6) Jörgen Elfström, Hallstahammars SK 6½, 7) Ingemar Schütz, Schack 08 6½ (68 deltagare).

LARS KARLSSON:

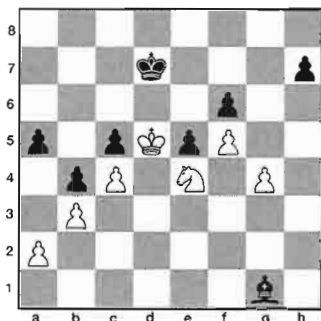
Intressant utbyte Stockholm – Kanarieöarna

□ Täbyspelaren Orlando Caliz har under en tid arbetat med ett intressant utbyte mellan Stockholm och Kanarieöarna. Det första arrangemanget kom till stånd lördagen den 17 juni då Caliz' företag Karibia HB Språk och Kultur anordnade en kultureftermiddag på Gribbbylunds Torg norr om Stockholm.

Efter invigningen med Los Andes Dans-teater, som dansade salsa och cumbia, vidtog den schackliga delen med ett uppvisningsparti mellan den högst rankade spelaren i Täby Ulf Ekenberg och mig. Jag spelade blint och betänketiden var 15 drag på 20 minuter.

Efter att ha missat en bondeplacering (h2) slutade partiet remi i följande ställning:

Ulf Ekenberg

Lars Karlsson

Vit står naturligtvis mycket bra men jag ville inte pröva 49. – Ke7 50. Kc6 Kf7 51. Kb5

Kg7 52. Kxa5 h5! 53. gxf5 Kh6 54. Sxf6 Kg5 55. Se4+ Kxf5 56. h6 Kg6 eftersom jag inte tyckte om min kungsplacering långt ute på damflygeln.

Efter uppvisningspartiet spelades en Bergerturnering med tio minuters betänketid. Sju spelare från norrort var inbjudna samt José-Miguel Fraguera, ordförande i Kanarieöarnas Schackförbund. Fraguera spelade utmärkt och vann samtliga sju partier. Tvåa blev Michael Rygaard, Danderyds SK.

Orlando Caliz' nästa initiativ var en juniormatch som arrangerades 30 september – 1 oktober. Alla ungdomar var födda 1983 eller senare. Partierna spelades med en och en halv timmes betänketid för 30 drag plus ytterligare 30 minuter för resten.

På första bord för Stockholm satt den mycket talangfulle Kezli Ong som däremot inte var lyckosam i denna match. Partiet från rond 2:

JUGOSLAVISKT FÖRSVAR (B 06)

Kezli Ong
Stockholm

Daniel Ortega Hermida
Kanarieöarna

1. e4 g6 2. d4 Lg7 3. Sc3 d6 4. Le3 c6 5. Dd2 Sd7 6. f3

Vit ställer upp sig aggressivt och visar att han vill inleda en aktion på kungsflygeln. Nackdelen med denna plan är att svart kan förhindra det planerade Le3–h6 genom att vänta med utvecklingen av Sg8. Därmed försvåras vits normala utvecklingsdrag på kungs-

■ STOCKHOLM	1907	■ KANARIEÖARNA	2000	30/9	1/10
1. Kezli Ong	2155	– Daniel Ortega Hermida	2163	0–1	0–1
2. Patrick Siegbahn	2097	– Maria del Cristo Espinola Martin	1943	½–½	1–0
3. Ulf Hammar	2052	– Dafne Trujillo Delgado	1969	1–0	0–1
4. Magnus Thurn	1869	– Marie José Espinola Martin	1916	1–0	1–0
5. Oskar Revelj	1821	– Victor Piñero Prieto	2133	1–0	1–0
6. Adam Szulkin	1773	– Andrés Castro Acosta	1876	½–½	½–½
7. Peter Wisdahl	1754	– José Miguel Hernández Ramirez		1–0	0–1
8. Patrik Staffansson	1733	– José Vicente Cabañas		0–1	0–1
				5–3	3½–4½
				8½	– 7½

flygeln och svart hinner få farligt motspel på damflygeln.

6. – b5 7. Sge2 a6 8. g4 h5 9. gxh5 Txb5 10. Sg3 Th8 11. f4 Sb6 12. h4 Sf6 13. f5?

Efter denna framstöt trasas vits centrum sönder samtidigt som svarts springare får kontroll över det viktiga d5-fältet.

13. – gxf5 14. exf5 b4 15. Sd1 Sfd5 16. Le2 Sxe3 17. Sxe3 c5!

Löpardiagonalen h8–a1 blir nu ett farligt anfallsvapen. Med energiskt spel förhindrar svart att vit kommer till lång rockad.

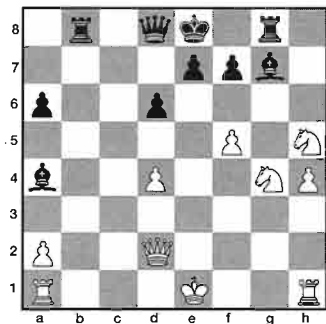
18. Lf3 Tb8 19. c3

Vit kan inte spela 18. dxc5 Lxb2!.

19. – bxc3 20. bxc3 Sa4 21. Lc6† Ld7 22. Lxa4 Lxa4

Svart har förstörat sin fördel. Förutom att han har löparparet behärskar hans torn två viktiga linjer.

23. Sg4 cxd4 24. cxd4 Tg8 25. Sh5

25. – Lxd4!!

Inledningen till en avgörande kombination.

26. Dxd4 Da5† 27. Ke2 Tg4! 28. Dh8†

Lika hopplöst är 28. Dxc4 Tb2† 29. Kf1 Lb5† 30. Kg1 Db6†.

28. – Kd7 29. Dxb8 De5† 30. Kd2 Tg2† 31. Kd3 Lc2† 32. uppgivet.

På andra bord gick det bättre för hemmalaget:

SICILIANSKT PARTI (B 34)

Maria del Cristo Espinola Patrick Siegbahn
Karieöarna Stockholm

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 g6 5. Sc3 Lg7 6. Le3 Sf6 7. Sb3 0–0 8. f3 d6 9. Dd2 a6 10. 0–0–0

Vit mixtrar med två olika spelsystem. I

samband med Sb3 bör vit inte spela på lång rockad.

10. – b5 11. h4 h5 12. Lg5 Se5 13. Sd4

Vit inser sitt misstag men nog bör tidsförlusten Sd4–b3–d4 straffa sig i denna tempokänsliga ställning.

13. – Le6!? 14. Sxe6 fxe6 15. Lh6

En intressant fortsättning är 15. f4 följt av 16. e5 för att angripa g6-bonden med Lf1–d3.

15. – Da5 16. Kb1 Sfd7 17. Lxg7

Tack vare att f7xe6 är spelat fungerar inte den taktiska resursen 17. Sd5? Dxd2 18. Sxe7† Kf7 med pjäsvinst.

17. – Kxg7 18. Dg5 Tf6 19. Se2 Db6 20. Sd4 Sf7 21. Dg3 e5 22. Se2 Tc8

Uppvakten till ett starkt kvalitetsoffer. Ett lugnare alternativ är 22. – b4 följt av 23. – a5.

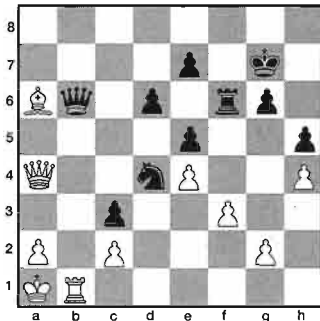
23. – Sc3 Txc3! 24. bxc3 Dc5 25. De1 Sb6 26. Td3

Problemet för vit är att hon saknar motspel. Svart kan nu utan några direkta problem bygga upp ett avgörande kungsangrepp.

26. – Sa4 27. Ka1 Sd8

Svarts plan är Sd8–c6 följt av b5–b4 med ogarderbara hot mot vits kung.

28. Db1 Sxc3 29. Db3 b4 30. Txc3 bxc3 31. Lc4 Sc6 32. Lxa6 Sd4 33. Da4 Db6 34. Tb1

34. – Dxa6! 35. uppgivet.

En returmatch planeras i Las Palmas den 28–31 oktober. Sponsorer är Kanarieöarnas regering, Las Palmas kommun, Hotel Fataga och Hotel Scandic.

Åkesson tolv i Portugal

En välbesatt öppen turnering i Lissabon vanns av Hannes Stefánsson, Island med 8/10. Ralf Åkesson tog 7 poäng vilket räckte till tolfte plats (113 deltagare).

MITT VACKRASTE PARTI!

□ Under den gångna säsongen deltog Emil Hermansson i klubbmästerskapet hos Limhamns SK. Det spelades som en Bergerturnering med åtta deltagare. Trots 2400 i ranking var Hermansson "bara" rankad som fyra och han blev också mycket riktigt fjärde man.

Resultat: 1) Johan Hellsten 6½ (av 7), 2) Stellan Brynell 5, 3) Dan Östergaard 4½, 4) Emil Hermansson 4½, 5) Conny Holst 2½, 6) Lars Månsson 2, 7) Stefan Schneider 2, 8) Daniel Wakeham 1.

Hermansson har kommenterat två av sina partier, en förlust och en seger som han ger epitetet "Mitt vackraste parti":

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 61)

Johan Hellsten

Emil Hermansson

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. Lg5

Ett ovanligt drag som lämnar utrymme åt kreativitet. Nu kan svart göra 4. – d5 5. Sf3 Se4 och länka in spelet i Grünfeld. Vit kan försöka med 5. Lxf6 Lxf6 6. cxd5 (6. Sxd5 Lg7 7. e3 c5) c6 7. e3 cxd5 8. Lb5† Kf8 med lika spel men inte 8. – Ld7? 9. Lxd7† Dxd7 10. Df3! med bondevinst.

4. – h6 5. Lh4 c5 6. d5

Ett alternativ är 6. e3 som svart kan bemöta med 6. – 0–0 7. Sf3 cxd4 8. exd4 d5!.

6. – Da5 7. Dd2

Här står damen i vägen för manövern Sg1–f3–d2 och dessutom tappar vit garderingen av tornet. Det gör framstöten a2–a4 verkningslös mot svarts b7–b5.

7. – d6 8. e4

Svart har nu flera olika planer att välja mellan, t ex 8. – g5 följt av 9. – Sh5, 8. – e6 eller 8. – b5. På 8. – g5 är 9. Lg3 Sh5 10. Le2! Sxg3 11. hxg3 fördelaktigt för vit eftersom han snabbt kan spela f2–f4.

Svart kan också dölja sina intentioner med det flexibla 8. – Sbd7. På 9. Ld3 kan man fortsätta med 9. – g5 10. Lg3 Sh5 eller 9. – Se5 med 10. – g5/a6 som uppföljare. Kanske är även e7–e6 aktuellt.

Efter 8. – Sbd7 är 9. f4 kritiskt. Svart får dock bra spel efter 9. – a6 10. Sf3 b5 11. e5 b4 12. Sde2 dxe5 13. fxe5 Se4 14. De3 b3† 15. Kd1 f5.

8. – 0–0

Vit behöver inte längre bekymra sig för 9.

– g5 men svart planerar nu 9. – e6 eller 9. a6.

9. Ld3

Johan ämnade ställa upp sig med Sg1–e2 eftersom han efter Sg1–f3 och Lf1–e2 gärna vill ha fältet d2 för sin springare.

9. – e6

På 9. – a6 kan följa 10. Tc1 b5 11. b3.

10. Sge2 exd5 11. exd5 Sbd7

Inte 11. – a6 12. Lxf6 Lxf6 13. Dxb6.

12. Td1 Se5 13. 0–0 Kh7

Förklaringen till detta märkliga drag är att vit hotade 14. Lxf6 Lxf6 15. Dxb6. Jag ville inte ge bort min springare med 13. – Sxd3.

14. Lb1!

Jag hade sett detta men trodde att svart skulle komma bättre efter 14. – Sxc4. Med facit i hand hade 14. – a6 15. b3 b5 16. f4 Sed7 kanske varit bättre. Johan hade tänkt fortsätta med 17. Sg3 men hemma fann jag det fina 17. – Se8! med idén 18. – f5.

14. – Sxc4?! 15. Df4 Sxb2 16. Lxf6

Osunt vore 16. Td2 på grund av 16. – Sh5 eller 16. – Db4.

16. – Sxd1

Här hade jag planerat 16. – Lxf6 17. Dxf6 Sxd1 18. Txd1 Dd8 men vit vinner genom 18. Lxg6†! fxg6 19. Dxf8 Sxc3 20. Df7† Kh8 21. Df6† Kh7 22. Sxc3.

17. Lxg7 Kxg7 18. Txd1 Dd8!

Svart måste försvara de ömtåliga punkterna d6 och f6.

19. Sb5?!

Vit bör förstås spela 19. Se4 och efter 19. – De7! 20. Dxd6 Dxd6 21. Sxd6 Td8 står han lite bättre.

19. – De7 20. Sec3 De5 21. Dd2 Lf5!

Här förlorar 21. – f5 efter 22. Te1 Df6 23. Sc7 Tb8 24. Se8†.

22. Te1!

Jag trodde mer på 22. Lxf5 gxf5 23. a4 med kompensation. Johan väljer en betydligt intressantare fortsättning.

22. – Df6 23. Lxf5 gxf5 24. Sc7!

Här hade vi båda ganska lite tid kvar och jag tyckte att jag började få ett visst grepp. Därför höll jag textdraget för att vara en chansning men det verkar helt korrekt.

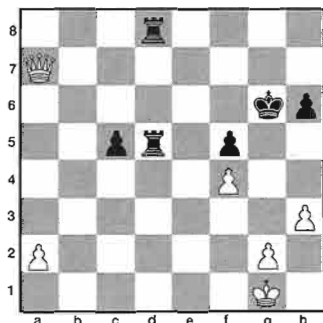
24. – Tac8 25. Se6† fxe6 26. Txe6 Dg5 27. f4 Dd8

Har vit verkligen kompensation? Jag såg partifortsättningen och trodde att jag stod bättre. Det var en felbedömning.

28. Sb5 Tf6 29. Sxd6 Dxd6 30. Txd6 Txd6 31. Db2† Kg6

Även 31. – Kg8 är spelbart. Johans ”verderläggning” bestod av 32. De5 men 32. – Tcd8 33. Dxf5 c4 är oklart. Alternativt finns 32. Dxb7 Tdd8 33. De7 c4 34. d6 c3 35. d7 Tb8 med chanser för vit.

32. Dxb7 Tcd8 33. Dxa7 Txd5 34. h3

Denna ställning hade vi båda bedömt optimistiskt. I efteranalysen visade den sig vara kritisk för svart som måste spela omsorgsfullt för att hålla remi. Väl hemma hittade jag dock en bra plan.

Svart har stora problem med att göra sin fribonde gällande eftersom den inte kan understödjas utan vidare. I stället bör svart rikta in sig mot g2. Efter 34. – T8d7 35. Db6† Kh7! kan svart koordinera sig, t ex 36. a4 Td1† 37. Kh2 Tg7 38. De6 Td2 39. Dxf5† Tg6 40. De4 c4.

34. – c4?? 35. Da6† T5d6 36. Dxc4

Besvikelsen var stor eftersom jag trodde att jag spelat bort en lovande ställning. I själva verket är frågan om partiet gått att hålla även utan denna bortsättning eftersom jag endast hade ett par minuter kvar av betänketiden.

36. – Te8 37. a4 Td2 38. a5 Te1† 39. Kh2 Tee2

Typiskt tidsnöddspel. Den stolta dubbleringen uträttar ingenting.

40. Dc6† Kg7 41. a6 Ta2 42. Db7† Kf8 43. a7 Te8 44. Db4† Te7 45. Db8† Te8 46. Dd6† Kg7 47. Dd7† Kf8 48. Dxf5† Kg7 49. Dd7† Kf8 50. Dh7 Ta6 51. f5 uppgivet.

Nästa parti går under rubriken ”Mitt vackraste parti”. Till dem som inte är imponerade kan jag säga att det blir inte vackrare än så när jag spelar.

Det som är frustrerande är att jag inte vet om jag spelade korrekt. Redan som junior i Kiruna fick jag en ledtråd av min tränare Jörgen Lahti. Jag visade honom en kombination och frågade om han tyckte att den var vacker. Han svarade:

– Om den är korrekt är den vacker.

Partiet är mycket svåranalyserat och därför måste allt utrönas innan man kan säga något om dess eventuella skönhet...

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 99)

Conny Holst

Emil Hermansson

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. Sf3 0–0 6. Le2 e5 7. 0–0

Vit spelar klassiskt och ofta är de naturliga dragen att föredra. Därför anser jag också detta system vara det bästa mot Kungsindiskt.

7. – Sc6 8. d5 Se7

Mar del Plata-varianten, ett centralt system i denna öppning.

9. Se1

Det naturligare 9. b4 har varit populärt de senaste åren, men textdraget och 9. Sd2 kommer alltid att ha många anhängare.

9. – Sd7 10. Le3 f5 11. f3 f4 12. Lf2 g5

Tusentals partier har spelats med denna ställning som utgångspunkt utan att någon etablerad teori uppstått. Allt möjligt har prövats och sanningen är ännu långt ifrån funnen.

Spelet får en underlig karaktär. Svart har överlåtit damflygeln i vits händer och vit lämnar sin kung åt ett dystert öde. Om han inte hinner byta igenom på damflygeln kommer svarts anstormning på kungsflygeln att innebära undergång för den vita monarken.

13. a4!

Mer ambitiöst än 13. b4 eftersom framstöten c4–c5 ofta kan genomföras utan stöd av

b-bonden. Ett annat bra drag är 13. Tc1 med idén c4–c5.

13. – Sg6

Många andra drag har prövats. Svart måste behålla sin springare på d7 så att inte vit kan göra c4–c5 utan eftergifter.

14. Sb5!?

Det mest kritiska är 14. a5 Tf7 15. c5! Sxc5 16. Lxc5 dxc5 17. Lc4 med lovande spel för vit.

14. – Sf6!

Det principiella draget. Svart offerar bonde för att vinna tid. Även 14. – a5 är tänkbart.

15. Sxa7

Vit har ingen anledning att avböja denna gåva. Nu hotar han att slå bort svarts viktiga löpare.

15. – Ld7

Ett betydelsefullt vägval. Personligen gillar jag textdraget eftersom jag får behålla löparen men 15. – g4 är kanske bättre. Låt oss se vad som händer efter 15. – g4 16. Sxc8 g3! 17. hxg3 Sh5! 18. gxf4 exf4 och sedan:

a) människans 19. Sxd6 cxd6 20. Sd3 Se5 21. Sxe5 Lxe5 22. Dd2 Sg3 23. Tfd1 Dh4 24. Lxg3 hxg3 25. De3 Tae8 26. Kf1 Lxb2 27. Ke1 Df6 28. Tab1 Lc3† 29. Kf1 Dh4 30. Ld3 Dh1† 31. Dg1 Txf3† 32. Ke2 Te3† 33. Kxe3 Dh6† 34. Ke2 =;

b) maskinens 19. Sa7 Sg3 20. Sb5 Lxb2 21. Tab1 Dh4 22. Ld4 Lxd4† 23. Sxd4 Tae8 och svart verkar ha allt under kontroll, t ex:

b1) 24. Tb2 Txe4 =;

b2) 24. Txb7 Te5 (24. – Txe4 =) 25. Ld3 Th5 med angrepp;

b3) 24. Se6 Se5 25. Dc2 Tf6 26. Sd3 Th6 27. Sexf4 Sxd3 28. Lxd3 Dxf4 =.

Även 16. g3 är tänkbart, t ex 16. – Ld7 17. Db3 h5 18. Sg2 Sh7 med oklart spel.

16. c5!

Conny finner avigsidan med mitt förra drag. Nu måste svart spräcka sin bondekedja och det var detta som gjorde mig tveksam – hade jag gjort rätt?

16. – dxc5

Kanske är 16. – Txa7 17. c6! Ta8 18. cxd7 Dxd7 spelbart men mer är det inte.

17. Sb5

Eller 17. Lxc5 g4!.

17. – g4! 18. Lxc5 g3

Varje drag som svart gör måste ha ett syfte i det gryende angreppet. Att en kvalitet står i slag har mindre betydelse.

19. Kh1

Vit praktiserar en känd försvarsidé. Om svart kommer upp med damen på h4 går vit ner med löparen på g1 och om svart tar på h2 med bonden går löparen till f2 och vägen till vits kung blockeras av en egen svart bonde. En genial plan.

Det finns dock ett enklare försvar, nämligen 19. h3! och här må ni tro att jag fick slita för att hitta något gångbart för svart. Det är uppenbart att man måste ta på h3 med löparen men håller det? I ett parti hade jag slagit först och frågat sedan, för vad finns annars att spela?

Läsare som inte vill anstränga sig kan hoppa över följande analyser:

19. h3! Lxh3 20. gxh3 Dd7 21. Lc4 Dxd3 22. Dc2 Sh4 23. Sxc7 Sg4!! och sedan:

Analys

a) 24. f3 25. Txf3 Txf3 26. Sxa8 Tf2 27. Dxf2! gxf2† 28. Lxf2 Dxd3 29. Kf1 Sf3 30. Sxf3 Dxf3 och svart bör klara sig;

b) 24. Lxf8 Se3!! 25. d6† Kh8 26. Lxg7† Kxg7 27. Tf2! Sxc2 28. Txc2 g2 29. Tg2† Sxg2 30. Sxg2 Tb8 31. Se6† Kf6 32. d7 Dxf3 och svart bör likaledes klara sig.

19. – Sh5

Svart försöker nu bryta upp vits försvarslås.

20. Db3

Detta var jag lite tveksam till under partiet. Bättre verkar 20. Lc4 Kh8 22. Sd3 men denna gång sparar jag analyserna.

20. – Kh8 21. d6 c6 22. Sc7 Dh4 23. Lg1

Och nu kommer det ögonblick som hela partiet kretsar kring. Vit hotar ett torn på a8 men behöver jag verkligen flytta på det? Ska jag inte spela vidare enligt min plan? Variationerna snurrar i mitt huvud och matterna dyker upp en efter en. Man lever ju bara en gång och vips så står tornet på f6!

23. – Tf6!!

Svart vill nu spela 24. – Sf8 följt av 25. – gxf2 26. Lf2 Dxf2!! 27. Txf2 Sg3† 28. Kxh2 Th6† 29. Kg1 Th1† matt. Vit kan ta tornet med 24. Sxa8 men efter 24. – Sf8 måste han spela 25. Db6 för att gardera löparen på f2 i den ovan angivna sekvensen. Vem som helst kan se att det inte blir lätt för vits dam att fullfölja denna uppgift.

Svart kan spärra förbindelsen mellan löparen och damen med 25. – Le6 26. Sd3 Th6 27. Da7 Sd7 28. Sc7 c5 –+. Inte heller 24. Dxb7 Sf8 är bättre.

Vit måste göra 24. Lc4! Sf8 25. Sd3 Tb8 26. Sxe5 gxf2 27. Lf2 Dxf2 28. Sf7† Txf7 29. Txf2 Sg3† 30. Kxh2 Tf6 31. Kg1 Th6 32. Td2 Th1† 33. Kf2 Txa1 med fortsatt kamp.

24. Sd3?

Vit gör fel och det inte utan anledning. Svart har riktat in sitt skott och vit är i samma situation som ett villrådigt rådjur. Det finns en överhängande fara men den kan inte konkretiseras, och därför faller bytet.

24. – Sf8

Tidpunkten närmar sig. Vit kan fortfaran-

de ta tornet men det kan inte vara bättre den här gången. Efter 25. Sxa8 Th6 26. Db6 Lh3! är slutet nära.

25. Sxe5

Vit har nu en schack på f7 men räddar den honom? Vad som definitivt hjälper svart är att sikten har öppnats för Lg7!

25. – gxf2! 26. Lf2 Dxf2! 27. Sf7† Txf7!

Trots att svarts torn har hamnat längre bort från h6 är denna ruta fortfarande inom räckhåll. Vit är hopplöst förlorad.

28. Txf2 Sg3† 29. Kxh2 Tf6! 30. Tf1

Conny såg 30. Dg8† Kxg8 31. Lc4† Kh8 32. Td2 Th6† 33. Kg1 Th1† 34. Kf2 Txa1 35. Sxa8 b5! men tyckte inte det var mödan värt.

30. – Th6† 31. Kg1 Ld4† 32. uppgivet.

Favoritpjäsen fick avgöra till slut.

Emil Hermansson

Åsunden Schack

32 seniorer och 40 juniorer deltog i Åsunden Schack i Ulricehamn i början av oktober. Resultat:

Seniorer: 1) Amir Mohammadi, SK Kamraterna 6 (av 7), 2) Ingvar Andréasson, SK Kamraterna 6, 3) Richard Dahlström, Skara SS 5½, 4) Asim Bratic, Skövde SS 5, 5) Reine Lindström, Fristads SK 5.

Juniorer: Hanna Svensson, Lundby SS 8 (av 9), 2) Johan Friborg, Alingsås SS 7½, 3) Alf Landgren, SA Mark 7, 4) Tommy Lidén, Ulricehamns SK 6, 5) Samuel Trevena, Skara SS 6, 6) Fredrik Rylander, Uddebo SK 6, 7) Robin Appell, Skara SS 6, 8) Johan Vanhapija, SA Mark 6, 9) Jakob Kristoffersson, Falköpings SS 6, 10) Martin Erdes, SA Mark 6.

Svenskt i "Lost Boys"

En handfull svenskar deltog i augusti i den öppna turneringen "Lost Boys" som flyttat från Antwerpen till Amsterdam.

Segern delades av Michail Gurevitch, Belgien, Pavel Tregubov, Ryssland och Ivan Sokolov, Bosnien-Hercegovina med 7/9. Tiger Hillarp-Persson tog 5 poäng vilket räckte till 21:a plats.

Längre ner i tabellen återfanns Per Söderberg, Vällingby/Hässelby SA, med 4 och Rikard Backelin, numera Farsta SK, med 3½ poäng.

■ **Meningen var att Jaan Eslon i höst skulle ha återupptagit sitt medarbetarskap i Tidskrift för Schack. Ödet ville annorlunda – en hjärtattack under en turnering i Las Palmas ändade hans liv. Han hade tänkt presentera sig med nedanstående artikel:**

JAAN ESLON 4/3 1952–24/9 2000

□ För nyare generationer kan nämnas att jag är av årgång 1952, svensk juniormästare 1969, vinnare av Tusenmannaschacket 1972 samt segrare i Malmö Open 1974.

Mycket mer att komma med i Norden har jag inte eftersom jag utvandrade till Spanien 1977. Samma år tog jag min sista IM-inteckning där. Senare blev det även en stormästtarinteckning i Zaragoza 1991 men den är nu förfallen.

Jag har varit schackproffs så gott som helt och hållet de senaste 23 åren och fortsätter tills vidare som sådant. Men jag vill varna unga spelare för att slå in på denna bana, eftersom schackvärlden i dag inte är densamma som på 1970-talet.

Spanien är för närvarande det land där det arrangeras flest turneringar men konkurrensen är stenhård. De spanska spelarna har blivit mycket bättre men värst av allt är den ständiga tillströmningen av öststatsspelare och sydamerikaner.

Många bosätter sig här och det är numera omöjligt att hitta turneringar där det inte finns "någon" bland deltagarna. Hittills har jag överlevt mest på att vara en gammal kändis eftersom jag började tävla i Spanien redan 1974.

Jag känner så gott som samtliga toppspelare efter att vid flera tillfällen ha fungerat som tolk och kommentator under superturneringarna i Linares och Dos Hermanas.

Det som intresserar mig mest är schackspelets historia och de gamla mästarna. Just nu håller jag på med den förste världsmästaren Wilhelm Steinitz (1836–1900). I år är det 100 år sedan denne gigant gick bort.

15–22 april spelades San Sebastian Open, en turnering som jag på den gamla goda tiden lyckades vinna fyra år i rad (1980–83). Med bara två stormästare och fyra IM var fältet inte så starkt den här gången. Etta och tvåa blev IM Mario Gómez och GM Oleg Kornejev före IM Aleksander Veingold och jag själv. Min motståndare i sista ronden, GM Ruslan Pogorelov, bet hårt i gräset men lyckades

kades likväl ta ett litet pris.

Rysen Kornejev är en av de mest fruktade "hajarna" här nere. Han bor med sin familj, hustru och två barn, i Barcelona. Pogorelov kommer från Kiev men är med sin fru bosatt i närheten av Tarragona.

Veingold är min partner från Estland och vi har rest tillsammans de senaste tio åren. Han har dock inte flyttat hit. Nu håller han på med någon ny filosofi och på mig väntar otaliga översättningsjobb. Jag föddes i Falköping av estniska föräldrar så jag fick ett språk gratis.

Sista rondens parti i San Sebastian:

NIMZOINDISKT FÖRSVAR (E 20)

Jaan Eslon
Sverige

Ruslan Pogorelov
Ukraina

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. f3

Vi var båda tvungna att spela på vinst för att nå en bra placering. Därför valde jag en skarp variant som leder till hård kamp på ett tidigt stadium.

4. – c5

Alternativet är 4. – d5 men eftersom jag aldrig har studerat varianten grundligt vet jag inte vad som är bäst för svart.

5. d5 Lxc3†

De ambitiösa ger sig in på 5. – Sh5!? som för till intressant men krångligt spel. Pogorelov är en positionell spelare och föredrar rätlinjiga ställningar.

6. bxc3 d6 7. e4 e5 8. Ld3

Och här har vi en sådan! Vit har löparparet vars aktionsradie dock är begränsad av de egna centrubönderna. Det kan hända att springarna arbetar bättre i dylika positioner. Svart har en solid ställning utan svagheter

men hur ser hans spelplan ut?

Brytningen f7–f5 kräver långa förberedelser och det finns heller inget sätt att ta sig an vits dubbelbönder på damflygeln. Vit har terrängfördel men på damflygeln finns inget att hämta. Därför måste han rycka fram med sina bönder på kungsflygeln för att hitta ett ställe där han måhända kan ”komma in”.

8. – De7 9. Se2 Sbd7 10. g4

Jag funderade även på 10. h4 för att eventuellt kunna besvara 10. – h5 med det besvärande 11. Lg5.

10. – h5

Inte helt nödvändigt men på andra sidan är det svårt att se vad svart ska ta sig till om vit tillåts genomföra uppmarschen h2–h4–h5, Se2–g3 osv.

11. g5 Sb7 12. h4 g6 13. Le3 Kd8

Kungen står säkrare på damflygeln.

14. Kd2

Även vits kung flyttar på sig så att tornen får förbindelse med varandra.

14. – Kc7 15. Dg1 b6 16. Dg3 Lb7 17. a4!

Eftersom inget nytt kommer att ske på den vänstra flanken riktas uppmärksamheten mot en sammanstötning på f-linjen. Min fälttågsplan skulle inledas med f3–f4 vilket praktiskt taget framtingar e5xf4. Därefter skulle allt koncentreras mot e5 (Se2–g1–f3 med ett torn på e1). Antingen bryter vit sedan igenom med e4–e5 eller också får svart en svag bonde på e5 om han placerar hästen där.

För den händelse svart skulle kunna korsa vits planer hade jag planerat en radikal lösning för vilken textdraget kunde vara nyttigt.

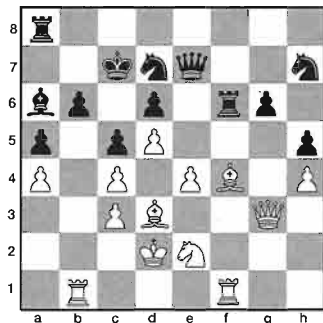
17. – a5 18. Tab1 Tbf8

Här kan man diskutera huruvida svart hade kunnat placera sina torn på ett bättre sätt.

19. Thf1 La6?! 20. f4 exf4 21. Lxf4 f6

I annat fall fortsätter vit med sin plan.

22. gxf6 Txf6

Med torn på g8 och f8 hade svart kunnat slå tillbaka med den olyckliga springaren på h7 men vem kunde förutse vad som nu skulle hända? Jo, jag! Saken var den att för länge sedan hade jag en föregångare i partiet Es-lon – Enigl, Studentlag-VM i Teesside 1974.

Det var fullt av fel men rätt trevligt: 1. c4 Sf6 2. Sc3 e6 3. d4 Lb4 4. e3 b6 5. Ld3 Lb7 6. Sf3 Se4 7. 0–0 Lxc3 8. bxc3 f5 9. d5?! Sc5 10. La3 Sba6 11. Te1 Df6 12. Tc1 e5 13. e4 f4 14. Lf1 d6 (vits öppningsbehandling var misera-bel) 15. Sd4! (här fanns inget annat att göra men svart var inte tvungen att ta) exd4?! 16. cxd4 Sd7 17. e5 dxe5 18. dxe5 Dg5 19. e6 Sdc5 20. e7 Kf7 21. Lb2 Sd7?! 22. c5! Saxe5 23. d6 cxd6 24. Dxd6 Ke8 25. h4 Dg6 26. Dxf4 Sd3 27. Dc7 Lf3? 28. Dc8†! Txc8 29. Txc8† Kf7 30. Txb8 Sf6 31. Tf8† matt!

23. Sd4!

Fina fält på c6 och c6 hägrar så svart måste ta springaren.

23. – cxd4 24. cxd4 Kb7

Eftersom svart inte kan stoppa vits bondelavin borde han ha försökt med 24. – Txf4! 25. Txf4 g5 26. hxg5 Sxg5 även om försvaret inte hade varit lätt efter 27. Kc3 samt koordination av de tunga pjäserna och med framstöten e4–e5 ständigt hängande i luften.

25. Lxd6!!

Det här hade jag däremot inte förutsett när jag spelade 17. a4!. Nu vore 25. – Dxd6 26. Dxd6 Txd6 27. Tf7 rena kraschen.

25. – Txd6 26. e5 Shf6

Svart har två extra springare men vits enorma bondemassa krossar allt motstånd.

27. Tfe1!

Även 27. exd6 Se4† 28. Kc2! dög.

27. – Sg4 28. exd6 Df6 29. Te7 Td8 30. Kc3 Ka8 31. Tf1 Dh8 32. Tff7 Sgf6 33. Dg5

I ömsesidig tidsnöd ville jag fortsätta stry-pningen. Det gick mycket väl att ta på g6.

33. – Lc8 34. Kb3 Kb8 35. Dg1 Tf8 26. Txf8 Dxf8 37. Dxc6 Sg4 38. Df7?!

Här vann 38. Te8! direkt. Nu hade svart kunnat förstöra konstverket med 38. – Dh6!. Vit hade varit tvungen att fortsätta med 39. Te2 Dxd6 40. De7 med en mindre fördel.

38. – Dxf7 39. Txf7 Sdf6 40. c5 bxc5 41. dxc5 uppgivet.

Jaan Es-lon

Fotnot: Es-lon var sedan många år bosatt i Castellón, en stad vid den spanska Medelhavskusten. Han efterlämnar en dotter.

RICHARD WESSMAN:

Reizniece och Pavlovskaja dominerade den tredje damturneringen på Hasselbacken

■ Den tredje damturneringen på Hasselbacken i Stockholm, vars officiella namn var Scandic Hotels Ladies International 2000, dominerades av Dana Reizniece, 28, Lettland samt Evguenia Pavlovskaja, 22, Sverige.

Redan efter den andra ronden delade de ledningen. Pavlovskaja imponerade med säkert försvarsspel och en god taktisk blick i partiet mot Tanja Rantanen (rond 2):

CARO-KANN (B 10)

Tanja Rantanen
Finland

Evgenia Pavlovskaja
Sverige

1. e4 c6 2. e5

Ett ovanligt drag, som kanske bäst bemöts med 2. ... d6. Efter partifortsättningen kan vit länka över i en känd linje med 2. d4.

2. - d5 3. exd6 exd6 4. d4 Lf5 5. Sf3 Sf6 6. c4 Le7 7. Sc3 0-0 8. Le2 h6 9. Db3 Dc8 10. 0-0 Te8 11. Lf4 Sbd7 12. Tac1 Sf8 13. h3 Sg6 14. Lh2 Se4 15. Sxe4 Lxe4 16. Sd2 Lf5

Vit har inte fått ut något särskilt av spelöppningen och ställningen kan nog upplevas som litet "tråkig". Varken vit eller svart har några särskilda svagheter eller problem.

Den följande bondeframryckningen ändrar emellertid ställningens karaktär dramatiskt.

17. g4!? Le6 18. f4 f5!

Ett viktigt och tematiskt försvarsdrag, som effektivt blockerar vits framfart på kungsflygeln. Vit fortsätter i centrum.

19. d5!? Ld7 20. c5?

Efter avbytet på d6 kommer svarts löpare i spel. Samtidigt förlorar vit kontrollen över d5. Bättre var 20. g5!, med idén 21. Lh5 och eventuellt Db3-g3.

Ställningen är väl ungefär lika efter 20. g5! Kh7.

20. - Kh8!

Svarts kung går ur diagonalen b3-g8. Nu visar sig framstöten c4-c5 endast försvaga vits ställning.

21. cxd6 Lxd6 22. Dd3 Dd8 23. Lg3 Lc7!

Med den farliga planen 24. - Lb6† och 25. - Te3.

24. d6?

Förlorar direkt, men svarts ställning var dålig. Se t ex 24. dxc6 Lxc6 25. Sc4 Lb6† 26. Sxb6 Dxb6†. Bästa försvarsmöjligheten är nog 24. Kh2, men bonden på f4 är svag efter 24. - Db8!?

24. - Lb6† 25. Lf2

Annars följer 25. - Te3.

25. - Sxf4 26. Lxb6 Dxb6† 27. uppgivet.

Men Reizniece lade in en högre växel. Med följande vinst i den fjärde ronden gick hon upp i ensam ledning med 3½ poäng:

ENGELSKT PARTI (A 37)

Dana Reizniece
Lettland

Emilia Horn
Sverige

1. c4 c5 2. Sf3 Sc6 3. Sc3 e5 4. g3 g6 5. Lg2 Lg7 6. d3 Sge7 7. 0-0 d6 8. Tb1 Tb8 9. Sd5 0-0 10. Se1 Le6

Ett sunt alternativ var 10. - Sxd5, med idén 11. Lxd5 Sb4! och bonden på a2 står i slag. Efter (10. - Sxd5) 11. cxd5 Se7 spärrar bonden på d5 sikten för löparen på g2. Efter textdraget förlorar svart, i alla fall temporärt, möjligheten att slå på d5 med springaren.

11. Sc2 b5 12. Sce3

Evgunia Pavlovskaja (t v) möter Susanne Ericsson på Hasselbacken. Foto: Olle Eleby.

12. – b4?

Ett svårt positionellt misstag, som helt utan anledning ger upp möjligheten att öppna b-linjen med b5xc4. Nu är det istället vit som kan ta initiativet på damflygeln med Tb1–a1 och a2–a3. Betydligt starkare var 12. – Sd4, med idén 13. f4?! Sxd5 14. Sxd5?! (14. cxd5) Lg4! 15. Tf2 exf4 16. Sxf4 bxc4 17. dxc4 Te8! och svart är aktiv på såväl b-linjen som e-linjen.

13. b3

Lite passivt. Det var möjligt att öppna f-linjen med 13. f4 exf4 14. Sxf4 med ungefär lika spel. Svart kan nog tillåta avbyte på e6 med t ex 14. – Sd4.

13. – f5 14. f4 Tc8 15. Lb2 Lh6?!

Svart ger frivilligt upp kontrollen över den viktiga diagonalen a1–h8. Bättre var 15. – Lf7!?, med idén 16. – Sxd5.

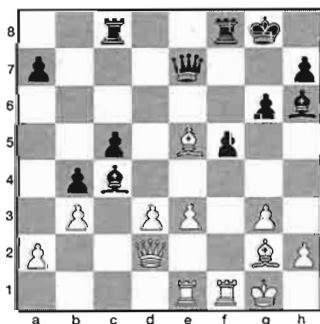
16. Dd2 Sd4 17. Sxe7† Dxe7 18. Sd5 Dd8 19. e3 Sc6 20. Tbe1

En annan idé var att öppna a-linjen med 20. Ta1!?. Vit står något bättre efter t ex (20. Ta1!?) 20. – Se7 21. a3 a5 22. axb4 axb4 23. Ta7 Lxd5 24. cxd5. Textdraget är emellertid inte osunt och det visar sig att tornet står bra även på e-linjen.

20. – Se7?

Förlorar forcerat. Bättre var nog att inse misstaget (15. – Lh6) med 20. – Lg7, varefter vit får nöja sig med en liten positionell fördel (t ex efter 21. Ta1 och 22. a3).

21. Sxe7† Dxe7 22. fxe5 dxe5 23. Lxe5 Lxc4

Det ser ut som om svart vinner tillbaka bonden, men vit avvecklar elegant till ett damslutspel med merbonde och ganska lätt vinst.

24. Lf4! Lxf4 25. exf4 Le6 26. Ld5 Tf6 27. Txe6! Txe6 28. Te1 Tc6 29. Txe6 Txe6 30. De3 Kf7 31. Kf2! a5 32. Lxe6+ Dxe6 33. Dxc5

Med sitt 31:a drag förhindrade vit alla schackar. Nu vinner den fria d-bonden enkelt.

33. – Df6 34. d4 h5 35. Dd5+ Kf8 36. Ke3 g5
Segare, men lika hopplöst, var 36. – Da6.
37. Dxa5 gxf4+ 38. gxf4 De6+ 39. De5 Dg6 40. d5 Dg1+ 41. Kd3 Dxb2 42. Dxf5+ Ke7 43. De6+ Kd8 44. d6

Svart kunde gett upp här. Vits kung gömmer sig på damflygeln och sedan är det slut.
44. – Dg3+ 45. Ke4 Dg2+ 46. Kd4 Df2+ 47. Kd5 Dd2+ 48. Kc5 Dc3+ 49. Kb5 Dd3+ 50. Kb6 Dd4+ 51. Kb7 Dg7+ 52. Kb8 Dd7 53. Dg8+ De8 54. Dxe8+ Kxe8 55. Kc8 uppgivet.

I sjätte ronden utökade Reizniece sin ledning före Pavlovskaja till en hel poäng genom att vinna mot topprankade Johanna Paasikangas-Tella (2301). I det här läget såg den andrerankade lettiskan (2275) ut som en ganska säker segrare:

SKANDINAVISKT FÖRSVAR (B 01)

Dana Reizniece Johanna Paasikangas-Tella
Lettland Finland

1. e4 d5 2. exd5 Dxd5 3. Sc3 Da5 4. g3 c6 5. Lg2 Sf6 6. Sf3 Lg4 7. h3 Lxf3 8. Dxf3 e6 9. a3 Sbd7 10. Tb1 Sd5!?

Vit får en irriterande press på b-linjen efter 10. – Ld6 11. 0-0 0-0 12. b4 Dc7 13. b5!? Se5 14. De2. Löparen på g2, som inte har någon svart motpart (svart bytte ju av sin vitfältslöpare på f3), kan bli mycket stark på den långa diagonalen mot b7 och c6.

Mecking i match

Henrique da Costa Mecking, 48, en gång brasiliansk VM-kandidat, har i São Paulo utkämpat en match om sex partier mot sin 21-årig landsman Giovanni Vescovi, 21. Den sistnämnde vann med 3½–2½.

Tidigare i år segrade Vescovi med 8/9 i det 66:e brasilianska mästerskapet, som spelades i Brasília med 22 deltagare.

11. Se4 Le7 12. 0-0 0-0 13. b4 Da4

Vit kan naturligtvis fortsätta lugnt med 14. Db3 Dxb3 15. Txb3, men den skarpa parti-fortsättningen ger goda praktiska chanser.

14. c4! Se5 15. De2 Dc2 16. cxd5 Dxb1 17. d6

Ett kritiskt läge. Med löparparet, initiativet och en framskjuten bonde på d6 har vit kompensation för kvaliteten. Svart är emellertid inte utan motchanser. Efter 17. – Lf6! 18. Sxf6+?! gxf6 19. d4 Dd3! klarar sig svart utmärkt (20. Dxd3 Sxd3 21. Lh6 Tfd8).

Vit bör i stället angripa b7 med (17. – Lf6!) 18. Sc5!, varefter spelet blir mycket komplicerat, t ex 18. – Da2 19. Sxb7 Sc4 (19. – Dc4!?) 20. Lxc6 Sxa3 21. Da6 Dc4 22. b5 Sc2 23. Sa5 Dd3 24. Lxa8 Txa8 25. Sc6!? Dxd6 26. b6! Sd4 (26. – Dxc6 27. b7!) 27. b7 Te8 28. b8D Txb8 29. Sxb8 Dxb8 och plötsligt är rollerna ombytta. Nu är det svart som offrat kvalitet för en fullt tillräcklig kompensation.

17. – Ld8?!

Passivare än 17. – Lf6. På d8 utträttar löparen inte mycket.

18. Sc5!

Löparen på g2 vaknar till liv när b7 faller.
18. – Lf6??

Ett grovt misstag. Svart kunde ha kämpat vidare med 18. – Df5. Sämre är däremot 18. – Da1?? 19. d4! Dxd4 20. Td1! Dc3 21. Lb2 Dc4 22. Dxe5 Lf6 23. Dxf6! gxf6 24. Td4 och vit vinner slutspelet med tre lätta pjäser och en stark fribonde mot två torn efter t ex 24. – De2 25. Tg4+ Dxb4 26. hxb4.

19. d4 Sg6 20. Le4!

Fångar in den svarta damen.

20. – Da1 21. Lb2 Da2 22. Ta1 Dxa1+ 23. Lxa1 b6 24. Sd7 Tfd8 25. Sxf6+ gxf6 26. d7 uppgivet.

I den åttonde och näst sista ronden föll

emellertid Reizniece något oväntat i ett spännande parti mot Magdalena Kludacz, Polen.

ENGELSKT PARTI (A 11)

Dana Reizniece

Magdalena Kludacz

Lettland

Polen

1. c4 c6 2. Sf3 d5 3. e3 Sf6 4. Sc3 e6 5. b3 Le7 6. Lb2 Sbd7 7. Dc2 0-0 8. Le2 b6 9. Tg1 Lb7 10. g4 c5 11. d3 dxc4 12. dxc4 Dc7 13. g5 Se8 14. 0-0-0 Sd6 15. h4 Tfd8

Partifortsättningen (h4-h5 och g5-g6) ser naturlig ut, men frågan är om inte det stilla 16. Sd2, med idén att förstärka de lätta pjäsernas placering med 17. Ld3 och 18. Sde4, är sundare. Löparen är mer aggressivt placerad på diagonalen mot h7 och från e4 kan springaren nå f6. Det är osäkert hur svart skall få motspel, planen med a7-a6 och b6-b5 är intressant men kan kosta en bonde.

16. h5 a6 17. g6 fxc6 18. Sg5!?

Mer chansrikt än 18. hxc6 h6! och svarts kung står säkert.

18. - Lxc5 19. Txc5 Sf7 20. Tg3 g5!

Svart försöker blockera kungsflygeln.

21. f4 Sf6 22. Tdgl h6 23. fxc5 Sxc5 24. Txc5!?

Kvalitetsoffret öppnar g-linjen och pressen mot g7 blir snabbt besvärlig för svart. I ställningar med rockad åt olika håll är material ofta värt mindre än initiativet.

24. - hxc5 25. Txc5 Se8?

Springaren blir passiv på e8. Svart står inte sämre efter 25. - Td7, med idén 26. h6 Dh2! och damen vaknar till liv.

26. h6 Td7

Det är först här som Reizniece går fel. Efter 27. Lg4!, som förhindrar mothugget Dc7-h2 (se partifortsättningen), är svart under hård press. Såväl e6 som g7 är svaga punkter. Se t ex (27. Lg4!) 27. - Dc6 28. Sd5!

exd5 29. Lxd7 Dxd7? (svart kan kämpa vidare med 29. - Dxb6!) 30. Lxg7 eller 27. - Te7 28. hxg7 Sxg7 29. Dg6!.

27. Se4?? Dh2!

Plötsligt dominerar svarts dam brädet. Idéer som Dh2xh6 eller Dh2-h1† är mycket obehagliga för vit.

28. Lxg7

Förlorar springaren, men även 28. Sf6† Sxf6 29. Lxf6 Dxb6 är hopplöst.

28. - Dh1† 29. Kb2 Lxe4

Det finns ingen räddande avdragsschack.

30. Ld4† Tg7 31. Lg4 Txc5 32. h7† Kxh7 33. uppgivet.

Med remi mot Ilze Rubene, som delade segern på Hasselbacken både i föl och i förrföl och som nyligen överförts från den lettiska till den svenska elolistan, gick Pavlovskaja i kapp inför sista rondan. Efter ett par avslutande remier stannade så Reizniece och Pavlovskaja på samma poäng. Reizniece tilldelades emellertid förstaplatsen i kraft av bättre särskiljningspoäng. Pavlovskaja kunde trösta sig med en inteckning i den kvinnliga IM-titeln.

Stärkt av segern mot Reizniece vann Kludacz - som för övrigt Sverigedebuterade i Limhamns juniorturnering år 1994 - även i sista rondan, nu mot Christin Andersson, vilket gav henne tredje plats.

Slutställning: 1) Dana Reizniece, Lettland 6½ (av 9), 2) Evguenia Pavlovskaja, Sverige 6½, 3) Magdalena Kludacz, Polen 6, 4) Svetlana Agrest, Sverige 5½, 5) Johanna Paasikangas-Tella, Finland 5½, 6) Christin Andersson, Sverige 5, 7) Irina Tetenkina, Vitryssland 5, 8) Susanne Berg, Sverige 5, 9) Silvia Bärvenich, Sverige 4½, 10) Eva Jiretorn, Sverige 4, 11) Tanja Rantanen, Finland 4, 12) Emilia Horn, Sverige 3½, 13) Ilze Rubene, Sverige 3½, 14) Sylvia Johnsen, Norge 3, 15) Anneli Dalmau, Sverige 2½, 16) Susanne Ericsson, Sverige 2.

Hector etta i Tyskland

I en öppen turnering med 97 deltagare i Fürth, Tyskland i augusti delades segern av Jonny Hector och den tyske stormästaren Peter Enders med vardera 7 poäng (av 9). En klunga om åtta spelare, däribland fem stormästare, distanserades med en halv poäng.

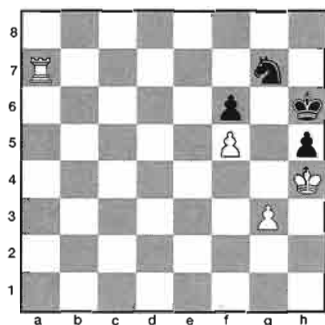
THOMAS ENGQVIST:

Starkt fält i Hasselbacken Chess Open

□ Den öppna turneringen Hasselbacken Chess Open (tidigare Stockholm Open) lockade 121 deltagare. Av dessa hade cirka en tredjedel ett rankingtal på minst 2000. Fyra IM deltog: Thomas Engqvist, Vladimir Polej och Stanislav Smetankin, båda Vitryssland, och Mats Sjöberg.

Den sistnämnde hade en mindre lyckad turnering med 4/7. Han spelade bl a bort en vinstställning på ett snöpligt sätt mot klubbkamraten Bo Kyhle:

Bo Kyhle
SK Rockaden

Mats Sjöberg
SK Rockaden

Vit tog sig här en rejäl lutare och fastnade till slut för det ödesdigra 58. g4??. Efter någon minut spelade Kyhle 58. – Sxf5† varpå man tog remi eftersom 59. gxf5 resulterar i en pattställning och 59. Kh3 hxg4† är stenremi.

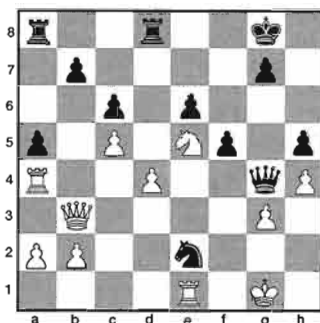
Vad funderade Mats på under en halv timme? Han undersökte förstas varianterna i bondeslutspelet efter 58. Txxg7 59. Kxh5. Så här gick hans vackra vinstvariant: 59. – Kh7 60. Kg4 Kh6 61. Kf4 Kh5 62. g4† Kh4 63. Kf3! Kh3 64. g5 fxg5 65. f6 g4† 66. Kf2 Kh2 67. f7 g3† 68. Kf3 g2 68. f8D g1D 70. Dh8† matt.

Trots att Mats såg denna forcerade variant drog han 58. g4?? som under partiet verkade mindre krångligt. Om han i stället valt att gå in i bondeslutspelet hade han haft goda marginaler för det fanns ytterligare en vinstme-

tod med det ”ännu enklare” 60. g4 Kg7 61. Kh4 Kh6 61. Kg3 Kg5 62. Kf3 Kh6 63. Kf4 Kg7 64. Ke4 och vit styr kosan mot f6.

Emil Hermansson, som ännu ej har blivit tilldelad IM-titeln, förlorade i näst sista ronden mot slutliga tvåan Vladimir Polej. I rond 5 uppkom den här publikvänliga ställningen:

Emil Hermansson
SS Luleå

Thomas Engqvist
SK Rockaden

I det här läget hade vi ungefär vardera fem minuter kvar för 11 drag. När kläppen började röra på sig bestämde jag mig för att säkra en halv poäng med 29. Txe2?? Dxe2 30. Dxe6† Kh7 31. Dg6† Kh8 32. Sf7† Kg8 33. Sh6† remi.

Jag kände intuitivt under partiet att ställningen var vunnin men jag kunde inte finna någon konkret variant under de få minuter jag hade till mitt förfogande. Jag analyserade det naturliga 29. Kf2! Sxd4 30. Dd3 bara för att upptäcka det djävulska motdraget 30. – Sf3!! varpå svart till och med har fördel.

Efter partiet sade Hermansson att han hade tänkt spela 30. – Dh3?? men då är det förstås bara att ta springaren, med enkel vinst.

Hur vinner då vit? I mina hemanalyser upptäckte jag 30. Dxb7! Dh3 31. Txd4! med vinst då tornet på d8 är överlastat.

Men även 29. Kg2! vinner. Efter 29. – De4† (29. – Sf4† 30. Kf2 eller 29. – Sxd4 30. Dc4 leder också till vinst) har vit det kyliga 30. Sf3!

som jag missade under tidspressen. Ett par tänkbara varianter: 30. – Txd4 31. Dxb7 Tad8 (31. – Txa4 32. Dxa8† Kh7 33. Kf2 +-) 32. Txd4 Txd4 33. Kf2 +-.

Inför sista rondan ledde Thomas Engqvist ensam på 5½ poäng (av 6) och ställdes mot den 20-åriga vitryska talangen Stanislav Smetankin.

Denne är en stark taktiker som är farlig i skarpa ställningar:

ENGELSKT PARTI (A 30)

Thomas Engqvist **Stanislav Smetankin**
SK Rockaden Vitryssland

1. Sf3

Situationen var alltså sådan att jag behövde remi för att säkra minst delad turneringsseger. Textdraget undviker både Benoni och Sicilianskt som Smetankin är flitig anhängare av.

1. – c5 2. c4 Sf6 3. Sc3 b6 4. g3

Om jag hade varit tvungen att vinna detta parti hade jag valt det skarpare 4. d4 cxd4 4. Sxd4 Lb7 6. Lg5 som ökar vinstchansen men också förlustrisken.

4. – Lb7 5. Lg2 e6 6. 0-0 Le7 7. b3 0-0 8. d4 cxd4

Smetankin har valt en passande öppning för sitt ändamål eftersom han vill vinna för att få del av förstapriset.

Det dynamiska treraderssystemet borde egentligen döpas om till Anderssons system. Det var trots allt Ulf Andersson som först insåg hur effektiv uppställningen var. En del läsare med några år på nacken erinrar sig säkert hans vinstparti mot Anatolij Karpov som var dennes första förlust som världsmästare (se TfS nr 7/1975).

Efter Uffes framgångar är det många i världseliten som har tagit rygg på systemet. Däremot är det en myt att det är svårt att få remi mot igelkottuppställningen.

9. Sxd4 Lxg2 10. Kxg2 Dc8 11. Dd3 Sc6 12. Sxc6 Dxc6† 13. Df3

Kampen om den långa diagonalen resulterar i ytterligare avbyten. Nimzowitsch har så rätt när han säger att centrala pjäser tenderar att bli bortbytta.

13. – Tfe8 14. Lb2 a6 15. Dxc6 Txc6 16. Kf3!

Avsikten är att gardera e2. Om i stället 16. e3? och 16. – b5 är starkt, t ex 17. cxb5 axb5 18. Sxb5 Tc2 19. Tf6! Sg4 osv.

16. – b5?

Detta drag kom som en rejäl överraskning för mig eftersom jag just hade förhindrat det. Hade jag blivit uträknad av Smetankin eller var han bara otålig och ville inte lamera längre? Vitryssens styrka ligger på variantränkingsplanet och i de taktiska förvecklingarna så nu gällde det att kolla vad jag eventuellt hade missat.

Jag var beredd på det naturliga förberedelsesdraget 16. – Tb8, t ex 17. Sd1! (17. a4 är mindre bra på grund av 17. – d6 med idén Sf6–d7–c5 och tryck mot b3) b5 18. Se3 bxc4 19. Sxc4 Txc4 20. Lxf6! (inte 20. bxc4? Txb2 21. Tf6! med förhoppningen att erövra a-bonen på grund av det förrådiska 21. – Tb4!! och svart har goda vinstmöjligheter) Lxf6 21. bxc4 Lxa1 22. Txa1 Kf8 23. Td1 Ke7 24. Td3 och remin är ett faktum.

17. cxb5 axb5 18. Sxb5 Tc2 19. Tf6! e5?

Detta var vad Smetankin hade planerat men han har gjort ett fatalt förbiseende.

20. Lxe5 Tc5

Inte heller 20. – Tcxa2 är inspirerande.

21. Ld6!

Smetankin sade efter partiet att han hade missat detta när han erbjudit bondeoffret.

21. – Tf5† 22. Kg2 Ld8

Trots att svart ligger två bönder under erbjuder han i fortsättningen hårdnackat motstånd genom att undvika pjäsavbyten och skapa hot.

23. a4 Lb6

De frestande taktiska utfallen 23. – Sg4 24. f3 Se3† 25. Kh1 Lf6 (25. – Sc2 26. Ta2 Txb5 27. Txc2 +-) 26. Ta3 eller 23. – Se4 24. f3 Txb5 25. axb5 Txa1 26. Txa1 Sxd6 27. Ta8 Sb7 28. Tb8 hade förkortat partiet med många drag.

24. f3 Sd5 25. Kh1

Naturligtvis inte 25. e4 Se3† 26. Kh1 Txf3.

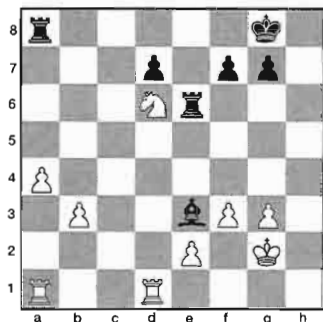
25. – Se3 26. Lf4

Ett alternativ är 26. Lc7!? Sc2 27. Lxb6 (27. Ta2 Sb4) Sxa1 28. Sd4! (28. Txa1? Txb5) Tf6 29. a5 +- men svart kan prova det livsuppehållande 26. – Lc5!?

26. – h5! 27. Sd6 Tf6 28. Lxe3 Lxe3 29. Td1 h4 30. Kg2

Jag ville inte tillåta 30. b4 h3 och kungen har inga rutor.

30. – hxg3 31. hxg3 Te6

32. Ta2!

Det här är inget drag man hittar på några sekunder eftersom det är en gradvis förflyttning eller ett s k nyckeldrag. Det är fel att sätta likhetstecken mellan ”enda drag” och ”nyckeldrag” eftersom det senare oftast är sammanlänkat med förberedelse och är icke-forcerat till sin natur.

Studerar man ett stormästarparti grundligt genom att lista ut dragen innan man spelar upp dem på brädet är det i regel nyckeldragen man missar eftersom man inte har motsvarande spelstyrka. Det har ingen betydelse om man prickar in låt oss säga 90 procent av dragen om man inte hittar just det drag som är en förberedelse till en omfattande omgruppering eller liknande.

Om vit i det här fallet missar väsentligheterna i ställningen och förivrar sig med 32. b4 har svart det luriga 32. – Lg5! som sätter press mot e2 men även tryck mot b4 efter Lg5–e7. Det är förstås viktigt att vara särskilt alert när man placerar bönder på samma fält som motståndarens löpare. Smetankin vet hela tiden vad jag vill göra och tvingar mig att tänka extra länge för att hitta de mer svårfunna dragen.

32. – Tb8 33. Td3 Lc5 34. Se4 Le7 35. g4

Idén är att tvinga svart till g7–g6 vilket leder till en svag sjunde rad på lite längre sikt.

35. – g6 36. a5

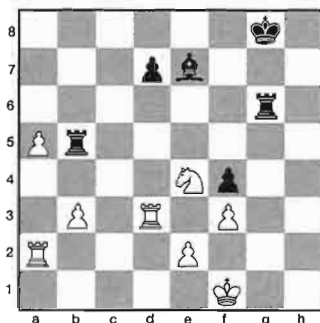
Här hade 36. g5 förhindrat 36. – f5 men i stället tillåtit 36. – Te5.

36. – f5 37. gxf5 gxf5 38. Sg3 f4

Naturligtvis är det inte lockande att ställa bonden på ett fält av samma färg som löparen men efter 38. – Tg6 39. f4 är svarts utsikter ännu sämre.

39. Se4 Tg6† 40. Kf1 Tb5!

Nu börjar svart sikta på matt och vit måste spela exakt.

41. Ta4!

Det här draget, som är ämnat att förebygga Le7–b4, var jag nöjd med under partiet. Jag analyserade givetvis det direkta 41. a6 Th5 42. Sf2 Lc5 43. Sg4 Th1† 44. Kg2 Tg1† 45. Kh2 Tg5 46. e3 fxe3 men stannade här eftersom det var för många tunga pjäser in på knutarna.

Om jag gått några drag längre hade jag förstås sett att 47. a7 Th5† 48. Kxg1 e2† 49. Kg2 e1D 50. a8D† leder till vinst för vit. Jag förebrår mig dock inte för att jag inte spelade det mest exakta eftersom det är mänskligt att undvika ställningar med ömsesidiga matthot och i stället leta efter lugnare och säkrare varianter.

41. – Th5 42. Ke1 Txa5 43. Txa5 Lb4† 44. Kd1 Lxa5 45. Td5!

En liten finess som ger mig möjlighet att undersöka tornbyte med Td5–g5 lite närmare. Även 45. Txd7 vinner då tornet är indirekt gaderat i varianten 45. – Tg1† 46. Kc2 Te1 47. Kd3 Td1† 48. Kc4 Txd7 49. Sf6†.

45. – Lb6 46. Txd7

Mer övertygande än 46. Tg5.

46. – Le3 47. Kc2 Kf8 48. b4 Ke8 49. Td6 Tg1 50. Td1 Tg2 51. Kd3 Kd7 52. Sc3

Springaren vill till d5.

52. – Ke6 53. Ta1 Tg8 54. Ke4 Te8 55. Ta6†

Sista rondens toppmöte, Thomas Engqvist (t v) mot Stanislav Smetankin. Foto: Olle Eleby.

Kd7 56. Sd5 Tc4† 57. Ke5 Tc2 58. Td6†

Också 58. Sxf4 är bra men forcerar inget avbyte av de lätta pjäserna.

58. – Ke8

Detta var vad jag hoppats på. Nu kan vit byta bort löparen och gå in i ett lätt vunnet tornslutspel.

59. Sxe3 fxe3 60. Kf4 Txe2 61. Te6† Kf7 62. Txe3 Tb2 63. Te4 Kf6 64. Tc4 Ke6 65. Tc6† Kd5

Eller 65. – Kd7 66. Tb6 Kc7 67. Te6 Txb4† 68. Kg5 och vit vinner. Efter 65. – Kf7 kan vit slappna av med 66. Tb6 följt av Tb6–b8 och avancemang av b- och f-bonde så långt det går med lätt vinst.

66. Tb6 Tb3 67. Kg4 Tb1 68. Kf5 Th1 69. f4 Th8 70. Kg6 Tg8† 71. Kf7 Tg4 72. f5 Ke5 73. f6 Tf4 74. Ke7 uppgivet.

Inte någon gång kunde jag slå på autopiloten, inte ens med två merbönder, och det är ett omisskännligt tecken på att partiet var fyllt av av hård kamp.

Resultat: 1) Thomas Engqvist, SK Rockaden 6½ (av 7), 2) Vladimir Polej, Vitryssland 6, 3) Hans Tikkanen, Lunds ASK 6, 4) Toni Johansson, Vällingby/Hässelby SA 5½, 5) Jonas Eriksson, Västerås ÖSK 5½, 6) Dennis Rylander, SK Rockaden 5½, 7) Jörgen Eriksson, Eskilstuna SK 5½, 8) Emil Her-

mansson, SS Luleå 5, 9) Jonas Lundvik, Upsala ASS 5, 10) Stanislav Smetankin, Vitryssland 5, 11) Johan Henriksson, Hägersten/Nybohovs SK och Gunnar Johansson, Upsala ASS 5, 13) Luis Couso, Sollentuna SK 5, 14) Anders Livner, SK Rockaden och Bo Kyhle, SK Rockaden 5, 16) Kezli Ong, Farsta SK 5, 17) Martin Hagberg, Vällingby/Hässelby SA 5, 18) Roman Agrest, Sollentuna SK 5.

Hogdson brittisk mästare

Julian Hodgson försvarade sin fjolårstitel då brittiska mästerskapet avgjordes i en öppen turnering med 69 startande i Millfield School i Somerset i augusti.

Resultat: 1) Julian Hodgson 8½ (av 11), 2) Christopher Ward 8, 3) Jonathan Speelman 7½, 4) Mark Hebden 7½, 5) Murray Chandler 7½, 6) Daniel Gormally 7½ etc.

Som turneringens fynd hyllades den 13-åriga indiskan Humpy Koneru, som med 6½ poäng (21:a plats) knep damtiteln före Harriet Hunt. Koneru slog därmed det rekord som den några månader äldre Elaine Saunders satte 1939.

Jesper Hall:

FRAMTIDSKONFERENS MED VIND I SEGLEN I ESKILSTUNA

□ För ett år sedan skrev jag en rapport från Sveriges Schackförbunds ungdomsledarkurs med rubriken "Det finns hopp för svenskt schack, men mycket att göra!" (TfS nr 9/99). Den spirande förhoppning som genomsyrade artikeln var det dags att utvärdera i och med årets kurs 9–10 september i Eskilstuna.

Det började bra. SSF hade valt att slå samman kursen med en nyinstiftad framtidskonferens vilket gjorde att arrangemanget attraherade fler deltagare än i fjol. Dessutom inddikerade den en vilja till förändring.

Som underlag låg det handlingsprogram för aktivitets- och medlemsutveckling som togs fram i juni. Förra året koncentrerade sig förbundets då tillträdande ordförande Ingvar Carlsson på problemet med de vikande medlemsciffrorna. Nu inledde han med att presentera en plan med visioner och delmål samt ett handlingsprogram.

Inom fem år ska svenskt schack ha ett aktivitets- och medlemstal som är 50–100 procent högre än idag. Jag tyckte först att detta lät väl optimistiskt men när jag fördjupade mig i den analys av hur Schack-Sverige ser ut förstod jag att målet är fullt realistiskt.

Vi har i dag ett antal klubbar och distrikt som fungerar mycket bra och har ett stort antal medlemmar. Andra kan liknas vid "vita fläckar". Flera stora städer har t ex inte den verksamhet de borde kunna ha. Om dessa områden höjer sin rekrytering i paritet med de bäst fungerande klubbarnas – t ex SK Rockaden, Limhamns SK eller varför inte Sandvikens SK – skulle medlemsantalet vara mer än 100 procent större.

Detta är ett faktum.

Men efter att ha ringat in problemen måste man inrikta sig på de praktiska förutsättningarna för att få fart på verksamheten.

Första punkten handlar om *entusiastiska ledare*. Under konferensen återkom Ingvar Carlsson om och om igen till detta. En vändning kommer aldrig ovanifrån utan inifrån.

Det är på det lokala planet, i det praktiska arbetet, som verksamheten måste fungera. Grunden för svenskt schack finns hos eld-

själarna och ledarna. Bakom varje framgångsrik klubb finns minst en person som bär upp verksamheten, som organiserar med idealitet som drivkraft.

Den första och viktigaste slutsatsen blir därför att Sveriges Schackförbund, distrikt, klubbar och varje enskild klubbspelare måste inse dessa personers betydelse och göra allt för att hitta, stödja och uppmuntra dem. En attitydförändring måste till. Om alla drar sitt strå till stacken kommer utvecklingen inom svenskt schack snabbt att förbättras.

De två andra ledorden i handlingsprogrammet är *schack måste få kosta pengar* och *förbundet maximerar den schackliga avkastningen på sina pengar*.

Den sistnämnda punkten är ingenting att orda om utan har satts upp som ett generellt riktmärke.

Den första hänger samman med schackets status. Vi måste skapa bättre kvalitet på tävlingar och ungdomsverksamhet samt få en växelverkan mellan bredd och elit för att i förlängningen få större uppmärksamhet i medierna och fler sponsorer. Men detta kostar pengar i form av ersättningar till ledare, tränare och lobbyister.

Den enskilde spelaren måste inse att om det smakar så kostar det. Vill man få bättre kvalitet på den schackliga verksamheten måste medlemsavgifterna höjas i flera klubbar.

Ingvar Carlsson uttryckte också sin oro för att Bingolotto en dag ska läggas ned eller att Sverige ska gå in i en generell lågkonjunktur med nedskärningar i bidragssystemen som följd. Då måste schacket ha en alternativ plan och ett annat system i reserv.

I handlingsprogrammet har SSF lagt störst vikt vid att bryta trenden med vikande medlemsciffror. Ett åtgärdsprogram beräknas ta tio procent av förbundets budget i anspråk. Satsningen hänger delvis samman med den proposition om "Förändring av Utveckling 2000" som lades fram i sommar.

Sveriges Schackförbund ska ge ekonomisk stimulans till klubbar och distrikt för juniorrekrytering i form av:

- a) ökat lokalt aktivitetsstöd;
- b) aktivitetsstöd till klubbar som ej sökt statligt aktivitetsstöd på senare år;
- c) generellt rekryteringsstöd till distrikten;
- d) riktat rekryteringsstöd för särskilda satsningar.

Punkt a) innebär en höjning från 30 till 40 kronor av det lokala aktivitetsstödet 1 juli 2000 – 31 december 2001.

När det gäller punkt b) berättade Carlsson att flera klubbar inte verkar känna till att det finns pengar att dra in genom att organisera sin träning och fylla i närvarokort för olika aktiviteter. För det kan väl inte vara så hemskt att klubbarna helt enkelt inte orkar lägga ner de tio sekunder det tar att markera i listan?

Därför erbjuder förbundet nu klubbar som söker bidrag vid något av de tre nästa bidragstillfällena 2 000 kronor.

Punkt c) innebär att distrikten får 20 kronor per registrerad juniormedlem för år 2000.

Punkt d) innebär att resterande 394 000 kronor som finns kvar från Utveckling 2000 används för nysatsningar på rekrytering.

Tanken bakom de fyra punkterna är att varje medlem ska uppmuntras att känna sig mer betydelsefull. Därför har det också tillsatts en utredning som ska se över valsystemet vid kongresserna. Stora distrikt har proportionellt haft för lite inflytande på besluten, mindre distrikt har däremot haft mycket att säga till om i förhållande till sitt medlemsantal. Ett rättvisare system eftersträvas.

Meningen är också att det ska sättas samman en arbetsgrupp med uppgift att analysera de små klubbarnas situation och komma med förslag till åtgärder till kongressen 2001.

Carlssons anförande innehöll flera ambitiösa idéer. De stora orden till trots hölls en korrekt och saklig ton som gjorde att idéerna kändes förankrade i verkligheten.

Visionerna och målen är utskakade. När man ser till Carlssons bakgrund som chef på ett kommunalt verk, stormästare i korr, far till en elitspelande son och eldsjäl i Linköpings ASS finns förutsättningar för att orden ska kunna fyllas med handling.

Något annat som lovar gott är att Lars Karlsson har valts in i centralstyrelsen. Även han är en person med bred erfarenhet, stormästare, schackskribent, -organisatör och fyrbarnsfar. Förutom att han är en bra länk mellan bredd och elit kan hans kreativa idéer

er säkert också bidra till det nytänkande som Sveriges Schackförbund behöver.

Till konferensen var Karlsson inbjuden som representant för Schackakademien. Under rubriken "Schack i framtiden" kåserade han om de olika projekt han varit med om, bl a det av Sven-Gunnar Samuelsson initierade arrangemanget i Globen (se TfS nr 1/00 och 2/00).

Efter sitt inledningsanförande delade Karlsson upp deltagarna i diskussionsgrupper med uppgift att sätta sprätt på 200 000 imaginära kronor för att främja schacket. Bland de idéer som kom fram märktes:

1) Organiserandet av "Schackets dag". Med tankeleken hjälp bombarderar man en utvald stad med alla Sveriges spelare som spelar överallt och inhyrda graffitimålare får i uppdrag att göra bräden och pjäser på alla väggar de kommer åt.

2) Lobbyism för införande av schackproblem på Arlas mjölkpaket.

3) Produktion av en uppföljare till *Snilledrag* i TV.

4) Utdelning av reflexer i form av schackpjäser till alla tredjeklassare.

5) Stadsmästerskap i en stad med alla klubbspelare som funktionärer. Övriga stadsbor lockas att delta och träna upp sitt schackkunnande med hjälp av ett stort förstapris och skattelättnader!

Ännu en person med idéer är Lennart Brorson som presenterade ett samarbete mellan Sollentuna SK och Husby SK "Viking 2000" med fokus på nyrekrytering. Brorson gav viktig information om hur man planerar ett rekryteringsprojekt, förklarade vilka kontakter man skulle ta och vilka infallsvinklar som var bra att ha för att få pengar.

Kanske kunde SSF snappa upp hans idéer och skriva ihop en mall med riktlinjer för hur projekt kan bedrivas, så att fler klubbar och distrikt kan få fart på verksamheten.

En fråga som kom upp i olika sammanhang under helgen var om Sveriges Schackförbund skulle söka medlemskap i Riksidrottsförbundet (RF).

Det började med ett föredrag av Torbjörn Berglund från SISU, idrottsrörelsens studieförbund, på temat "Hur rekryterar vi och behåller ledare?".

En synpunkt som framförts som stöd för en ansökan till RF är vikten av att tillhöra ett sammanhang. När man förstår vilket väl fun-

gerande system idrotten i Sverige har byggt upp, vilka bra kurser man anordnar och framför allt vilken erfarenhet det finns att ösa ur är det lätt att oförbehållsamt anse att schack ska söka medlemskap.

Under en av de gruppdiskussioner som fördes under Berglunds ledning framkom att en stor majoritet var för ett medlemskap.

Nu finns det emellertid också nackdelar som är lätta att missa. Göran Ohlson pekade på de problem som uppstår när man ska gå från ett system till ett annat. Enligt hans grova beräkningar skulle svenskt schack riskera att gå miste om 1–2 miljoner kronor i bidrag vid ett medlemskap i RF. Frågan är om man får tillräcklig kompensation på andra sätt.

Jonas Sandbom framhöll dessutom att det är långt ifrån säkert att schackförbundet accepteras som medlem och hänvisade till att bridgespelarna länge förgäves sökt inträde. Ska schacket i så fall lägga ner kraft på något som inte går att genomföra?

Ingvar Carlsson berättade att SSF tillsatt en utredning som ska försöka klarlägga konsekvenserna av ett medlemskap.

Personligen tror jag inte att schacket kan stå och stampa tills vi kommer med i RF. Parallellt med utredningen måste vi så fort som möjligt försöka identifiera vad RF, men inte schacket, kan erbjuda sina klubbar och distrikt. Sedan måste vi försöka komplettera vår verksamhet. Det finns mycket att lära av idrotten vare sig man är en direkt del av den eller ej. Samarbete med SISU, t ex, går precis lika bra även om man står utanför RF.

Berglund framhöll vidare att idrotten håller på att få en uppdelning i elitklubbar och föreningar med inriktning på social samvaro. De förra drivs som företag med framgång som drivkraft, de senare för att ge stimulerande fritidssysselsättning åt medlemmarna.

Kan inte samma uppdelning anas inom schacket? Bör vi inte i så fall samarbeta med idrotten och ta del av dess erfarenheter av dessa nya förutsättningar?

Planering var ett ord som Berglund nämnde flera gånger och med tanke på att Sveriges Schackförbund initierat ett eget handlingsprogram känns det riktigt att klubbarna tar efter och försöker sätta upp egna mål för sin verksamhet. Med klara mål och en tydlig vision är det lättare att få folk att ställa upp och det är lättare att skapa en klubbkänsla – det var talarens poäng.

Bredvid organisation pekade Berglund också på betydelsen av bra ledare. Enligt olika undersökningar är detta den viktigaste faktorn när ungdomar själva ska avgöra om de ska stanna kvar i en klubb och en sport. Ett populärt förslag i linje härmed var att SSF borde anställa en riksinstruktör som kunde bistå ledarna och klubbarna.

Under söndagen hamnade man som kurs- och konferensdeltagare i en situation där man var tvungen att välja mellan olika seminarier. Det angenäma problemet var att alla lät spännande, vilket får ses som ett bra betyg åt Fredrik Hillert och organisationen bakom arrangemanget.

Sålunda missade jag när representanter för Växjö SK, SK Rockaden och Sandvikens SK berättade vad de höll på med under rubriken "Klubbpresentationer", när Robert Danielsson delade med sig av nya och gamla idéer i fråga om schackträning samt när SSF:s kommittéer gav information om sin verksamhet.

Själv redovisade jag de olika projekt som jag drivit under det senaste året. Jag har förstått att många är intresserade av hur de fortlöper så därför tar jag chansen:

För ett och ett halvt år sedan satt jag tillsammans med min ordförande i Lunds ASK, Calle Erlandsson, och funderade på vad träningskulturen i svenskt schack behöver. Vi var överens om att det fanns mycket att göra både på elit- och breddnivå. Efter långa diskussioner kom vi fram till följande pyramid, i vilken varje del behöver sitt incitament:

På nationell nivå behövs elitträning. De bästa juniorerna måste stimuleras så vi får fram nya stjärnor som i sin tur kan skapa ett intresse kring schack.

På regional nivå uppmuntras de juniorer i distriktet som är extra intresserade att träna och får hjälp av kvalificerade tränare.

På klubbnivå gäller det att få en bra breddverksamhet med skiftande, nivåbaserad träning så att alla får chansen att utvecklas och

inte lämnas vind för våg efter nybörjarstadiet.

Det absolut viktigaste, som jag såg det, var att skapa kunskap om hur metodisk träning går till. Efter Robert Danielssons utmärkta nybörjarmaterial famlar de flesta i blindo och det är också här, i detta vakuum, som klubbarna tappar de flesta juniorerna.

Jag bestämde mig därför för att försöka skriva en personlig träningsguide utifrån mina egna erfarenheter, en bok som riktar sig både till spelare och tränare och som konkret försöker ge en träningsstruktur jämte tips och råd. Efter ett och ett halvt års research, intervjuande och skrivande är det snart dags för utgivning.

Bredvid en metod behövs uppgifter och träningar som bygger vidare på det som Danielsson tagit fram, alltså stoff för lite mer avancerade juniorer. Detta håller Evgenij Agrest och jag på med och vid årsskiftet kommer en första större presentation att ske. Tanken är att materialet ska ut till klubbarna på lämpligt sätt och underlätta för tränare i deras arbete.

För att detta träningsmaterial ska kunna användas på bästa sätt är det viktigt att tränarkulturen i Sverige utvecklas. Det räcker inte med utbildning en gång om året en och en halv dag i Sveriges Schackförbunds regi.

Vi måste skapa nätverk för tränare, ha utskick och utbyte av bra träningar och, kanske viktigast av allt, skapa ett forum för mer avancerad träning. Lunds ASK föreslog för ett tag sedan en utbildning där man i olika steg vandrar uppåt i ett system med mönster från idrotten. Tyvärr fick det inget gehör – man menade att det redan fanns!

Man kan bara hoppas på en snabb redovisning av vad det är som redan finns...

Sverige är ett stort land och talanger som bor i mindre städer eller på landsbygden har ofta långt till närmaste starka schackspelare som kan fungera som tränare. Internet är ett perfekt redskap för att ge dessa ungdomar lämplig träning.

De 14 bästa juniorerna och kadetterna i landet erbjuds därför internetträning en gång i veckan, kombinerat med läger tre gånger om året. I ett år har jag nu varit tränare i detta projekt. Det har varit möjligt att genomföra inte minst tack vare Dan Östergaard som har lagt mängder av tid på att få allt att fungera rent tekniskt.

Enligt de utvärderingar jag fått in är juniorerna och kadetterna nöjda och med ett nytt system, med början under hösten, är träningen via internet nu så nära man kan komma ett verkligt möte.

Mitt mål är att inom loppet av fem år få fram två stormästare och tre internationella mästare. Det har jag satt upp för att visa att talang och förutsättningar finns, nu gäller det "bara" för juniorerna att träna.

För mig är det ingen tvekan om att internetträning tillhör framtiden. I TFS nr 6/00 sade Judit Polgár att snart kommer hälften av alla turneringar att spelas via internet...

Med Chessvision, Dan Östergaards och Ari Zieglers nya företag, ligger Sverige långt framme när det gäller denna verksamhet. Något som vi måste fortsätta att göra!

De projekt jag redovisat här är alla finansierade av "Utveckling 2000". Ett problem har varit att det system som Stockholm, LASK och Ungdomskommittén försökt bygga upp inte haft ekonomiska förutsättningar att vara heltäckande. Min poäng är att SSF måste ha en vision, ett mål och en struktur för träning. Detta möjliggör en långsiktig planering så man vet var pengar bör satsas och inte slänger ut dem på måfå.

Den struktur jag har presenterat i denna artikel är inte hämtad från Sveriges Schackförbund utan kommer från privata initiativ och det gör mig lite betänksam inför framtiden. I delrapporten från de olika projekten försökte vi länka samman allt i ett system men fick ingen respons. Alltså är det svårt att veta hur och om vi ska fortsätta.

Jag skulle därför vilja se en djupare förankring av projekten hos SSF så att det blir ett nationellt intresse och att SSF är berett att ta ett ansvar för framtidens schackträning i Sverige.

Trots allt är jag hoppfull. Det var fler deltagare i årets konferens, det fanns många bra idéer, det presenterades både visioner och specificerade mål. Framför allt fanns det människor som är beredda att arbeta för schacket på olika sätt.

Från denna konferens finns en uppmaning som jag hoppas ska sprida sig, nämligen till alla att fundera på vad just de kan göra för att främja schacket. Om alla hjälper till har vi en lysande tid framför oss.

Men det finns inga genvägar, bara hårt arbete...

1. Boris Gelfand	Israel	g	2681	-	1	½	½	½	½	½	1	1	1	6½
2. Aleksej Sjirov	Spanien	g	2746	0	-	1	½	1	1	½	½	½	1	6
3. Loek van Wely	Holland	g	2643	½	0	-	1	1	½	½	1	1	1	6
4. Vasilij Ivantjuk	Ukraina	g	2719	½	½	0	-	½	½	1	½	½	1	5
5. Michail Krasenkov	Polen	g	2702	½	0	0	½	-	1	1	0	1	1	5
6. Tomasz Markowski	Polen	g	2568	½	0	½	½	0	-	½	1	½	½	4
7. Zoltán Almási	Ungern	g	2668	½	½	½	0	0	½	-	1	0	1	4
8. Sergej Movsesian	Tjeckien	g	2666	0	½	½	½	1	0	0	-	½	1	4
9. Peter Svidler	Ryssland	g	2689	0	½	0	½	0	½	1	½	-	½	3½
10. Aleksej Fedorov	Vitryssland	g	2646	0	0	0	0	0	½	0	0	½	-	1

BORIS GELFAND IMPONERADE I RUBINSTEIN MEMORIAL

■ Boris Gelfand, den vitryske stormästaren som nu bor i Israel, svarade för en imponerade uppvisning i Rubinstein Memorial, som 17–26 augusti spelades för 37:e gången i Polanica Zdrój. Seger med 6½/9, utan nederlag, i en turnering av kategori XVII är lika med världsklass.

De som såg Boris Gelfand vinna Sigemantturneringen i Malmö i fjol torde dock inte vara särskilt förvånade trots att superstjärnor som t ex Aleksej Sjirov och Vasilij Ivantjuk fanns bland konkurrenterna. Gelfand, för närvarande på femtonde plats på världsbästalistan, hör utan varje spår av tvivel hemma bland de allra främsta.

Trots att lotten gav honom det sämsta spåret, med tre svarta partier på de fyra första ronderna, startade Gelfand med två ettor och efter fem omgångar delade han ledningen på 4 poäng med Sjirov. Det inbördes partiet i rond 6 vann Gelfand som svart efter bara 28 drag sedan motståndaren begått harakiri i mittspelet. Därmed var turneringen i praktiken avgjord. Segrarens prestationsranking: 2837!

I sammanhanget kan nämnas att svartspelarna för ovanlighets skull vann flest partier, 13 mot 11.

Sjirov gjorde ändå en bra insats och tog hand om andraplatsen sedan han i näst sista rondan vunnit mot Loek van Wely, som trots detta kan vara ganska nöjd med sitt resultat. van Wely vann för övrigt fjolårets kategori XV-turnering.

Mindre lyckosam var Peter Svidler, som några veckor tidigare hade bokfört en överlägsen seger i Biel före bl a van Wely och Gelfand. Han var inblandad i flera intressanta

partier men hade inte marginalerna med sig. Helt ur slag var Aleksej Fedorov, som led sex nederlag i följd innan han äntligen fick sin första remi.

Polanica Zdrój härbärgerade liksom i fjol även en öppen turnering som lockade 182 deltagare. Trots flera meriterade stormästare i startfältet segrade 17-årige IM Pavel Jeljanov, Ukraina med 8/9.

Thomas Ernst har för TFS' räkning valt ut och kommenterat ett antal intressanta partier. Från respektive rond 2, 2, 3, 6 och 7 har han hämtat fyra sicilianare och en grümfeld:

SICILIANSKT PARTI (B 76)

Vasilij Ivantjuk
Ukraina

Aleksej Fedorov
Vitryssland

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 g6 6. Le3 Lg7 7. f3 0–0 8. Dd2 Sc6 9. 0–0–0 d5!

Det klassiska bondeoffret på 9. 0–0–0 i draken som skall ge svart tillräcklig kompensations tack vare de öppna linjerna och diagonalerna mot vits kung. Ivantjuk var säkerligen väl förberedd, han har ju spelat varianten förut.

10. Sxc6 bxc6 11. exd5 cxd5 12. Sxd5 Sxd5 13. Dxd5 Dc7

Svart måste undvika dambyte. Han har efter 14. – Dxa8? Lf5 15. Dxf8? Kxf8 kompen-

sation i form av ett mer harmoniskt samspel efter 16. Td2 h5.

14. Dc5

Numera det enda som spelas.

14. – Db7

Sätter press på b-linjen och lämnar plats för tornen, men även 14. – Db8 har förekommit.

15. Da3

Det korrekta försvaret enligt Sapi och Schneider. Sämre vore 15. b3 Lf5 16. Ld3 Tac8! (enda draget) 17. Dxa7 (17. Da5 Tc3) Db5!! med fördel för svart, enligt Niclas Hjelm 1989.

15. – Lf5 16. Ld3

Den äldre fortsättningen lyder: 16. La6 Dc7 17. Dc5 Db6 18. Dxb6 axb6 19. Ld3 (Tolnai – Palkovi 1990 och Krstevski – Trolle, JVM 1994) Lxd3 20. Txd3 Txa2 21. Thd1 och vit vann bägge partierna. Svart bör dock klara remi med 21. – Ta1† 22. Kd2 Txd1† 23. Kxd1 Lxb2. Vits fribonde på c-linjen (efter 24. Tb3 jämte 25. Txb6) är inte så farlig.

16. – Tab8?

Levy och Mikenas anbefaller 16. – Tfb8! 17. b3 (17. c3 Lxc3 =) a5 18. Lxf5 gxf5 19. Ld4 (19. Da4 Db4 eller 19. Lc5 Dc7!) e5 20. Lb2 (20. Lc5 Tc8 21. Ld6 Dc6) a4 med angrepp. Textdraget förlorar tempo.

17. b3 Tbc8 18. Lxf5 gxf5 19. Td3!

Detta lugna försvarsdrag parerar alla hot. Sämre alternativ är:

a) 19. Da5? Dc6 20. c4 De6 med fördel för svart (Einarsson – Angantytsson, Island 1984);
b) 19. Ld4!? Dc7 20. Db2 e5 21. Lf2 Tb4 (efter 16. – Tfc8) och chanserna väger jämnt även om vit vann efter 40 drag i partiet Tverskaja – Laesson, Dam-OS i Moskva 1994.

19. – Dc6

I fjärde rondan spelade Fedorov 19. – Dc7 mot Movsesian som vann efter 56 drag.

20. c4 Df6 21. Thd1

Damschacken på a1 är ofarlig.

21. – Tc6 22. Ld4 e5 23. Lc3 Ta6 24. Db2 Dh6†!

Svart vinner tillbaka bonden, men vits strategiska herravälde över d-linjen är avgörande.

25. Kb1 Dxb2 26. Td8!

Vit förhindrar 26. – Tg6 med tempovinst.

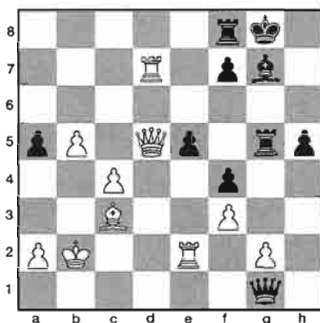
26. – Lf6 27. T8d7 Lg7 28. Dc2

Ger kungen en flyktruta och angriper f5.

28. – Tg6 29. T1d2 Dg1† 30. Kb2 f4 31. Te2 Tg5 32. b4

Vit står nu tillräckligt aktivt för att avancera med fribönderna.

32. – a5 33. b5 h5 34. Dd1 Dc5 35. Dd5 Dg1

36. Txf7!

En liten kombination, som Capablanca brukade säga.

36. – Txf7 37. Dd8† Tf8 38. Dxc5 Df1 39. Tc2

Förhindrar 39. – Dxc4 som skulle följas av 40. Dxc7† Kxc7 41. Lxe5†.

39. – uppgivet.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

SICILIANSKT PARTI (B 70)

Peter Svidler

Ryssland

Boris Gelfand

Israel

1. e4 c5 2. Sc3 d6 3. Sge2

Genom denna dragföljd undviker Svidler Najdorfvarianten men råkar ur i askan i elden.

3. – Sf6 4. g3 Sc6 5. Lg2 g6 6. d4 cxd4 7. Sxd4 Sxd4 8. Dxd4 Lg7 9. 0-0 0-0 10. h3 Le6 11. Db4?!

Eller 11. Dd1 Dc8 12. Kh2 Dc4 13. a4 Tac8 14. a5 Sd7 och svart står bra (Makarytjev – Svidler, ryska mästerskapet 1995).

11. – Dc8 12. Kh2 a5 13. Da3

13. – b5!

Gelfand utnyttjar den vita damens utsatta placering till en offensiv på damflygeln. Den baserar sig bl a på 14. Sxb5? Lc4 som skulle ge svart fördel.

14. Sd5

Enda draget som ger vit hopp om överlevnad.

14. – Lxd5 15. exd5 Dxc2 16. De3 Tfe8 17. Te1 Sd7

Med det positionella hotet 18. – Sc5.

18. Te2 Dc4 19. b3 Dc3 20. Tb1 Tac8 21. Le4 Sf6 22. Lg2 b4 23. a3 bxa3 24. Ta2 Dc5 25. Dd2 Db5 26. Txa3 Tc5!

Svart har bonde över och samtidigt press mot den svaga d5-bonden.

27. Tba1 Db6

Nu går inte 28. Txa5? på grund av 28. – Se4! följt av 29. – Lc3.

28. Dd1 Tb5 29. Le3 Dc7 30. Dd3 Teb8 31. Dc4 Dd8 32. Ld2 Db6 33. Le3 Dd8 34. Ld2 Sd7 35. T1a2 Se5 36. Da4 Tb4

Efter avbyte av a- och b-bönderna har svart lättare att realisera sin fördel.

37. Dxa5 Dxa5 38. Txa5 Txb3 39. Ta7 Kf8 40. Lg5 f6 41. Lf4 Sd3 42. Le3 f5 43. Lf1 Lf6 44. T2a3 Se1 45. Txb3 Txb3

46. La6!

Ett listigt drag som hotar inleda ett mattangrepp.

46. – Ta3 47. Le2

Här besvaras 47. Lc8 starkt med 47. – Txa7 48. Lxa7 Ld4 följt av löparbyte.

47. – Tb3

Svart måste undvika tornbyte för att kunna vinna...

48. La6 Lg5

... men löparbyte är den rätta vinstplanen.

49. Ta8† Kg7 50. La7 Lf6 51. Lc8 Ta3 52. Le6 Sf3† 53. Kg2 Sd4 54. Tg8† Kh6 55. Lb6 Ta6

56. Lxd4 Lxd4

Efter detta avbyte får svart ett starkt tryck mot f2 med olikfärgade löpare, men vit hade på grund av dubbelhotet knappast något val. 57. f4 Ta2† 58. Kh1 Ta3 59. Kg2 Ta2† 60. Kh1 Lf2 61. g4

Slutet närmar sig i och med att vits bondeställning rivs upp.

61. – fxg4 62. hxg4 Le3 63. Tf8 Ta4 64. g5† Kh5 65. Th8 Lxf4 66. Txb7† Kxg5 67. Txe7 Kf6

Efter avbytena har svart fått en fin ruta på e5 och hans kung hotar att tränga in. Förmodligen spelade tidsnöden också en roll i sammanhanget.

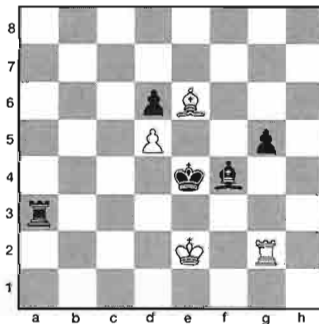
68. Tf7†?

Med 68. Te8! hade vit kunnat skära av tillfartsvägen för svarts kung.

68. – Ke5 69. Th7 Ta2 70. Th3 Ke4 71. Kg1 Le3† 72. Kf1 g5 73. Tg3 Tf2† 74. Kg1 Tb2† 75. Kf1 Kf4 76. Tg2!

Givetvis faller 76. Tg4† på 76. – Kf3 med ogarderbart matthot. Vit behöver ju rutan e2 för kungen.

76. – Tb1† 77. Ke2 Tb2† 78. Kf1 Tb1† 79. Ke2 Ke4 80. Lg8 Tb2† 81. Kf1 Tb1† 82. Ke2 Tb2† 83. Kf1 Tb3 84. Ke2 Ta3 85. Lf7 Lf4 86. Le6

86. – Lg3! 87. Lf7

Eller 87. Kd1 Kf3 följt av 88. – g4 och fribondens framryckning.

87. – g4 88. Lh5 Te3† 89. Kd2 Le1† 90. Kd1 g3 91. uppgivet.

Efter tornbyte går g-bonden i dam.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

SICILIANSKT PARTI (B 81)

Zoltán Almási

Ungern

Peter Svidler

Ryssland

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3

a6 6. Le3 e6 7. g4

Detta drag, som leder till synnerligen skarpt och forcerat spel, kan bara rekommenderas till den som har förberett sig väl.

7. – e5

Spelet får en annan karaktär efter 7. – h5 8. g5 Sg4 9. Lc1 Db6 10. h3 Se5 (Solak – Nisipeanu, 1999, 0–1 efter 44 drag). I och med textdraget antar svart vits pjäsoffer.

8. Sf5 g6 9. g5

Här har även 9. Lg2 gxf5 10. exf5 Tg8 11. h3 provats, men textdraget är vanligast.

9. – gxf5 10. exf5 d5!

Svart får en alltför passiv ställning efter 10. – Sfd7 11. Lc4 osv.

11. gxf6

I partierna Sjirov – Svidler och Sjirov – van Wely spelade vit det andra huvuddraget 11. Df3 med gott resultat. Textdraget är mer utanalyserat och minst lika farligt.

11. – d4 12. Lc4!

Tvingar svart till en förklaring eftersom ingen av pjäserna får slås.

12. – Dc7

Eller 12. – Dxf6 13. Se4 Dxf5 14. Ld3 och vit har kompensation (Kotronias – Thorhallsson, Gausdal 1994).

13. Dd3

Förbereder lång rockad.

13. – dxe3!

Starkare är 13. – dxc3. Det gäller för svart att oskadliggöra vits löparpar.

14. 0–0–0 exf2 15. Lxf7†

Ett tvunget andra pjäsoffer ty på 15. Sd5 finns paradén 15. – Dc5.

15. – Kxf7 16. Dd5† Kxf6

I partiet Sjirov – J Polgár, Dortmund 1996, följde 16. – Ke8 med lika chanser, men Svidler vill ha mer.

17. Se4†

17. – Ke7!

Enligt en analys av Sjirov i Informator vinner vit efter 17. – Kxf5 19. Thf1 osv.

18. f6†

En annan lovande fortsättning var 18. Sd6, t ex 18. – Lh6† 19. Kb1 Kf6! (bättre än 19. – Sd7 20. f6† ± respektive 19. – Kf8 20. Dxe5 +-) 20. Se4† (försöket 20. Sxc8 strandar på 20. – Txc8 21. De6† Kg7 +-) Kg7 (eller 20. – Kxf5 21. Thf1 med starkt angrepp) 21. f6† Kf8 (eller kanske 21. – Kg6 22. Thg1† fxcg1D 23. Txg1† Kf5 och svart tycks klara sig) 22. Dd8† Dxd8 23. Txd8† Kf7 24. Txxh8 Lf5 och svart har goda chanser i slutspelet.

18. – Ke8 19. f7† Ke7 20. Dd2!

Denna angreppsfortsättning syftar till att snabbt undanröja den framfusiga f2-bonden som stör samspelet mellan vits torn.

20. – Db6!

Med hotet Lf8–h6 vilket vit ignorerar.

21. Dg5† Kxf7 22. Thf1 Lh6

Här föll 22. – Sd7 på 23. Txf2† Ke8 24. Sf6† Sxf6 25. Txf6 Le6 26. Dxe5 Ke7 27. Te1 +-. Svarts försvar hänger på en skör tråd.

23. Txf2† Ke8!

Svidler har preparerat en variant där svart får torn och två lätta pjäser för dam och underviker därför remin genom 23. – Dxf2 24. Sd6† Kf8 (24. – Ke6? 25. Dxxh6† Df6 26. Dh3† Ke7 27. Sxc8† med starkt angrepp) 25. Dxxh6† Kg8 26. Dg5† = osv.

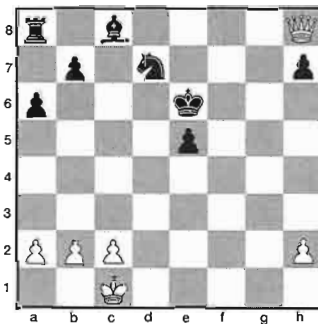
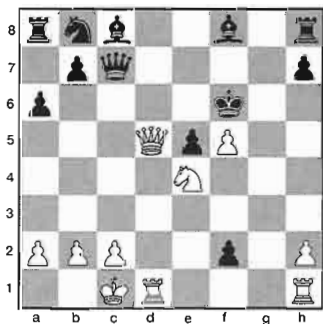
24. Td8†

Tvunget för att undvika damförlust.

24. – Dxd8 25. Dxxh6 De7 26. Sf6†

Här kan 26. Sd6† följt av 27. Tf7 föra till liknande ställningar som i partiet. Denna fortsättning var kanske bättre.

26. – Kd8 27. Sd5 De6 28. Dg5† Kd7 29. Dg7† Kc6 30. Tf6 Kxd5 31. Txe6 Kxe6 32. Dxxh8 Sd7

Med torn och två lätta för dam samt en fri e-bonde och aktiv kung står svart bättre.

33. Dxb7 Sf6 34. Dc7 Kf5 35. h4 Le6

Snabb utveckling är viktigare än b-bonden.

36. Dxb7 Ld5 37. Db6 Sg4 38. c4 Le4 39. h5

Eller 39. c5 Th8 40. c6 Th6 osv. Svarts centralisering avgör.

39. – Th8 40. Dg6† Kf4 41. Df7† Lf5 42. b4 e4

43. b5 axb5 44. cxb5 e3 45. b6 Se5 46. De7

Txh5 47. b7 Th1† 48. Kb2 Tb1† 49. Kc3 e2

Nu återstår bara några vita hämndschackar.

50. Dh4† Lg4 51. Dh2† Kf5 52. Dh7† Sg6 53.

Dd7† Kg5 53. Dd2† Kh5 55. uppgivet.

Svart offerar först tornet på b-bonden och sedan går hans e-bonde i dam.

Ett mycket intressant och välspelat parti.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

SICILIANSKT PARTI (B 40)

Zoltán Almási

Aleksej Fedorov

Ungern

Vitryssland

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 Lb4?!

Ger vit klar fördel, draken är bättre!

6. e5 Sd5 7. Ld2 Sxc3 8. bxc3 Le7

Varianten 8. – La5 vederläggs effektivt i Nunn's *Beating The Sicilian II*: 9. Dg4 0–0 10. Ld3 d6 11. Sf3 (hotar 12. Lxh7†) g6 12. h4! ± osv.

9. Dg4 0–0 10. Lh6 g6 11. Lxf8

Vanligare är 11. h4, t ex 11. – Da5 12. Dg3 Td8 13. h5 ± (Wedberg – Pokojowczyk, Köpenhamn 1984) men Fedorov hade kanske förberett någon förstärkning. Textdraget ger spelet en annan karaktär, då vit försöker utnyttja sitt materiella övertag.

11. – Lxf8 12. Dg3 Da5 13. Le4 Sc6?

Svarts bästa chans till utjämning var 13. – d6! 14. exd6 Dc5! (sämre vore 14. – Lxd6 15. Dxd6 Dxc3† 16. Ke2 Dxc4† 17. Kd2 ±) och löparparet får spelrum utan att kungsställningen försvagas.

14. Sxc6 bxc6 15. 0–0 Lg7 16. Tae1

Pålen i köttet på e5 måste behållas. Svarts nästa drag försvagar kungsställningen betänkligt.

16. – f6 17. exf6 Lxf6 18. Te3 Dg5

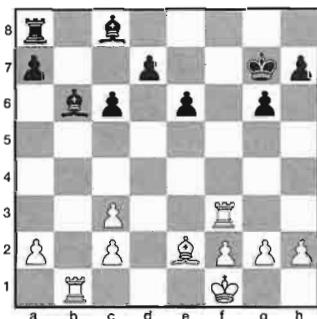
Dambyte hjälper inte eftersom vit tar kontroll över b-linjen.

19. Tb1 Dxb3 20. Txg3 Le5 21. Tf3 Lc7 22.

Le2 Kg7 23. Kf1 Lb6

Svart har försvarat sig genom att undvika

att flytta d-bonden. Almási provar därför en dubbling på b-linjen vilket hotar att erövra Lc8.

24. c4!

Den svaga dubbelbonden blir snart en maktfaktor.

24. – Lc5 25. Tf3 Ld6 26. c5 Le5

Bonden var givetvis tabu på grund av 27. Tb8.

27. Td3 a5 28. a4 Kf6

Svart kan snart inte röra en fena. Fedorov kan bara bättre än 33. Th6 med bondevinst.

29. Tf3† Ke7 30. Ld3

Vinner h-bonden och partiet.

30. – Ld4 31. Th3 Lxc5 32. Txh7† Kf6 33. h4

Ännu bättre än 33. Th6 med bondevinst. Almási spelar på matt.

33. – Lf8 34. g4 g5 35. f4!

Forcerar fribondens framryckning.

35. – gxf4 36. g5† Ke5 37. g6 d5 38. g7 uppgivet.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

GRÜNFELDINDISKT FÖRSVAR (D 85)

Michail Krasenkov

Peter Svidler

Polen

Ryssland

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. cxd5 Sxd5 5. e4

Sxc3 6. bxc3 Lg7 7. Sf3 c5 8. Tb1 0–0 9. Le2

cx4 10. cxd4 Da5† 11. Ld2 Dxa2 12. 0–0 Lg4

13. Lg5 h6 14. Le3 Sc6 15. d5 Lxf3!

Denna teoretiska nyhet som syftar till att aktivera springaren för till en spännande kamp där svart i förlängningen levererar ett positionellt kvalitetsoffer.

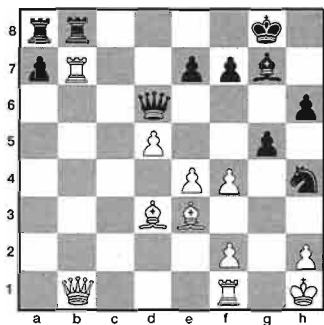
16. gxf3 Sd4 17. Ld3

Vits löparpar är en maktfaktor, men kungsställningen är betänkligt försvagad.

17. – Da3 18. f4 Dd6

Svart är tvungen att offra tillbaka bonden för att omorganisera sina trupper då t ex 18. – b6 starkt besvaras med 19. e5!

19. Txb7 Tfb8 20. Db1 Sf3† 21. Kg2 Sh4† 22. Kh1 g5

23. Tg1!

Svarts motangrepp pareras med en fin kombination som vinner kvalitet. Svidler hade kanske hoppats på 23. fxc5? Sf3! och vit måste spela 24. Kg2 för att gardera matthotet.

23. – gxf4

Eller 23. – Sf3 24. Tg3! gxf4? (24. – Sd4 besvaras med 25. fxc5) 25. Lc5 Dc7 26. Txc7† (en desperadokombination som vinner pjäs) Kxc7 27. Txc7 Txb1† 28. Lxb1 +.

24. Lc5

Svarts dam är överbelastad.

24. – De5 25. Ld4 Txb7 26. Dxb7 Dxd4 27. Dxa8† Kh7 28. Lb1

Vits nästa uppgift är att försöka förvalta den materiella fördelen. Nu strandar 28. – Dxf2 på 29. e5† Sg6 30. d6 exd6 31. exd6 Ld4 32. Lxg6† fxc6 33. Dg2! (33. Db7† Kh8) Dxc6† 34. Dxc6 Lxc6 35. Kxc6 och d-bonden går i dam.

28. – De5!

Stänger löpardiagonalen vilket vit besvarar med ett massivt angrepp med tunga pjäser. Det visar sig dock att svart trots allt behåller positionell kompensation för kvaliteten.

29. De8 Sf3 30. Tc1 Kg6

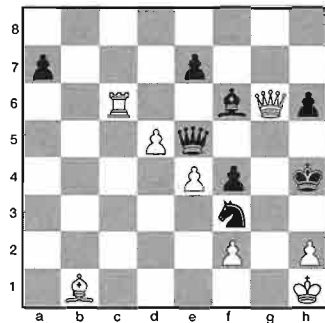
Här strandar 30. – Sg5 på 31. h4 Sh3 (eller 31. – Sxe4? 32. f3) 32. f3 Kg6 (garderar f7-bonden, damen kan inte flytta då vits löpare skulle komma i spel) 33. Tc6† Kh5 (eller 33. – Lf6 34. Kg2 och springaren är fångad) 34. Dxf7† Kxh4 35. Tg6 (hotar matt och pjäsvinst) Sf2† 36. Kg2 Db2 37. Dxc7 och vinner.

31. Tc6† Lf6

Eller 31. – Kh5 32. Dxf7† Kh4 33. Tg6 och vinner.

32. Dg8† Kh5 33. Dxf7† Kh4 34. Dg6

Med hotet 35. Dxc6† Kg4 36. h3† matt. Däremot faller 34. Kg2? på 34. – Dg5† 35. Kf1 (35. Kxf3 Dg4† matt) Sd2† +.

34. – Lg5!

Från och med nu spelar svart på vinst.

35. Kg2

Vits kung behöver ett andningshål.

35. – Sd4!†

Med 35. – Sd2! kunde svart ha fortsatt sina vinstförsök. Det bl a hotar 36. – f3† följt av 37. – Da1.

36. f3 Db8

Svidler är inte nöjd med remi efter 36. – Sxc6 37. Dxc6 osv på grund de olikfärgade löparna.

37. e5!

Öppnar löpardiagonalen och säkrar åter vits fördel. Det är bl a kungen på randen som ligger Svidler i fatet.

37. – Dxe5 38. De4 Sxc6 39. dxc6 Lf6

Enda sättet att stoppa vits fribonde.

40. c7 Dxc7 och svart överskred tiden.

Ställningen är förklarad på grund av matten efter 41. De1† Kg5 (41. – Kh5 42. De6) h4† Kh5 43. De6.

Ett mycket spännande parti där spelet böljade fram och tillbaka. Tillsammans med damen avgjorde vits vitfältslöpare efter att ha varit inaktiv i drag 28–37.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

■ Tallinn har besegrat Helsingfors med 13½–6½ i en stadsmatch över 20 bord. Senast en sådan match ägde rum var 1932 (!) då Helsingfors vann med 7–5.

ERNST SEGRADE I RÖDEBY OPEN

□ Thomas Ernst hade konserverat SM-formen tillräckligt väl för att i säker stil ta hem den elfte upplagan av Rödeby Open i Karlskrona. Han inledde med fem ettor i svit varpå han avslutade med två remier.

Tävlingen, som ägde rum 27–30 juli, samlade 87 deltagare med Ernst som topprankad före Borislav Ikonic, Kirsebergs SK, arrangörsklubbens Magnus Wahlbom samt ett par starka gäster från grannländerna, norrmannen Dag Madsen och dansken Henrik Holmsgaard.

Ikonic och Holmsgaard tappade var sin halva i andra ronden. Samtidigt gick Wahlbom på en mina mot Susanne Hansson, SS Manhem, som skulle komma att göra en utmärkt turnering.

Efter tre ronder var fem spelare utan poängförlost, Ernst och Madsen samt Lennart Wahlström, Varbergs SK, Lars Månsson, Limhamns SK och Leif Höglund, Kristianstads SK.

De tre sistnämnda förlorade alla i rond 4. Partiet på bord 2:

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 69)

Dag Madsen
Norge

Leif Höglund
Kristianstads SK

1. d4 d6 2. Sf3 Sf6 3. c4 g6 4. g3 Lg7 5. Lg2 0–0 6. 0–0 Sbd7 7. Sc3 c6 8. e4 e5 9. h3 Te8 10. Te1 exd4 11. Sxd4 Sc5

Efter diverse dragomkastningar har man hamnat i en känd ställning. Vit brukar nu fortsätta med 12. Lf4 och efter 12. – Se6 13. Le3 Sxd4 14. Lxd4 Le6 15. Dd3 anses han stå lite bättre.

12. Dc2!?

Ett provocerande drag. Senaste upplagan av ECO anger endast 12. – d5 (13. – Sg4!?) och hänvisar till partiet Gligorić – Matulović, jugoslaviska mästerskapet 1957 som togs remi efter 13. cxd5 cxd5 14. e5 Sfe4 15. Sf3 Le6. 12. – Sfxe4?! 13. Sxe4 Lxd4 14. Lg5! Dd7

Inte 14. – f6? 15. Lxf6 Lxf6 16. Sxf6† etc.

15. Sf6†

Detta var alltså idén bakom 12. Dc2!?. Till priset av en bonde får vit förutom initiativet och löparparet en löftesrik diagonal i i svarts ställning.

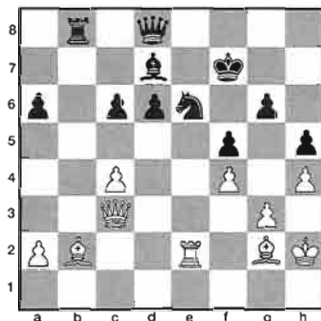
15. – Lxf6 16. Lxf6 Te6 17. Lc3 De7 18. b4 Txe1† 19. Txe1 Se6 20. f4 f5 21. Lb2 Ld7 22.

Dc3 Kf7 23. b5!? Tc8

Svart blir nästan pattställd efter 23. – cxb5 24. Lxb7 Tb8 25. Ld5 Tg8 26. cxb5.

24. De3 Ta8 25. Kh2 h5 26. h4 a6 27. bxc6 bxc6 28. Dc3 Tb8 29. Te2 Dd8?

Ställningen är besvärlig för svart och det är svårt att hitta något bra drag. Kanske borde han ha försökt blidka vit med en bonde, t ex 29. – c5 30. Ld5 Tg8 31. Da5 Lc8 32. Lxe6† Lxe6 33. Dxa6 Dc7 och kampen är ännu inte avgjord.

30. Ld5! Txb2

På 29. – De7 vinner vit med 30. Lxe6† Lxe6 31. Dg7† Ke8 32. Dh8†. Även efter 30. – cxd5 31. cxd5 Txb2 32. dxe6† Lxe6 33. Txb2 bör vinsten vara rätt enkel.

31. Lxe6† Lxe6 32. Txb2 De7 33. Dh8 Lxc4 (?) 34. Tb7! uppgivet.

På 34. – Dxb7 följer förstås 35. Dh7†.

Toppmötet i rond 5:

ENGELSKT PARTI (A 34)

Dag Madsen
Norge

Thomas Ernst
Farsta SK

1. Sf3 c5 2. c4 Sc6 3. Sc3 e5 4. e3 Sf6 5. d4 cxd4 6. exd4 e4 7. Sg5 Lb4 8. d5 Lxc3!?

I stampartiet Saidy – Wedberg, New York 1988, följde 8. – Se5 9. Dd4 d6 10. Sxe4 Sxe4 11. Dxe4 0–0 12. Le2 f5 13. Dc2 f4 och svart ansågs ha kompensation (Inf 45/50).

9. bxc3 Sa5 10. Le2

Vit kan inte omedelbart ge sig på svarts framskjutna e-bonde: 10. Dd4 0–0 11. Sxe4? Sxe4 12. Dxe4 Te8 osv.

10. – 0–0 11. 0–0

Ett försök att genast åstadkomma en fri-

bonde i centrum med 11. c5 vore misslyckat, t ex 11. – h6 12. Sh3 d6 13. cxd6 Lxh3 14. gxh3 Dxd6 15. c4 Sxc4! osv. Även det giriga 11. d6 b6 12. Sxe4? bestraffas omgående: 12. – Sxe4 13. Dd5 Lb7!.

11. – d6 12. Dd4 Te8 13. f3 exf3 14. Lxf3 Db6! 15. Dxb6

Inte 15. Le3? Txe3!. Även bondeoffret 15. c5 med idén 15. – dxc5 16. Dh4 vederläggs enkelt: 15. – Dxc5 och dambyte är ett faktum.

15. – axb6 16. Td1

Bättre var kanske 16. Tb1 även om bondeförlust tycks oundviklig, t ex 16. – Sxc4 17. Tb4 b5 18. Txb5 (18. Tf2 Te1†) Txa2 etc.

16. – Lf5! 17. La3

Löparen kan inte utvecklas på den andra diagonalen: 17. Lf4? h6 18. Sh3 g5 jämte 19. – g4. Att gardera c4-bonden med 17. Td4? går inte heller: 17. – Sb3!.

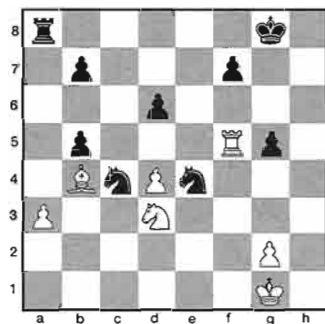
17. – Sxc4 18. Lb4 Te5

Med avsikten 19. – Lc2 och dubbelhot.

19. Td4 b5 20. Sh3 Le4!

Lägg märke till a) att svart har sparat in draget h7–h6 eftersom springaren på g5 inte har gjort någon skada, b) att svart tar bort vits löpare på f3 som är starkare än springaren.

21. Lxe4 Sxe4 22. Sf4 Sf6 23. h4 h6 24. a3 g5 25. hxg5 hxg5 26. Sd3 Txd5 27. Tf1 Txd4 28. cxd4 Se4 29. Tf5

29. – Tc8!

Mycket starkare än 29. – Sxa3?! som ger vit spel mot svarts svaga bönder efter 30. Sf2!.

30. Txb5

På 30. Sf2 kan följa t ex 30. – Se3 31. Tf3 (31. Txb5 Te1† 32. Kxh2 Sxf2) Tc1† 32. Kh2 Sxf2 33. Txf2 Sg4† osv.

30. – Se3 31. Txb7 Tc2 32. Se1 Tf2! 33. Te7 Tf1† 34. Kh2 Sg4† 35. uppgivet.

Slutet är forcerat: 35. Kh3 Sgf2† 36. Kh2 Th1† matt.

Resultaten i övrigt gick Ernsts väg och då sjätte rondens började hade stormästaren en hel poängs ledning före en klunga om åtta spelare.

Partiet Ernst – Ikonik i rond 6 togs remi efter 20 drag. Av övriga konkurrenter var det bara Madsen och Wahlström som lyckades vinna och då sista rondens startade låg dessa två en halv poäng efter Ernst.

En miniatyr från rond 6:

FRANSKT PARTI (C 18)

Johan Larsson

Skelefteå SK

Magnus Wahlbom

Rödeby SK

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Lb4 4. e5 c5 5. a3 Lxc3†

6. bxc3 Se7 7. Dg4 0–0 8. h4

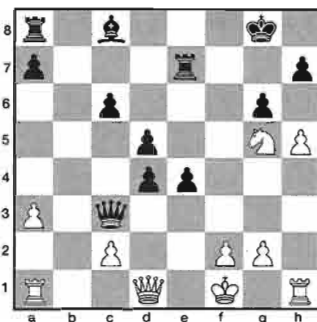
Normalt är 8. Ld3 eller 8. Sf3.

8. – f5 9. exf6?! Txf6 10. Lg5 Tf7 11. Sh3 Sbc6

12. Ld3? e5! 13. Dh5 e4 14. Lxe7 Txe7 15. Lb5 cxd4

Vit har kommit helt snett. Nu går inte 16. cxd4 på grund av 16. – Da5†.

16. Sg5 g6 17. Dd1 Da5 18. Lxc6 Dxc3† 29. Kf1 bxc6 20. h5

20. – e3! 21. uppgivet.

Om 21. fxe3 La6† 22. Kg1 Dxe3† 23. Kh2 Dxc3 eller 21. Kg1 e2 22. De1 Dxa1!.

Båda topppartierna i rond 7, Wahlbom – Ernst och Madsen – Wahlström, slutade med delad poäng och därmed blev Ernst ensam om förstapriset på 5 000 kronor.

Följande förde Ikonik upp på andra plats:

SICILIANSKT PARTI (B 40)

Borislav Ikonik

Kirsebergs SK

Patrik Lindborg

Hultsfreds SK

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. b3 d5

Oftast spelar svart 3. – Sf6 men även 3. – a6 och 3. – Sc6 är tänkbart.

4. exd5 Dxd5

På 4. – exd5 följer förmodligen 5. Lb5† jämte snabb rockad.

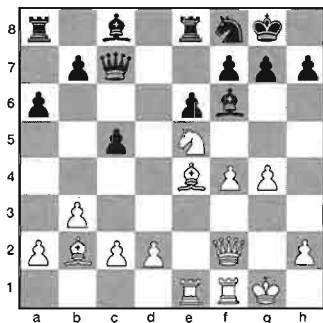
5. Lb2 Sf6 6. Sc3 Dd8

Svart tappar ett par tempon i starten.

7. Se5 Le7 8. Ld3!† Sbd7 9. f4 a6 10. De2 0–0

Möjligen gick det att fullfölja på damflygeln med 10. – b5 men svart fruktade måhända 11. Sc6 Dc7 12. Sxe7 Kxe7 13. f5. Dock tycks 13. – e5 vara spelbart.

11. 0–0 Te8 12. Tae1 Sf8 13. Se4 Sxe4 14. Lxe4 Lf6 15. Df2 Dc7 16. g4

16. – g6

I lugn och ro har vit kunnat bygga upp en mäktig angreppsställning och svart bör inte frivilligt försvaga sig. Här tycks han inte ha något val. På det närliggande 16. – Tb8 finns en vacker vinstvariant: 17. g5 Le7 18. Sg4 b5 19. Sf6†! gxf6 20. gxf6 Ld6 21. Lxh7†! Kh8 22. Dg3 Sxg6 23. Lxg6 fxg6 24. f7†! osv.

17. g5 Lg7 18. Lc3

Så att löparen inte är ogarderad.

18. – f5

Om svart fortfarande vill försöka ta det lugnt med t ex 18. – Tb8 kan det följa 19. Te3 b5 20. Sg4 Lxc3 21. Txc3 Td8 22. Sf6† Kh8 23. Th3 h5 (23. – e5 24. Txh7†!) 24. Sxh5 e5 25. Sf6† Lxh3 26. Dh4†! osv.

19. gxf6 Lxf6 20. Te3 Ld7?

Bättre var 20. – De7 och kanske också 20. – Lg7. Nu stängs sjunde raden för damen.

21. Sg4! Lg7

Om 21. – Le7?? 22. Sh6† matt.

22. Dh4!

Även 21. Le5 var starkt.

22. – Lc6 23. Sf6† Lxf6 24. Dxf6 Tec8 25. Lxc6 bxc6 26. f5! gxf5

Om 26. – exf5 27. Te7.

27. Dh8† Kf7 28. Txf5†! uppgivet.

Resultat: 1) Thomas Ernst, Farsta SK 6 (av 7), 2) Borislav Ikonik, Kirsebergs SK 5½, 3) Dag Madsen, Norge 5½, 4) Lennart Wahlström, Varbergs SK 5½, 5) Lars Månsson, Limhamns SK 5½, 6) Henrik Holmsgaard, Danmark 5½, 7) Magnus Wahlbom, Rödeby SK 5, 8) Johan Larsson, Skellefteå SK 5, 9) Kurt Andersson, SS Allians 5, 10) Alexander Pettersson, Linköpings ASS 5.

Rankingpriser: Patrik Lindborg, Hultsfreds SK 4½ poäng, Leif Höglund, Kristianstads SK 4½, Kurt Andersson 5, Susanne Hansson, SS Manhem 4½.

Distriktsnytt

Malmö

DM i snabbshack i slutet av september dominerades av spelare från Limhamns SK och vanns av Johan Hellsten.

Resultat: 1) Johan Hellsten, Limhamns SK 6 (av 7), 2) Daniel Carlsson, Limhamns SK 5½, 3–8) Nejib Bouaziz, Malmö AS, Lennart Jönsson, Malmö AS, Christin Andersson, Limhamns SK, Jens Riis, Limhamns SK, Erno Bäck, Limhamns SK och Matej Grujic, Kirsebergs SK 5.

Juniörer: 1) Lars Månsson, Limhamns SK 4, 2) Burim Kazazi, Limhamns SK 4, 3) Amir Tadjerbashi, Limhamns SK 4, 4) Schass Innab, Limhamns SK 4, 5) Daniel Mercurius, Malmö SS 4.

35 spelare deltog.

Nordskåne

Linus Olsson var helt suverän i DM i snabbshack som arrangerades i Kristianstad i september. Han vann samtliga partier och var två poäng före närmaste man.

Resultat: 1) Linus Olsson, Hässleholms SK 8 (av 8!), 2) Mevludin Hadziavdic, Kristianstads SK 6, 3) Leif Höglund, Kristianstads SK 5½, 4) Per-Olof Höllfors, Österlens SV 5.

15 spelare deltog.

Skåne

DM i snabbshack arrangerades i Ystad i början av oktober med totalt 51 startande.

Resultat:

Seniorer: 1) Nejib Bouaziz, Lunds ASK 6 (av 7), 2) Torgny Olsson, En Passant 5½, 3) Calle Erlandsson, Lunds ASK 5 (10 delt).

Juniorer: 1) Adam Ståhlberg, Ystads SS 3 (av 4), David Ståhlberg, Ystads SS 2½, 3) Leif Lindkvist, Eslövs SK ½ (3 delt).

Kadetter: 1) Axel Smith, Lunds ASK 5½ (av 7), 2) Anahita Attaran, Lunds ASK 5½, 3) Martin Cederlund, Ystads SS 5 (13 delt).

Miniorer: 1) Jonas Nilsson, Eslövs SK 6½, 2) Henry Xie, Lunds ASK 5½, 3) Olof Troeng, Lunds ASK 5½ (11 delt).

Yngre miniorer: 1) Andreas Fureby, Eslövs SK 5, 2) Jonas Källén, Lunds ASK 5, 3) Marcus Fureby, Eslövs SK 5 (14 delt).

Småland

Snabbschack-DM i Jönköping vanns av Håkan Rothén som missade en halv poäng.

Resultat: 1) Håkan Rothén, Eksjö SK 4½ (av 5), 2) Johan Sundebj, Värnamo SS 4, 3) Patrik Lindborg, Hulfsfreds SK 3½, 4) Kent-Åke Sköld, Hulfsfreds SK 3½, 5) Per Christensen, Hulfsfreds SK 3. 20 spelare deltog.

I lagtävlingen slutade tre lag på 10 poäng.

Särskiljning placerade Emmaboda SS som etta före Hulfsfreds SK och Jönköpings SS.

Stockholm

Lag-DM i blyt spelades den 9 september på Stockholms Schacksalonger, där Wasa SK övertygande försvarade sin titel från i fjol.

De elva deltagande sexmannalagen spelade först kval med sju dubbelrunder monrad. Resultat: 1) Wasa SK 62½, 2) SK Passanten 57½, 3) Solna SS 56½, 4) Vällingby/Hässelby SA 56½, 5) Södra SASS 49, 6) Kristallens SK 47½, 7) Wasa SK II 41½.

Matcher om första respektive tredje och femte plats: Wasa SK – SK Passanten 22–14, Solna SS – Vällingby/Hässelby SA 22½–13½, Södra SASS – Wasa SK II 28–8.

Bordspriser:

Bord 1: Ferdinand Hellers, Wasa SK 12½.

Bord 2: Christer Bergström, Solna SS 11½.

Bord 3: Oskar von Bahr, Wasa SK och Vasa Heinola, Södra SASS 11.

Bord 4: Mikael Öberg, Wasa SK 12½.

Bord 5: Toni Johansson, Solna SS 9½.

Bord 6: Peter Tengvall, Vällingby/Hässelby SA 11½.

Schackklubben
Rockaden

ROCKADEN - JUNIOREN

SCHACKKLUBBEN ROCKADEN inbjuder ungdomar födda 1985 och senare till vår traditionella lagtävling.

Datum: Lördagen den 25 november 2000 kl 11.00: klasserna 85-87 och 91- och senare. Söndagen den 26 november 2000 kl 11.00: klassen 88-90. OBS! Yngre spelare får delta i äldre klass. Anmälda lag skall infinna sig senast 10.30 i spellokalen. **Lokal:** Rockadens klubblokal, Hägerstensåsens Medborgarhus, Sparbanksvägen 31/ Riksdalervägen 2, tel 08-645 50 83. T-bana nr 24 (mot Fruängen) till station Hägerstensåsen, uppgång Hägerstensåsen, därefter tre minuters promenad på Sedelvägen. **Logi:** Kan erhållas i vår klubblokal för 60 kronor per natt inklusive frukost. Medtag liggunderlag. Vi kan också rekommendera Hotel Formule 1, tel 08-744 20 44, T-bana till Telefonplan därefter 5 min promenad. **Boka i tid!!** Pris för ett rum är 250:-, upp till 3 personer kan bo i samma rum. Frukost 30:-/person. **Tävlingsform:** Lagtävling med fyra spelare i varje lag. Monradslottning med dator. Partipoäng gäller i första hand. **Betänketid/Spelform:** Åtta ronder med 10 minuter per spelare och parti för klass 91-. Prisutdelning 15.00. Sju ronder med 15 minuter per spelare och parti för klass 88-90. Prisutdelning 15.45. Sju ronder med 20 minuter per spelare och parti för klass 85-87. Prisutdelning 16.30. **Priser:** Till cirka en tredjedel av lagen. **Förtäring:** En läskedryck samt två varma korvar med bröd per spelare ingår i startavgiften. Kafeteria anordnas i spellokalen. **Anmälan:** Senast måndagen den 20 november till: Olof Eleby, 08-645 11 59 eller Leif Stenberg, 08-733 46 35.

Startavgiften, 160:- per lag, insättes på pg 55 32 55-1, SK Rockaden, eller betalas i spellokalen.

Välkomna till en trevlig och spännande tävling!

SK Rockaden,
Styrelsen

Ungdomssidorna

REDAKTÖR: Jesper Hall, Prennegatan 5, 223 53 Lund. E-mail: jesper.hall@telia.com

Tre titlar till Stockholm och tre till Skåne VIKANDE STARTSIFFROR I SKOL-SM

■ Tre titlar gick till Stockholm och och tre till Skåne då Skol-SM avgjordes 22–24 september i Eskilstuna. Övriga hamnade i Örebro, Västervik, Göteborg och Västerås. 624 deltagare, varav 618 fullföljde, innebär en väsentlig minskning jämfört med i fjol (676 delt).

Årets siffra var den lägsta på många år och tendensen är lika nedslående som obehaglig: 1990 startade mer än 900, 1995 mer än 800, 1998 mer än 700...

Särskilt markant var minskningen i de lägre åldersklasserna och idén att dela upp de allra yngsta i två grupper gav ingen effekt.

OS i Sydney kan förstås ha spelat en viss roll – säkert fanns det en och annan "soffpotatis" som hellre tillbringade helgen framför TV:n i stället för att åka till Skol-SM...

Eskilstuna SK, med Gunnar Carlberg och Ulf Lögdahl i spetsen, fick bra betyg för sitt arrangemang på Rekarne gymnasiet. Den obligatoriska förseningen i starten gick inte att undvika men i övrigt fungerade allt som det skulle. Det fanns gott om funktionärer, priserna var rimliga osv.

Tre spelare genomförde tävlingen utan att förlora så mycket som en halv poäng. Linus Olsson, Hässleholm, Drazen Dragicevic, Malmö och Erik Blomqvist, Stockholm tog med gemensamma krafter 30 poäng av 30 möjliga.

Linus och Drazen lyckades liksom Victor Nilsson, Västervik försvara titeln från i fjol.

Bland deltagarna fanns ett 80-tal flickor. De hävdade sig bäst i de lägre klasserna och i den näst yngsta gick tre in bland de tio främsta. Mest framgångsrik var Ragna Löfgren, Göteborg som kom på fjärde plats.

I kampen om bästa skola var Stockholmsdominansen total, men så hade också enbart SK Rockaden mött upp med 108 (!) deltagare. För sjätte året i följd blev Mälarhöjdens skola bästa skola.

Bästa skola: 1) Mälarhöjdens skola, Stockholm 85,4 poäng, 2) Fruängens skola, Stockholm 57,8, 3) Årstaskolan, Stockholm 46,5, 4) Aspuddens skola, Stockholm 42,9, 5) Bjursås skola, Falun 32,3.

Bästa gymnasieskola: 1) Wenströmska gymnasiet, Västerås 13,5, 2) S:t Eriks gymnasium, Stockholm 13, 3) Österportskolan, Ystad 12.

Bästa högstadieskola: 1) Ektorpskolan, Norrköping 38,5, 2) Mälarhöjdens skola, Stockholm 27,5, 3) Skiljeboskolan, Västerås 22,5.

Bästa mellanstadieskola: 1) Fruängens skola, Stockholm 52,4, 2) Årstaskolan, Stockholm 42,5, 3) Mälarhöjdens skola, Stockholm 37,7.

Bästa lågstadieskola: 1) Mälarhöjdens skola, Stockholm 31,2, 2) Sonya Kovalskyskolan, Bromma 23,7, 3) Björskogsskolan, Valskog 13,0.

■ KLASS A (80–82)

Tobias Lönngren och Pontus Carlsson stod en klass för sig. De öppnade med 3/3 varef-

En vinnande trio, fr v Tobias Lönngren, Linus Olsson och Victor Nilsson. Foto: Olle Eleby.

ter de spelade remi inbördes och då sjätte rondens började hade de en hel poäng till godo på de närmaste förföljarna.

Båda avslutade med $2\frac{1}{2}/3$ varefter särskiljning avgjorde. Sex remier, därav en mot Carlsson i rond 6 och en mot Lönngren i rond 7, samt två ettor gav bronset åt David Ståhlberg som i likhet med tätmännen förblev oseggrad.

Resultat: 1) Tobias Lönngren, Risbergska skolan, Örebro 7 (av 8), 2) Pontus Carlsson, Berzeliuskolan, Linköping 7, 3) David Ståhlberg, Österportskolan, Ystad 5, 4) Jens Modig, Kungliga Tekniska Högskolan, Stockholm 5, 5) Daniel Björkhem, Teknikum, Växjö 5, 6) Richard Åslund, Thorildsplans gymnasium, Stockholm 5, 7) Kevin Ong, S:t Eriks gymnasium, Stockholm 4½, 8) Armin Namin, Internationella gymnasiet, Stockholm 4½, 9) Robert Axelsson, Karlstads Universitet 4½, 10) Jon Jordås, Thorildsplans gymnasium, Stockholm 4½ (23 deltagare).

■ KLASS B (83–84)

Linus Olsson vann för fjärde året i rad, och en sådan svit är det inte många som kan visa upp. Sedan Skol-SM-premiären 1956 har, som TfS berättade redan i fjol, endast tre spelare lyckats med ett sådant konststycke: Ferdinand Hellers (1981–84), Jonas Barkhagen 1986–89) samt Henrik Boström (1995–98).

8 poäng av 8 möjliga ser imponerande ut

men det var dock inte tal om någon enkel promenad. Kampen avgjordes inte förrän i ronderna 6 och 7 då Olsson vann vad han själv betecknade som "knappa segrar" mot de svåraste konkurrenterna Jonas Lindahl respektive Patrick Siegbahn.

Resultat: 1) Linus Olsson, Tekniska skolan, Hässleholm 8 (!), 2) Jonas Lindahl, Domarhagsskolan, Avesta 6, 3) Fredrik Andersson, Westerlundskas gymnasiet, Enköping 6, 4) Patrick Siegbahn, Viktor Rydbergs gymnasium, Stockholm 6, 5) Magnus Hallin, Osbäcksgymnasiet, Halmstad 5½, 6) Mattias Zackrisson, Hvitfeldtska gymnasiet, Göteborg 5½, 7) Erik Jacobson, Katedralskolan, Skara 5½, 8) Henrik Haapala, Upplands-Bro gymnasium, 5½, 9) Simon Olsson, Katedralskolan, Skara 5½, 10) Janos Kasvari, Katedralskolan, Växjö 5½, 11) Rikard Andersson, Wenströmska gymnasiet, Västerås 5, 12) Johan Hellberg, Sundsta gymnasium, Karlstad 5, 13) Sebastian Nemeth, Angereds gymnasium, Göteborg 5, 14) Martin Henriksen, Holavedskolan, Tranås 5, 15) Maria Berg, Västerdalskolan, Lund 5, 16) Nils Erik Bomark, Polhemsskolan, Sandviken 5 (57 deltagare).

■ KLASS C (85)

Daniel Hermansson från Skultuna började bäst med fyra raka segrar och efter remi i femte rondens ledde han i stor stil. Sedan tog turneringen slut för hans del – tre nederlag i följd gjorde att han rasade ända till 24:e plats samtidigt som ett antal namnkunniga med-

tävlare gjorde upp om de främre placeringarna.

Victor Nilsson gick på en mina i rond 3 men eftersom han vann övriga sju partier och konkurrenterna var hyggliga nog att ta poäng från varandra hade han till synes god marginal.

Dock satt slutsegern långt inne. Före sista rondan delade Nilsson ledningen med Hans Tikkanen men när krutröken skingrats hade Nilsson en etta och Tikkanen en nolla.

Resultat: 1) Victor Nilsson, Ludvigsborgsskolan, Västervik 7, 2) Dennis Wallin, Fyllingeskolan, Halmstad 6, 3) Amir Mohammadi, Brunnsboskolan, Göteborg 6, 4) Hans Tikkanen, Sannerudsskolan, Kil 6, 5) Anders Ylönen, Skiljeboskolan, Västerås 6, 6) Ulf Hammar, Högalidsskolan, Stockholm 5½, 7) Erik Norberg, Önstaskolan, Västerås 5½, 8) Sagit Raun, Hvitfeldtska gymnasiet, Göteborg 5½, 9) Adam Szulkin, Södra Latin, Stockholm 5½, 10) Andreas Myklebust, S:t Ilians skola, Västerås 5½, 11) Viktor Forsberg, Ersängsskolan, Umeå 5½, 12) Jari Sarajärvi, Stadsårdsskolan, Lindsberg 5½, 13) Magnus Thurn, Högalidsskolan, Stockholm 5, 14) Jonatan Freilich, Engelska skolan, Stockholm 5, 15) Johan Norberg, Önstaskolan, Västerås 5, 16) Andreas Backman, Skiljeboskolan, Västerås 5, 17) Oskar Arnström, Virsboskolan, Virsbo 5 (67 del).

■ KLASS D (86)

Nio av de tio främsta stod på tio-i-topp-listan redan i fjol, vilket tyder på att eliten i denna åldersklass redan är väl etablerad. Ende nykomlingen var hallänningen Jonas Ljungberg som fanns med i den absoluta tättstriden ända till sista rondan.

Victor Lund började bäst med fem ettor i rad. I rond 6 hade han spelat till sig en merbonde mot Daniel Matus när han satte bort en pjäs och förlorade.

Trots att han bara fick halv poäng på de två sista ronderna gick Lund in som sexa medan två remier räckte för att Matus skulle lägga beslag på förstaplatsen.

Så var också toppen rekordjämna med hela fyra man, alla obesegrade, på samma slutpoäng. Även då det gällde "kvalle" var marginalerna små – det skilde inte mer än 3,5 poäng mellan ettan och fyran.

Resultat: 1) Daniel Matus, Nosabyskolan, Kristianstad

6½, 2) Martin Wendin, Bäckahagens skola, Stockholm 6½, 3) Oskar Revelj, Aspuddens skola, Stockholm 6½, 4) Clas Brilkmann, Helénaskolan, Skövde 6½, 5) Henrik Boström, Mälarhöjdens skola, Stockholm 6, 6) Victor Lund, Johan Skytteskolan, Stockholm 5½, 7) Daniel Semcesen, Sofielundsskolan, Malmö 5½, 8) Jonas Ljungberg, Håstensskolan, Varberg 5½, 9) Jesper Jansson, Aspuddens skola, Stockholm 5½, 10) Mikael Andersson-Fränkell, Högsåtra skola, Lidköping 5½, 11) Anahita Attaran, Fäladsgården, Lund 5½, 12) Julia Almer, Tyska skolan, Göteborg 5½, 13) Peter Ho, Wämsöskolan, Karlskrona 5½, 14) Gabi Chahoud, Tullbroskolan, Falkenberg 5½, 15) Niclas Lindblom, Johan Skytteskolan, Stockholm 5½, 16) Sophie Davidsson, Tyska skolan, Göteborg 5, 17) John Berndtsson, Bergaskolan, Malmö 5, 18) Mikael Stålkranz, Mälarhöjdens skola, Stockholm 5, 19) Patrik Verting, Rönnöskolan, Åhus 5, 20) Pernilla Karlsson, Västerskolan, Hässelholm 5, 21) Axel Smith, Östra Tornskolan, Lund 5, 22) Kalle Söderberg, Ektorpskolan, Norrköping 5, 23) Daniel Hansson, Mälarhöjdens skola, Stockholm 5, 24) Samuel Zetterlund, Sammisälsskolan, Leksand 5 (76 del).

■ KLASS E (87)

Kezli Ong tyngdes av ett visst favoritkap men fick se sig snuvad på guld av göteborgaren Victor Nithander. De möttes i ett dramatisk parti i rond 3 som Nithander vann på tid.

Före sista rondan ledde Nithander och Alexander Björfäll med en halv poäng före Ong. De två sistnämnda, som gjorde upp om guld och silver i fjol, spelade avslutningsvis remi inbördes samtidigt som Nithander vann mot västeråsaren Anders Lundbäck.

SM-titeln var den tredje före Nithander som segrade även 1996 och 1997.

Resultat: 1) Victor Nithander, Hovåsskolan, Göteborg 7, 2) Kezli Ong, Gubbängsskolan, Stockholm 6½, 3) Alexander Björfäll, Björknässkolan, Stockholm 6½, 4) Amir Tadjerbashi, Dammfriskolan, Malmö 6, 5) Erik Hägersjö, Grönkullaskolan, Alvesta 6, 6) Anton Frisk Kockum, Äsperödsskolan, Uddevalla 5½, 7) Per Sidén, Östergårdsskolan, Halmstad 5½, 8) Anders Lundbäck, Viksängsskolan, Västerås 5½, 9) Henrik Karlzén, Sörgårdsskolan, Mölndal 5½, 10) Viktor Jonsson, Högbyskolan, Gotland 5½, 11) Hanna Svensson, Daltorpskolan, Borås 5½, 12) Mathias Kardell, Lagmansskolan, Mjölby 5½, 13) Robin Johansson, Skogstorpsskolan, Falkenberg 5½, 14) Max Gruvæus, Adolfsbergsskolan, Örebro 5, 15) Nils Franzén, Högalidsskolan, Stockholm 5, 16) David Sundelius, Öre-

Victor Nithander (t v) och Alexander Angleby vann i E och F. Foto: Olle Eleby.

bro 5, 17) Joel Arnoldsson, Ekhammarskolan, Upplands-Bro 5, 18) Pierre Ågren, Stureby skola, Stockholm 5, 19) Joel Färlin, Murgårdsskolan, Sandviken 5, (60 deltagare).

■ KLASS F (88)

Även i denna klass, som dominerades av stockholmare och skåningar, fanns mycket rutinerat folk. Konkurrenten var knivskarp vilket illustrerades av det faktum att ingen av 1999 års medaljörer lyckades upprepa sin fjolårsprestation.

Både Dan Eriksson och Gustav Hedén var emellertid nära. Hedén såg inledningsvis ut som en vinnare och efter fem ronder ledde han med maximala 5 poäng. I sjätte föll han mot Alexander Angleby som därmed gick förbi.

I näst sista ronden höll Angleby remi mot Burim Kazazi i ett springarlutspel med två bönder mindre och inför avslutningen delade han ledningen med Hedén och Magnus Jedvert.

I sista ronden vann Angleby mot Jedvert samtidigt som Hedén fick vidkännas ett nytt nederlag. Det räckte för att Angleby skulle klara guldmedaljen med en halv poäng till godo på starkt spurtande Adam Blomqvist.

Resultat: 1) Alexander Angleby, Fruängens skola, Stockholm 7, 2) Adam Blomqvist, Segeltorpsskolan, Hud-

dinge 6½, 3) Burim Kazazi, Linnéskolan, Malmö 6, 4) Dan Eriksson, Fruängens skola, Stockholm 6, 5) Gustav Hedén, Johan Skytteskolan, Stockholm 6, 6) Magnus Jedvert, Bräckeskolan, Göteborg 6, 7) Marta Nestorow, Järnåkraskolan, Lund 6, 8) Roman Matus, Nosabyskolan, Kristianstad 6, 9) Robert Hansson, Mälarhöjdens skola, Stockholm 5½, 10) Denis Isajlov, Anna Dahllins skola, Huskvarna 5½, 11) Erik Hoekstra, Segeltorpsskolan, Huddinge 5½, 12) Karl Hultén, Nordhemsskolan, Göteborg 5½, 13) John Fritz, Fågelbäret, Västervik 5½, 14) Markus Appell, Västerbyskolan, Götene 5½, 15) Henrik Selrehed, Klågerupsskolan, Klågerup 5½, 16) Anton Korkö, Branthovraskolan, Västerås 5, 17) Frej Lindström, Bjursås skola, Falun 5, 18) Andreas Gerward, Linnéskolan, Malmö 5, 19) Björn Lindgren, Riddarhyttans skola 5, 20) Björn Lindgren, Skärsåterskolan, Lidingö 5, 21) Kristofer Vadsmo, Fruängens skola, Stockholm 5, 22) Martin Knap, Engelska skolan, Stockholm 5, 23) Tobias Fjellander, Åkraskolan, Sala 5, 24) Sten Wilhelmson, Linnéskolan, Malmö 5, 25) Kristian Lundström, Fruängens skola, Stockholm 5, 26) Carl Linder, Västerbyskolan, Götene 5, 27) Johan Andersson, Ånestadsskolan, Linköping 5, 28) Pontus Johansson, Johan Skytteskolan, Stockholm 5 (84 deltagare).

■ KLASS G (89)

Flitiga staketbyggare höll till i toppen av denna klass och för de fem främsta noterades inte en enda remi.

Drazen Dragicevic och Jan Szulkin radade

Drazen Dragicevic omges av Dimitri Lyubartsev (t v) och Rasmus Janse. Foto: Olle Eleby.

upp vardera sex ettor innan de drabbade samman i rond 7. Drazen vann även detta parti och fortsatte sedan i samma stil ända till slutet.

I rond 9 satt det för övrigt två rockadare och två skåningar på toppborden – Dragicevic slog då Enver Kazazi medan Szulkin vann mot klubbkamraten Christopher Lissäng.

Detta var den tredje SM-titeln i rad för Drazen Dragicevic.

Resultat: 1) Drazen Dragicevic, Blankebäcksskolan, Oxie 11 (av 11!), 2) Enver Kazazi, Bergaskolan, Malmö 9, 3) Jan Szulkin, Enskede skola, Stockholm 9, 4) Christopher Lissäng, Fruängens skola, Stockholm 8, 5) Andreas Almquist, Årstaskolan, Stockholm 8, 6) David Gaidos, Svaleboskolan, Lund 7½, 7) Axel Rydin, Mälärhöjdens skola, Stockholm 7½, 8) Nicolas Garcia, Aspuddens skola, Stockholm 7½, 9) Erik Ekström, Breviksskolan, Västervik 7½, 10) Angelica Ågren, Stureby skola, Stockholm 7, 11) Henry Xie, Östra Tornskolan, Lund 7, 12) Viktor Karlsson, Mälärhöjdens skola, Stockholm 7, 13) Mattias Kruse, Aspuddens skola, Stockholm 7, 14) Peter Yu, Skär-såtraskolan, Lidingsö 7, 15) Patrick Wiklundh, Murgårds-

skolan, Sandviken 7, 16) Erik Karlsson, Brudbergsskolan, Göteborg 7, 17) Scott Nilsson, Bäckagårdsskolan, Halmstad 7, 18) Bobby Keselman, Folkungaskolan, Linköping 7, 19) Joel Letsborn, Årstaskolan, Stockholm 7, 20) Fredrik Arvidsson, Fruängens skola, Stockholm 7 (83 del).

■ KLASS H (90)

Även här fick man se en fullpoängare i aktion: Erik Blomqvist. Tillsammans med David Svirins stod han i klass för sig. Den förstnämnde vann det inbördes mötet i rond 6 och det avgjorde turneringen.

Duon fanns med i toppen även i fjol då Svirins blev trea och Blomqvist femma.

Resultat: 1) Erik Blomqvist, Fruängens skola, Stockholm 11 (!), 2) David Svirins, Johannebergsskolan, Göteborg 10, 3) Konrad Nestorow, Järnåkraskolan, Lund 8½, 4) Nick Nyman, Fruängens skola, Stockholm 8, 5) Arash Rouhani, Lillsjöskolan, Upplands-Bro 8, 6) David Krantz, Guldhedsskolan, Göteborg 7½, 7) Robin Appell, Västerbyskolan, Götene 7½, 8) Tim Johansson, Tallbodaskolan, Linköping 7½, 9) Fredrik Norman, Stureby skola, Stock-

H-ettan Erik Blomqvist. Foto: Olle Eleby.

holm 7½, 10) Daniel Ivarsson, Furutåskolan, Växjö 7½, 11) Erik Hellström, Stureby skola, Stockholm 7½, 12) Martin Alarik, Årtaskolan, Stockholm 7½, 13) Viktor Olsson, Parkskolan, Osby 7½, 14) Oskar Jakobsson, Öjabyskolan, Öjaby 7, 15) Jacob Ljunggren, Ölmbrotorps skola, Dyltabruk 7, 16) Harald Sahlqvist, Bladins skola, Malmö 7, 17) Simon Dicksved, Bjursåsskolan, Falun 7, 18) Mohammed Hassan, Rudbodaskolan 7, 19) Erik Östblom, Bjursåsskolan, Falun 7, 20) Jonas Källén, Järnåkraskolan, Lund 7, 21) Daniel Fagerlund, Årtaskolan, Stockholm 7, 22) Nicolaj Zadruzny, Aspuddens skola, Stockholm 7, 23) David Örtenhag, Österfärnebo skola, Österfärnebo 7, 24) Ariel Goossens, Engelska skolan, Stockholm 7 (93 delt).

■ KLASS I (91)

Även här dominerade två spelare – västeråsaren Rasmus Janse och Västerviks Anton Fritz.

Liksom i fjol började Fritz bra och med 4/4 ledde han med en halv poäng före Janse, fjolårstvåan Lucas Wickström från Umeå och göteborgsflickan Ragna Löfgren.

I femte rondan föll Fritz mot Janse samtidigt som de två övriga spelade remi inbördes.

Janse vann sedan resten av partierna och det var av nöden påkallat eftersom Fritz gjorde detsamma...

Wickström och Löfgren akterseglades i rond 5 men kom sedan tillbaka. Wickström spurtade bra med 5/5 och var ohotad i kampen om bronset medan Ragna Löfgren gick in som fyra och därmed blev tävlingarnas bästa flicka.

Resultat: 1) Rasmus Janse, Ormkärsskolan, Västerås 10½, 2) Anton Fritz, Fågelbäret, Västervik 10, 3) Lucas Wickström, Djäknebodaskola, Umeå 9, 4) Ragna Löfgren, Annedalsskolan, Göteborg 7½, 5) Isak Revelj, Aspuddens skola, Stockholm 7, 6) Inna Agrest, Hackstaskolan, Åkersberga 7, 7) Alan Mossiaguene, Sonya Kovalskyskolan, Bromma 7, 8) Oscar Cederberg, Långbrodalsskolan, Stockholm 7, 9) Tania Christensen, Stanstorpskolan, Staffanstorp 7 (48 delt).

■ KLASS K (92-)

Förste SM-segraren i den nyinrättade K-klassen, till för spelare som är 8 år och yngre, kommer från en skola som nog få har hört talas om.

Men om man berättar att Sonya Kovalskyskolan i Bromma är en rysk skola med blott 30 elever, har schack inskrivet på schemat och anlitar Svetlana Agrest som instruktör ett par tre gånger i veckan, har man gett i varje fall en del av förklaringen...

Resultat: 1) Dimitri Lyubartsev, Sonya Kovalskyskolan, Bromma 10, 2) Marcus Anderljung, Söderbyskolan, Stockholm 8, 3) William Forsberg, Ölmbrotorps skola, Dyltabruk 8, 4) Theodor Lindbergh, Åltaskolan, Stockholm 8, 5) Gustav Olsson, Parkskolan, Osby 7½, 6) Pontus Löfgren, Lundabyns skola, Lundsbrunn 7, 7) Joel Fors-hav, Vilbergsskolan, Norrköping 7 (27 delt).

Specialpriser vid Skol-SM

I den programbok som delades ut vid Skol-SM utlyste Tidskrift för Schack och Eskilstuna SK en tävling om det bästa partiet och den snyggaste kombinationen. Två priser i vardera klasserna A-C och D-K delas ut.

Enväldig jury och domare är Jesper Hall, som är redaktör för Ungdomssidorna i TfS. I nästa nummer presenterar han vinnarna och deras bidrag!

Schackårets höjdpunkt och examen...

□ Den bjöd en mäktig syn, Rekarne gymnasiets jättelika gymnastikhall, fredagen den 22 september strax efter halv sju på kvällen. Skol-SM hade just börjat, eller rättare dess klasser D–K. Över 500 unga, i många fall mycket unga, schackspelare, i vad som för dem säkert är schackårets höjdpunkt och examen.

Den som till äventyrs, oftast efter en smärtsam förlust, likt Réti en gång, vill sjunga schackets svanesång, rekommenderas en promenad från åldersgrupp till åldersgrupp i Skol-SM.

Börja i klass D, där garvade 14-åringar kämpar på lika villkor och med lika oviss utgång som tuffa unga damer med örnkoll både då det gäller vad som händer på det egna brädet och vad som rör sig i den närmaste omgivningen. God simultanförmåga är som bekant ett typiskt ”kvinnligt” attribut.

Passera sedan den knivskarpa 13-årsklassen, där redan ett par tre stormästaremnar tydligt kan skönjas. Samma sak i klass F, 12-årsklassen, men här bör man nog vara försiktigare och mer diskret i prognosen.

Vandra sedan långsamt vidare mot den väldiga hallens andra ände, där åskådare-, el-

ler snarare föräldraleden står lika täta som deltagarna är små. För små? Alls icke! Det streds lika tappert och koncentrerat vid toppborden i nya klass K (födda 1992 och senare) som i vilken annan grupp som helst.

Att sedan med ackumulerad trötthet och sömnskuld brädet blir så stort, så stort, det är något som drabbar alla, ända upp i världstopp!

Det har gått några år sedan Lars Bäckström – riksinstruktören och riksorganisationsman som var så oersättlig att han aldrig ersattes när han pensionerades 1986 efter 23 år – med pipan i mungipan kunde skriva detaljerade tävlingsrapporter från Skol-SM:s samtliga tre klasser. A, B och C!

Klass D infördes först 1969 och vi kan inte låta bli att räkna upp vinnarna 1969–76: Harry Schüssler, Christer Bergström, Ralf Åkesson, Tomas Olhem, Gösta Svern, Siv Bengtsson, Michael Wiedenkiller, Pia Cramling...

Längre fram i rullorna återfinns vi Rikard Winsnes, Ferdinand Hellers, Jonas Barkhagen, Emanuel Berg!

Klass D, som i år för övrigt vanns av Daniel Matus, Kristianstad, i all ära men var i

Toppmöte i E mellan Victor Nihander (t v) och Alexander Björfäll. Foto: Olle Eleby.

hela friden har klasserna A–C, dvs juniorerna mellan 15 och 20 tagit vägen? Fanns de över huvud taget? Denna fråga vållade TFS' reporter huvudbry under dagarna och vadkramp 05 00 två på varandra följande morgnar. Jo, långt, långt bort i några obskyra korridorer och trista klassrum.

Det är inte svårt att se en tydlig symbolik i detta faktum. Jag har de senaste tio–femton åren tyckt att det rått en åldersmässig felsatsning inom svenskt ungdomsschack. Om denna är orsaken till eller följden av en tydlig statussänkning av varumärket schack vill jag låta vara osagt.

Nej, på en scen skulle de suttit, de äldsta klasserna! Över huvud taget borde det införas förbud att spela tävlingsschack i klassrum – utom möjligen på skoltid! – i alla sammanhang. Därmed ingen skugga på de kompetenta arrangörerna, Eskilstuna SK med SM-generalen från 1971 Gunnar Carlberg i spetsen.

Det är synd att inte Sveriges Schackförbund bättre förvaltar den pyramidala erfarenhet man samlat på sig under 46 års Skol-SM så att små men irriterande misstag inte upprepas år ut och år in. Men slubbetyget

måste ändå bli VG, väl godkänt. En enda protest fick juryn behandla.

Trevligt dessutom att se så många elitspelare. Några av dem stolta fäder: Anders Ebenfelt (pappa till Sara) och Björn Ahlander (pappa till Johan), andra med meriter från SM-gruppen som Ervallas Jan-Olov Lind och Västerås' Anders Eriksson var på plats för att coacha egna adepter.

Men vissa storklubbars tränare saknades. Ett gott tecken dock: Sveriges Schackförbunds färske ordförande Ingvar Carlsson förrättade en högtidlig prisutdelning i en till bristningsgränsen fylld aula och tyckte själv efteråt att det här var hans riktiga debut!

Gunnar Johansson

Säker Brynell

Stellan Brynell spelade som vanligt simultan under Malmöfestivalen i mitten av augusti. Resultatet mot 45 motståndare blev 43 vinster, en remi och en förlust.

De som lurade honom på poäng var juniorerna Lars Månsson, Limhamns SK (remi) och Niklas Andersson, Högaholms SK (vinst).

Elven pressade läraren...

□ Simen Agdestein kom i spetsen för en grupp från det norska toppidrottsgymnasiet i Oslo till en öppen turnering i Kiel. Eftersom Agdestein arbetar som schacklärare på denna skola måste det ha varit viktigt för honom att visa eleverna hur spelet bör bedrivas.

Läraren motsvarade nog elevernas förväntningar, för han släppte bara en remi på de nio ronderna. Det blev en överlägsen försläpplats.

Men remin mot 16-årige eleven Bosse Lindberg i fjärde ronden var långt ifrån övertygande. Agdestein stod sämst i hela partiet och kunde vara glad att han inte blev mattsatt:

HOLLÄNSKT FÖRSVAR (A 80)

Bosse Lindberg
Sverige

Simen Agdestein
Norge

1. d4 f5 2. Lg5 h6 3. Lh4 c5 4. e3 Db6 5. Sc3 cxd4 6. exd4 g5?

Det visar sig paradoxalt nog att detta drag får löparen på h4 att leva upp. Både 6. – De6† och 6. – Dxb2 är intressanta alternativ.

7. Dh5† Kd8 8. Lxg5 Dxb2 9. Kd2 Dxa1?

Ätminstone konsekvent. Men det finns inte tid till sådana excesser, draget förlorar forcerat. Det minst onda var reträtten 9. – Db6 för att förbereda försvarsdraget Sg8–f6.

10. Df7 hxc5

En tydlig nackdel med g7–g5 är att springaren inte längre får något ordentligt fotfäste på f6, t ex 10. – Sf6 11. Lxf6 exf6 12. Dxf6† Ke8 (12. – Kc7 13. Sb5† matt) 13. Le2 d5 (13. – h5 14. Dxb8) 14. Lh5† Kd7 15. Sf3 med det avgörande hotet 16. Se5†.

11. Dxf8† Kc7 12. Sb5† Kb6 13. Dd8† Ka6

14. Ld3!

Nu hötar helt enkelt 15. Sd6† med matt. Det förföriska 14. Sc7† Ka5 15. Sxa8† b6 är i girigaste laget.

Efter 16. Ld3 Dxd4 17. Dxc8 Sf6! räcker svarts motspel till utjämning. Det finns även fallgropar för vit i den varianten: 16. Se2? Sc6! 17. Dxc8 Sf6! 18. Dxb8 Se4† 19. Ke3 De1! och vit är fast i ett mattnät. Girighetens totala nederlag.

14. – b6

Enda sättet att undvika omedelbar mattsättning.

15. Dxc8† Ka5 16. Se2!

Ett utmärkt angreppsdrag. Här faller 16. – Dxb1 på 17. Dc3† Ka6 18. Sd6† b5 19. Lxb5† Kb6 20. Dc5† Ka5 21. Sb7† matt.

16. – Sf6 17. Dc4 Db2

18. Db3?

Lindberg blåser av angreppet och låter svarts kung smita ut genom köksdörren. Följden blir ett klart fördelaktigt slutspel med merbonde för vit.

Men det fanns en möjlighet att kröna verket med 18. Sbc3! med ett avgörande matthot på a4, t ex 18. – Db4 19. Dxb4† Kxb4 20. Tb1† (nu är köksvägen spärrad) Ka5 21. Tb3 (med 22. Ta3† Kb4 23. Ta4† matt i sikte) b5 22. Txb5† Ka6 23. Txb8† Ka5 24. Tb5† Ka6 25. Sa4 Thc8 (25. – Se4† 26. Kc1 Th6 27. Sec3 Tc8 28. Sd5 med matt) 26. Tb6†† Ka5 27. Ta6† Kb4 28. a3† Kxa3 29. Sac3† och matt på a2 eller a4.

18. – Dxb3 19. axb3 Ka6 20. Sc7†† Kb7 21. Sxa8 e6 22. Sxb6 axb6 23. h3 Sc6 24. Ta1 f4

Med idén f4–f3.

25. Th1

En lite småtråkig återgång, men vit ville in-

te tillåta 25. f3 Sd5 följt av Sd5–e3. Detta kommer hur som helst längre fram.

25. – d6 26. c3 e5 27. f3 Kc7

Svart vill kunna spela Sf6–d5 utan att besväras av Ld3–e4 med hot på diagonalen.

28. Ta1 Sd5 29. dxe5 dxe5 30. Ke1

Kungen rusar till g2-bondens undsättning.

30. – Se3 31. Kf2 Td8 32. Le4 Sa5 33. b4 Sac4

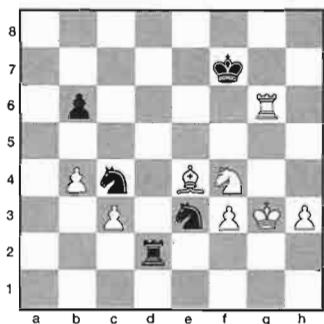
34. Ta7† Kd6 35. g3 Th8 36. Th7 Tg8

Svart behöver tornet i sina försök att skapa taktiskt motspel. Han är beredd att offra en eller annan bonde för den sakens skull.

37. Th6† Ke7 38. Tg6 Td8 39. Tgx5 Td1

Med ett första matthot.

40. gxf4 exf4 41. Sxf4 Td2† 42. Kg3 Kf6 43. Tg6† Kf7

44. Kh4

Med tre merbönder borde partiet vara avgjort, men svart har en del irriterande tricks med sina lömska springare. Efter 44. h4? Se5 är tornet fastnitat på g6. Det är möjligt att vit vinner i alla fall efter 45. h5, men han ska definitivt undvika 45. Txb6?? Sf1† 46. Kh3 Th2† matt.

44. – Sd6 45. Kg5 Td1 46. Tf6† Ke7 47. Sg6† Kd8 48. Kh6

Här var det också möjligt att sätta fart på h-bonden.

48. – b5 49. Kh7

Tanken var förmodligen att kunna spela h3–h4 utan att riskera ett avslag på e4 följt av en gaffel på g4, men en mellanschack på f8 räcker för att desarmera den minan.

49. – Kc7 50. h4 Th1 51. Kh6

När allt kommer omkring behöver h-bonden lite hjälp att avancera och avslaget på e4 är som sagt ofarligt så länge det finns en lämplig mellanschack till hands.

51. – Sd1 52. h5 Sxc3 53. Tf4 Se2 54. Tg4 Sd4 55. Se5 Se6 56. Tg3 Sf4 57. Tg7† Kc8 58. Tg5

Te1 59. Tg4 Se6 60. Tg6 Sxe4 61. Txe6 Sg3 62. Kg6 Se2 63. Sd3

Bästa sättet att föregripa gaffeln på f4 är som tidigare en mellanschack. Efter 63. Te8† Kc7 64. h6 Sf4† 65. Kg7 ligger uppgivnet nära till hands. Avslutningen tyder på att Lindberg var i svår tidsnöd.

63. – Tg1† 64. Kf7 Sd4 65. Tf6 Th1 66. Kg6

Det var fullt möjligt att dra h-bonden ett steg närmare promoveringsfältet.

66. – Tg1† 67. Kh7 Tg3 68. Se1 remi.

Vit står på vinst, men tiden var uppenbarligen på upphållningen. Nu besvaras 68. – Tg1 bäst besvaras med 69. Sc2. Efter avslag på c2 finns ju en mellanschack på c6.

Simen Agdestein, Norge segrade på 8½ poäng, en poäng före Michail Kopylov från Ukraina. Bosse Lindberg kom på 20:e plats bland 112 deltagare på 5½ poäng.

Lars Grahn

Bromästerskapet

En ungdomstävling som döpts till Bromästerskapet arrangerades av Amager Skakforening i Köpenhamn den 26 augusti. Drygt 30 spelare, därav tio från den svenska sidan, deltog. Resultat:

Klass C (86–87): 1) Daniel Semcesen, Sverige 4½ (av 5), 2) Nicolaj Koralev, Danmark 3, 3) Christian Manley, Danmark 2½ (8 delt).

Klass D (88–89): 1) Drazen Dragicevic, Sverige 6 (av 7), 2–3) Enver Kazazi, Sverige 5½, 3) Burim Kazazi, Sverige 5½ (13 delt).

Klass E+F (90–): 1) Michael Rosbach, Danmark 9 (av 9!), 2) Alex Carstjoak, Danmark 8, 3) Fredrik Øst Møller, Danmark 6½ (13 delt).

Junior-VM

Emanuel Berg var svensk representant i Junior-VM i Armeniens huvudstad Jerevan, där han tog 7/13 och kom på 23:e plats bland 60 startande i pojkklassen.

Titeln erövrades av Lazaro Bruzon, Kuba med 10 poäng före Kamil Miton, Polen och Karen Asrian, Armenien 8½.

Bland flickorna segrade Xu Yuanyuan, Kina på 11 poäng före Olga Zimina, Ryssland 9 och Wang Yu, Kina 8.

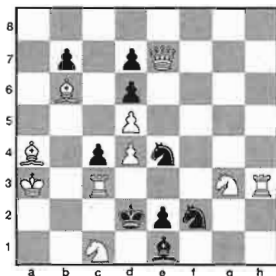
Emilia Horn tog 3½ poäng och landade som nr 31 bland 32 deltagare.

Problem

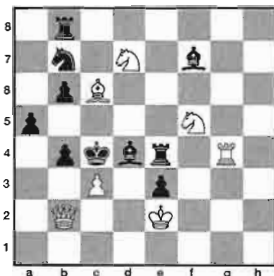
*Bidrag och lösningar till Lennart Larsson
Häradsvägen 10 B, S-443 31 Lerum*

15978. Lev Ulanov
Riga

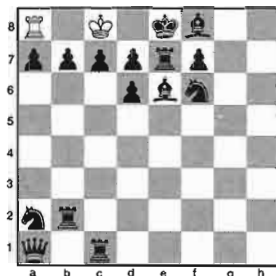
Matt i 2 drag

15979. Lars Larsen
Sönderborg

Matt i 2 drag

15980. Rolf Uppström
Göteborg

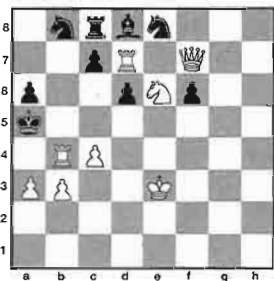
Matt i 2 drag

15981. Bengt Ingre (†)
(2 pr. Magadan Pravda
1991)

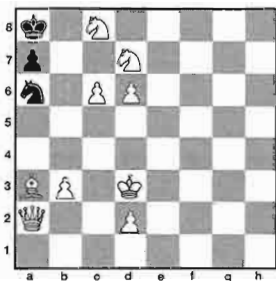
Matt i 3 drag

15982. Bengt Ingre (†)
(4 pr. W Grankowskiego
MT 1992)

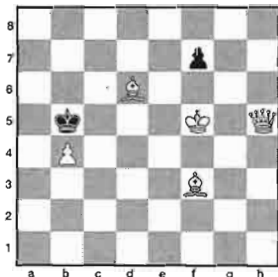
Matt i 3 drag

15983. Leonid Makaronetz
Haifa

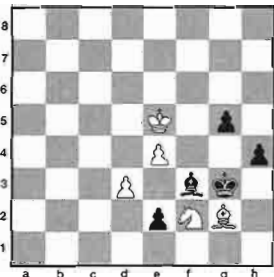
Matt i 3 drag

15984. Petrasin Petrasinovic
Belgrad

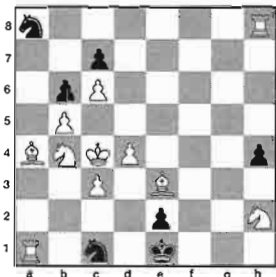
Matt i 3 drag

15985. Steen Vestergaard
Ikast

Hjälpmatt i 3 drag.
2 lösningar.

15986. Siegfried Brüchner
Oranienburg

Självmatt i 7 drag

15987. Andrej Byljevskij, Uljanovsk. Vit: Kc7 Dd3 Th8 Lh1 Sd4 Se6 Bb3. Svart: Kd5 Se4 Sf3 Bf5 g4. Matt i 2 drag.

15988. Andrej och Boris Byljevskij, Uljanovsk. Vit: Kc2 De2 Te8 La2 Lc1 Sd4 Sf4 Bc3 e3. Svart: Ke4 Tf8 Lh3 Sc5 Sf6 Be5 g4. Matt i 2 drag.

15989. Steen Vestergaard, Ikast. Vit: Kd4 Th3 Le6 Sf3 Be4. Svart: Kf4 Bd3. Matt i 5 drag.

15990. Wladimir W Nikitin, Borovici. Vit: Kh2 Sh4 Bf4 g3 h5. Svart: Kg4 Bh3. Matt i 7 drag.

Lösningstid 15 december. I hjälpmatten börjar svart och hjälper vit att göra matt. I självmattsproblemet börjar vit och tvingar svart att göra matt. I Uppströms tvådragare är ett av de tre svarta tornen samt löparen på e6 förvandlade bönder.

Dödsfall. Bengt Ingre (5/9 1934–21/5 2000). Med Ingres bortgång förlorade svenskt problemschack en av sina internationellt mest kända profiler. Huvudsakligen bestod hans kvalitativt betydande produktion av ortodoxa tredragsproblem med vilka han vann ett flertal priser och andra utmärkelser. Ingre redigerade några år uppmärksammas problemspalter i *Mora Tidning* och i *Schacknytt*.

Lösningar till problemen 15915–15927, TfS nr 3/00

15915 (Bwee). 1. Lf2 (dragtvång). Försök: 1. cxb3? Dc6!. 1. cxd3? Dd4!. 1. c3? Dd5!. 1. c4? Dxb6!. En vacker tvådragare med vit bondes samtliga drag från utgångsfältet som försök.

15916 (Alfredsson). 1. Td2 (2. Dd5) Td4/Df7/Ld3 2. Txc7/Sd8/De6. 1. De2? Tc4!. Välgjord men inledning och variantspel ganska färglöst.

15917 (Byljevskij). 1. Se5 (2. Dg4) Sg5/De2/Dh3 2. fxc3/Th1/Sf3. 1. Se3? Dh3!. Trevlig tvåa i den lättare stilen.

15918 (Sagoruiiko). 1. Sg4 hot 2. De5 3. Se3. 1. – Dd4 2. Dc5 3. Sxf6. 1. – Ld4 2. Se3 3. De5. 1. – De6 2. Dd6 3. Sxe3. 1. – Te6 2. Sf6 3. Se5. Den berömda ryske problemisten Sagoruiiko avled 1999 i 76 års ålder. Denna eleganta tredragare är ett värdigt exempel på hans stora kunskande.

15919 (Makaronez). 1. Sd5 hot 2. De7. 1. – Ke6 2. Sxf7 Kf5 3. Lh3. 1. – Sd7 2. Dc6 Lxc6 3. Sxc4. 1. – Sc7 2. Sxc4 Lxc4 3. Dxc7. Växel-

vis dam- och springaroffer ingredienser i ett trevligt variantpar.

15920 (Larsen). 1. Dc3 hot 2. Te4. 1. – fxc6 2. Se7 3. Sxg6. 1. – f6 2. Le7 3. Lxd6. Ett sär- ligt kompensationstema (förf). Mycket bra men att de diskreta bondedragen är försvar mot hotet observerade tyvärr inte alla lösa- re.

15921 (Uppström). 1. Kb5 a2 2. Kc6 a1D 3. Db7. 1. – b2 2. Ka6 b1D 3. Da7. Försök: 1. Ka5? a2!. 1. Kc5? b2!. Kontraväxling i fem- pjärsare. Lyckat och möjligen originellt.

15922 (Vestergaard). 1. Ke2 Lxe4 2. Td5 Kg2 3. Td2 Lc2. b) 1. Kg5 Te7 2. Kh6 Lxe4 3. Tg5 Th4. Svårlost ansåg flertalet lösare.

15923 (Knutsson). 1. Le6 Sc8 2. Ke4 Sd7 3. Kf5 Ke3 4. Sg5 Se7. Tilltalande lösning med modellmatt.

15924 (Nikitin). 1. Lb5 2. Lc6. Ej 1. La4? b5!. 1. Kc7? Sd7 (Sa6)!.

15925 (Uppström). 1. De7 S–2. Df6. 1. – f6 2. Dg7. Måste anses vara en förbättrad version av den föregående uppgiften.

15926 (Holmqvist). 1. Dg8 b3 2. a3 5. a6 Kxa6 6. Da8. En mekanisk och lättfunnen dragföljd.

15927 (Byljevskij). a) 1. Kg3 Kc3 2. Kg2 Kd2 3. Kf1 Se3. b) 1. Kg6 Sf4 2. Kf7 Sg6 3. Ke8 Sd6.

Omgångens lösarpris går till Ove Knuts- son, Göteborg.

250 poäng har passerats av Antero Harju, Martin Nordström, Lars Larsen, Ove Nilsson och Leif Isaksson. Samtliga prisvinnare gratuleras!

Lösarlista (t o m TfS nr 3): O Alfredsson X 140, B Backlund VIII 239, O Berglund III 134, U Elofsson III 238, L Ehrnlund VI 235, R Ericsson IV 95, K Gavranovic II 69, A Har- ju IX 35, F Hellström II 208, G Holmqvist 180, P-G Högborg VII 136, L Isaksson IV 44, J Johansson II 169, O Knutsson VIII 114, Z Kornin IV 87, V Kozhakin VI 182, D Kristi- ansen V 86, L Larsen VII 90, K Larsson XII 146, K Lindahl VII 32, R Lindahl 212, R Lindberg IV 245, J Lindström II 197, L Mel- lin VIII 223, O Nilsson IX 88, M Nordström IV 98, B H Olsson II 182, K Rang IX 95, G Rohm XI 138, K-A Staberg XI 188, Jenö Va- gasy 125, S-A Wallin X 183, S S Vestergaard III 219, J Vrabec III 204.

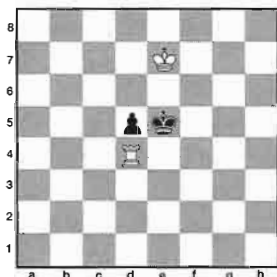
Öförrändrade: J Forsheden 86, G Naujoks VI 182, M Salonen 208, W V Sokolov X 113, S Turlej V 117.

BESVÄR MED "ROMANTIKERNA"

3093. R Réti

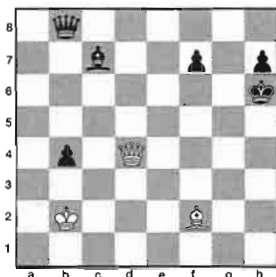
"Münchener Neueste Nachrichten"
1928

Vinst $2+2=4$

3094. A Troitzky

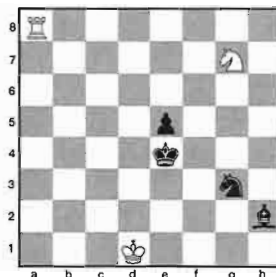
"L'Echiquier"
1930

Vinst $3+6=9$

3095. M Liburkin

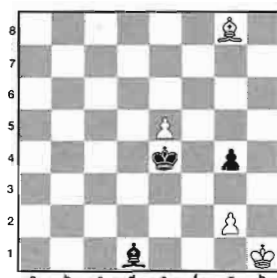
"64" 1935
2-3 Pris

Vinst $3+4=7$

3096. V Jakimtjik

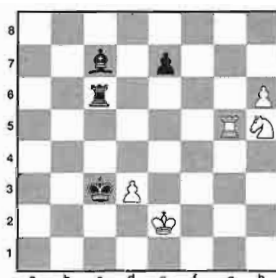
"Schachmaty v SSSR" 1966
HO

Vinst $4+3=7$

3097. G Kasparjan

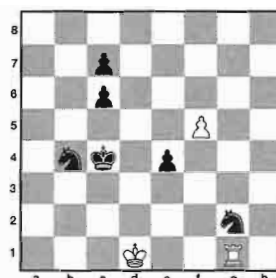
"Konkurs pamjati L I Kubbela"
1946 - 1 Pris

Vinst $5+4=9$

3098. F Vrabec

"MAT" 1983
1 Pris

Vinst $3+6=9$

□ Några gånger har jag blivit ombedd av klubbkamrater att kortfattat presentera studier för "vanliga" spelare som inte känt sig hemma bland invecklade termer som *realism*, *analytisk studie*, *systematisk rörelse*, *passiv dominans* etc.

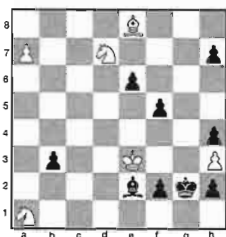
Mitt försök att citera kända författare och visa lämpliga exempel utmynnade i ett prakt-

fullt fiasko. Lyssnarna fick bara ont i huvudet. Därför gick jag omvägar.

Om vi förutsätter att det finns två typer av lösare:

- a) den som löser studier ensam hemma eller i olika tävlingar (ofta en studieförfattare);
- b) den som bara försöker hitta vits drag, ofta en spelare som blir ombedd att hitta lös-

3099. O Pervakov
"Schweizerische
Schachzeitung" 1990
2 Pris

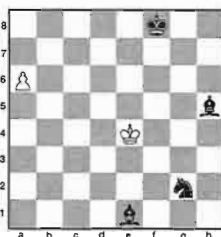
Vinst 6+9=15

3100. F Simhovitj
"Schachmaty v SSSR"
1940

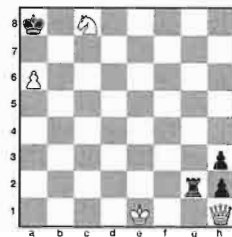
Remi 4+4=8

3101. V Dolgov
"Vserossijskij
konkurs" 1972
1-3 plats

Remi 2+4=6

3102. F Bondarenko
"Konkurs Jerevanskogo
schachmatnogo kluba"
1947 - 1 HO

Vinst 4+4=8

ningen medan författaren själv (eller någon annan) spelar svart;

kunde jag med hjälp av begreppet svarts motspel (SM) ganska tydligt förklara olika sorters studier utom de romantiska.

1) **Analytiska studier** liknar enligt Kasparjan mest de vanliga slutspelen. De har helt naturliga ställningar men huvudvarianten skiljer sig inte mycket från andra varianter. Både **a**- och **b**-lösare har lika stor chans att missa lösningen. SM existerar inte här. Ett bra exempel är 2905 (TfS 3/98).

Dessa studier har ingen större betydelse i vår bransch och de tilltalar varken **a** eller **b**.

2) **Klassiska studier** präglas enligt många teoretiker av naturliga ställningar men till skillnad från de analytiska har de en klar idé (huvudvarianter utmärker sig tydligt). I regel har de inget SM och **a**-lösaren är fortfarande jämlik med **b**-lösaren.

3093 är alltså en s k klassisk studie. Man är på det klara med vad man ska göra men man vet inte hur. Studien är faktiskt bilöslig (en absolut förbjuden företeelse) men våra regler krånglar ibland eftersom det här handlar om en av de bästa studierna genom tiderna.

Samma attribut gäller för 3094. Domarna för FIDE-Album 1914-44 (se TfS 2/00) godkände inte detta strålande verk men de som var ansvariga för FIDE-album 1962-64 (H Staudte, T Gorgiev, A Hildebrand och J Fritz) valde ett plagiat av V Bron (se 2889 i TfS 1/98) i stället. När man jämför dessa två alster förstår man vad en pseudohändelse, dvs "konstutveckling" innebär.

3) **Realistiska studier** är besvärligare för **a** än för **b**. De är i allmänhet svåra att lösa och det är just SM som skiljer dem från de klas-

siska studierna. 3095 är en typisk realistisk studie där såväl **a** som **b** har problem med att hitta en studie i studien, dvs den strålande remivarianten efter 6. Sd4?, men **b** ska naturligtvis få den gratis! Jakimtjiks favorit 3096 fick bara HO och har ett starkt SM.

Dessa studier har regelbundet naturliga ställningar men liknar i de flesta fall inte slutspel.

4) **Moderna studier** liknar de realistiska men SM är inte bara potentiellt utan verkligt, dvs det ingår i huvudvarianten (skrivs med fetstil) Här är **a** en klar favorit.

Det finns en intressant historia beträffande 3097 (en typisk modern studie). Kasparjan ansåg att det var en av hans bästa studier men A G Kuznetsov skrev i en artikel:

– Varför inte bara bäst?

Kasparjan svarade i sin bok *En studieförfattares hemligheter* så här:

– Begreppet "bäst" existerar inte för mig eftersom det inte kan korrekt bestämmas av några allmänt erkända kriterier.

Jag kan bara anmärka att Kasparjan borde använda samma "kriterier" då han är domare, alltså då han är tvungen att avgöra vilken studie som ska få första, andra osv pris, och han skulle snabbt få fram sitt bästa alster!

3098 är också en modern studie där vit och svart spelar lika starkt i huvudvarianten.

I många moderna studier gör författarna enligt min mening två allvarliga fel som tyvärr inte kan undvikas:

SM 1 är ofta skickligare än vits spel och då vinner den sida som spelar sämre (se TfS 4/1998!).

SM 2 avslöjar huvudpoängen (i 3097 är 8. Tf6†!! helt "ologiskt" och om **a** hittar detta

löser det studien; i 3098 avslöjar 6. – c5! och 15. – c6!! alla planer och vit är då tvungen att spela visserligen fina men inte längre dolda drag).

5) **Ultramoderna studier** har två eller flera etapper i huvudvarianten. 3099 är en ultramodern studie där vit och svart kämpar för brinnande livet i två etapper. **b** är fortfarande i underläge.

6) **Romantiska studier** är svåra att definiera. Anledningen är romantikerna själva (bl a Simhovitj, Korolkov och Bondarenko) som med falska teorier och definitioner försökt förklara studier med onaturliga ställningar och utan någon idé som mest "konstnärliga" (se t ex TfS 5/1999).

Enligt t ex Korolkov kan det finnas bra studier (med en intressant positionell idé, flera patter, svaga förvandlingar osv) utan bra spel. 3100, som trots detta ingick i FIDE-Album 1914–44, är ett sådant exempel. **a** (författare och romantiker) är förtjusta i denna typ av studier medan **b** (spelare) oftast frågar mig:

– Varför kallar ni detta för en studie över huvud taget?

SM och vits spel är primitivt medan **a** och **b** är jämlika igen.

För Kasparjan är 3100 (men inte 3093!?) en utmärkt studie. Här handlar det om s k *systematisk rörelse*. Romantikerna har aldrig förklarat varför just tre (men inte två eller fyra) gånger upprepade drag plötsligt väcker "konstnärliga känslor".

Bondarenko påstod att romantikerna hade fått de bästa resultaten genom att bl a realisera olika problemidéer i studier. Hans kommentar till exemplet 3102 var att det här handlar om att aktivera pjäser och att vit vinner med hjälp av s k Bristoltema.

Men kommentaren och namnet är bara ett slags potemkinkuliss för att dölja den primitiva tempoförlust som är studiens kärna. Efter det första draget har vit ingenting annat att spela på än att försöka ge sin dam mer utrymme.

Att klassificera studier på ett sådant sätt är helt oacceptabelt, tycker jag. Är det inte konstigt att realismen föregick romantiken, att alla "konstnärliga" riktningar föddes omkring år 1900 och skiftade under de följande 80 åren, att så gott som alla viktiga händelser har ägt rum i Ryssland (SSSR) och att nästan alla författare bland sina alster har ovan nämnda slag av studier?

Lösningar till 3093–3102

3093 (Réti). 1. Td2 (d3)!! d4! 2. Td1!! Kd5 3. Kd7! Kc5 4. Ke6 Kc4 5. Ke5 och vinner, eller 3. – Ke5 4. Kc6 Ke4 5. Kc5 och vinner.

3094 (Troitzky). 1. Df6! Kh5 2. Df5! Kh6 3. Le3! Kg7 4. Dg5! Kf8 5. Lc5! Ld6 6. De5!! Dd8! 7. Lxd6! Kg8 8. Dg3! Kh8 9. Le5! f6 10. Dg5!! och vinner.

3095 (Liburkin). 1. Ta2 Lg1! 2. Tg2 Kf3 3. Txl Kf2 4. Te1 e4! 5. Se6 e3 6. Sc5!! (6. Sd4? e2!! 7. Sxe2 Sf1! 8. Sd4 Se3! och evig schack) e2! 7. Kd2 Sf1! 8. Kc1! Kxe1 9. Sd3! matt!.

3096 (Jakimtjik). 1. e6 g3! (1. – La4 2. Lf7 Lb3 3. Lg6! jämte 4. e7 och vinner) 2. Lf7 Kc3! 3. Le8!! (3. e7 Kf2 4. e8D Lf3!! 5. Ld5! Lxg2! 6. Lxg2 patt) Kf2 4. Lc6 Le2! 5. e7 Lf1 6. e8S!! och vinner.

3097 (Kasparjan). 1. Sg7! (1. h7? Te6! 2. Kf3 Th6 =) Txb6 (1. – Lf4 2. h7 Th6 3. Th5 Txb5 4. Sxh5 Le5 5. Ke3 Lh8 6. Sf4 Lf6 7. Sg6 med vinst) 2. Te5! Kd4 3. Tc4! Ke5 4. Txc7 Kf6 5. Se8! Kf7 6. Tc8 Te6!! (Denna mellanschack verkar helt ologisk eftersom vits kung får ett gratistempo, men nu måste vit svara korrekt. På 6. – Tg6 vinner vit "omedvetet" med det naturliga 7. Kd2.) 7. Kd1!! (7. Kd2? Tg6 8. Sc7 Tc6! och remi på grund av ömsesidigt dragtvång) Tg6 8. Sc7! (8. Ta8? Tc6! 9. Ke2 Te2! 10. Ke3 Tc1 11. Ke4 Tc2 12. Kd5 Tc1 13. d4 Tc2 14. Sd6! exd6 15. Kxd6 Td2 16. d5 Td1 remi) Tc6! 9. Kd2! Tc5 (9. – e6 10. Sb5! eller 9. – Kg6 10. Sd5! med vinst) 10. Tf8! och vinner.

3098 (Vrabec). 1. f6! (1. Txx2? Sd5 2. Tf2 Sf6 =) Sf4 2. f7 Se6 3. Tg6 Sf8 4. Tg8 Sd3! 5. Txf8 Se5 6. Kc2! (6. Ke1 Sf3! 7. Ke2 Sg5 = eller 6. Ke2 Kc3 = som i huvudvarianten) c5! (6. – e3 7. Kc1!! Kc3 8. Kd1 c5 9. Ke1!! e2 10. Kf2!! =) 7. Kb2! Sd3! 8. Kb1! Se5 9. Kc2 e3 10. Kc1!! (10. Kd1? Kc3 11. Ke1! Sf3! 12. Ke2 Sg5 =) Kc3 11. Kd1 e2! 12. Ke1!! Kc2 13. Kxe2 Kc3 (13. – c4 14. Ke3 ±) 14. Kd1 c4 15. Kc2 c6!! 16. Kf2!! (16. Kd1 c5 = eller 16. Ke1 Kc2 17. Ke2 c3 =) Sg4! (16. – Kc2 17. Ke3 ± eller 16. – c4 17. Ke3 Sg4! 18. Ke2 Sh6 19. Kd1 ±) 17. Ke1! (17. Kf3? Sh6 =) Se5 18. Ke2 c5 (18. – Kc2 19. Ke3 ±) 19. Kd1 och vinner.

3099 (Pervakov). 1. a8D! Kg1 2. Dh1! Kxh1 3. Kxf2 b2 4. Se5 f4! (4. – Lf3 5. Sxf3 bxa1D 6. Lc6 Da6 7. Se5! Dxc6 8. Sxc6 och vinner) 5. Lc6! f3 6. Sxf3 Lb5! (6. – Lc4 7. Sxh4! Ld5 8. Sf5 ±) 7. Lb7! (7. Le4? Ld3 8. Lxd3 bxa1D 9. Le4 Df6 =) La6 8. La8! Lb7

9. Lxb7 b1D 10. Sb3! (10. Lc6? Df5 11. Sb3 Dc2† med remi) **Df5!** (10. – Dxb3 11. Le4 ±) **11. Sc5!** (11. Sd4? Df4 12. Se2 Df5 13. Ke3 Dxb3 14. Kd2 Dg2 med remi eller 11. Sc1? Db1! 12. La8 Db8 remi) **Df4!** (11. – Df7 12. Le4 Df4 13. Kf1 h5 14. Sd3 Dxe4 14. Sf2† matt) **12. Sd3 Dg3†** (12. – Df5 13. Ke2! Db5 14. Le4 Kg2 15. Sd4† med vinst) **13. Kf1 Dg2†** (13. – Dxb3† 14. Ke1 Dg3† 15. Sf2† med vinst) **14. Ke1 Dg7 15. Le4! Kg2 16. Sd4†** (16. Sf4†? Kg3 17. Sh5† Kxb3 18. Sxg7 h1D† och remi) och nu:

a) 16. – Kxb3 17. Sf2† Kg3 18. Se2† matt;

b) 16. – Kg3 17. Se2† Kxb3 18. Sf2† matt.

3100 (Simhovitj). 1. b7 Sxb7 2. Lc6 Sd6 3. Lxd5 Sf5† 4. Kh5 Le2† 5. Kg6 Se7† 6. Kf7 Sxd5 7. g6 Lh5 8. Kf8 Lxg6 patt eller 8. – Sf6 9. g7† Kh7 10. g8D† Sxg8 patt.

3101 (Dolgov). 1. a7 Lg6† 2. Kf3! Sh4† 3. Kf4 (3. Ke3? Lf2†! och svart vinner) Ld2† 4. Ke5 Sf3† 5. Kd5 Lf7† 6. Ke4 Sg5† 7. Ke5 Lc3† 8. Kd6 Se4† 9. Kc6 Le8† 10. Kd5 Sf6† 11. Kd6 Lb4† 12. Kc7 och remi.

Studien är troligen olöslig eftersom svart vinner med 7. – Lf4†!

3102 (Bondarenko). 1. a7! (1. Kd1? Kb8 2.

a7† Kb7! =) **Kb7 2. Kd1 Ka8 3. Kc1 Kb7 4. Kb1 Ka8 5. Ka1 Kb7 6. Db1†** och vinner.

Fördubbling i MAS

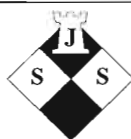
I ledaren i TfS nr 5/00 berättade vi om planerna på en drastisk höjning av medlemsavgiften i anrika Malmö AS. Höstens välbesökta årsmöte beslöt med förkrossande majoritet att höja årsavgiften från 380 till 800 kronor.

Årsavgiften för pensionärer och arbetslösa är reducerad men blir också den mer än fördubblad, från 220 till 450 kronor.

Ukrainska mästerskapet

Årets ukrainska mästerskap spelades i Ordzjonikidze som en öppen turnering med 30 deltagare, därav 19 stormästare. Den gällde även som zonturnering varifrån de tre främsta gick vidare.

Resultat: 1) Aleksander Onisjtjuk 6½ (av 9), 2) Vladimir Baklan 6, 3) Vereslav Eingorn 6, 4) Oleg Romanisjin 6 etc. Den sistnämnde blev utslagen i särskiljningen.

JÄRFÄLLA SS

INBJUDER SÖN 12/11 TILL

PYRAMIDSPELET

III:e mötet

Öppen snabbschacktävling under glaspyramiden i Jakobsbergs centrum

Välkommen till årets schackfest i Jakobsbergs trivsamma inomhusgalleria. Detta är ett evenemang för mestare och för entusiaster, där alla spelstyrkor är representerade. Guldmedaljör 1998, 1999 var Evgenij Agrest.

Spelform: Snabbschack 30 min tot./parti.
Tävlingsform: 9 ronder MONRAD
Program: 10.30 Senaste anm. på plats i gallerian.
 10.45 Spelstart.
 17.30 Prisutdelning
Priser: 1:a 2000 kr, 2:a 1000 kr, 3:e 500 kr.
 Juniorpriser 500 kr, 300 kr.
 Rankingpriser 4x200kr.
Frågor: Dan Haglund ☎ 08 580 110 70
 Lars Wälinder ☎ 08 583 54 674

Handicap: 15-15, 12-18, 9-21, 6-24, 3-27 min med rating-grupper enl: -1599, 1600-1799, 1800-1999, 2000-2199, 2200-.
Startavgift: 150 kr (GM, IM fritt), + 50 kr vid efteranmälan.
 Juniorer 50 kr.
Anmälan: Startavgift på pg 69 21 70-4 före 5 nov.
Resa: Pendeltåg till Jakobsberg.
 Gallerian öppnar kl 10.00.

VÄLKOMMEN TILL JAKOBSBERG !

STOCKHOLMS SCHACKFÖRLAG

Schackböcker och material för alla kategorier!

Öppningar

Liten encyklopedi över spelöppningar A00-E99	1999	608 s	250:-
Nunn's Chess Openings	1999	552 s	275:-
Nimzo-Larsen Attack – Wall	2000	144 s	210:-
Guide to the English Opening: 1...e5	1999	256 s	220:-
Modern Defence – Speelman/McDonald	2000	144 s	210:-
Sicilian Grand Prix Attack – Plaskett	2000	144 s	210:-
Easy Guide to the Sveshnikov Sicilian – Aagaard	2000	128 s	195:-
Easy Guide to the Classical Sicilian – Yrjölä	2000	128 s	180:-
French Winawer – McDonald	2000	144 s	210:-
Easy Guide to the Archangel – Panczyk/Emms	2000	128 s	180:-
The Meran System – Pedersen	2000	192 s	210:-
The Botvinnik Semi-Slav – Pedersen	2000	224 s	210:-
Easy Guide to the Nge2 King's Indian – Forintos/Haag	2000	128 s	180:-

Mittspel och Slutspel, Strategi/Taktik, Biografi/Historia

Informator nr 78 partier, kombinationer och slutspel	2000	376 s	250:-
Secrets of Pawn Endings – Nunn	2000	288 s	250:-
101 Attacking Ideas in Chess – Gallagher	2000	128 s	180:-
How to Defend in Chess – Crouch	2000	208 s	220:-
Storming the Barricades – Christiansen	2000	176 s	195:-
The Most Amazing Chess Moves of All Time – Emms	2000	192 s	195:-
Understanding Pawn Play in Chess – Marovic	2000	192 s	210:-
My Life and Game – Kramnik	2000	256 s	250:-
Chess Highlights of the 20 th Century – Burgess	1999	208 s	275:-

Schackmateriel

Tävlingsspel träpjäser och masonitbräde (-10 % vid köp av >6 st)	150:-
Schackspel stora träpjäser med filt + pjäsfackslåda och tjockt bräde	450:-
Magnetic Chess praktiskt reseschack, hopfällbart	200:-
Schackklocka Tornur vipparm (-10 % vid köp av >3 st)	450:-
Schackklocka Gardé digital – Fischer-tid (-10 % vid köp av >1 st)	585:-
Korrespondenskort (två språk) eller schackprotokoll neutrala (80 drag)	0:50/st

PC-program

Chess Base 8.0 startpaket med 1,4 miljoner partier och 3 st CBM	1350:-
Fritz 6 med 320.000 partier eller BigBase2000 1,4 miljoner partier	445:-/st
Hiarcs 7.32, Nimzo 7.32, Junior6, Powerbook2000, EndgameTurbo	445:-/st
Chess Base Magazine CD/disk 6 nr prenumeration (1 år) (lösnr. 180:-)	880:-
The Basic Principles of Chess Strategy vol. 1, 2 och 3 – Bartashnikov	220:-/st
Schackdraget – databas med svenska spelare, kombinationer, videos	195:-

Ring, skriv och faxa! Besök oss på salongerna eller på internet!

Brännkyrkagatan 65, 118 23 STOCKHOLM

tel 08-668 78 77, fax 08-669 64 44,

<http://www.stockholmchessfederation.com>

e-mail: schack.forbund@swipnet.se

Stockholms Schackförbund
hälsar alla välkomna till årets Rilton Cup

XXX RILTON CUP

27 december 2000 – 5 januari 2001

- Spelplats:** Mälarsalen, Münchenbryggeriet, (T-bana Mariatorget). Torkel Knutssonsgatan 2 ö. g., Stockholm.
- Rondstart:** 1:a rondan, den 27 december (Rilton 1500 28 december klockan 11.00, personlig anmälan 10.15) startar klockan 13.00. Övriga ronder klockan 11.00. Nyårsdagen inget turneringsspel.
- Spelsystem:** 9 ronder Fide-Schweizer.
- Anmälan:** Anmälan och betaltning görs senast den 15 december till Stockholms Schackförbund. Startavgiften betalas på postgiro 25 79 58-9 eller bankgiro 822-1301. Vid anmälan anges namn, adress, födelsedatum, klubb, nationell och Elo-rating. Spelare boende i Sverige och ej medlem i Sveriges Schackförbund spelar ej om prispengar. De 300 först anmälda spelarna garanteras plats i tävlingen. Spelare som ej befinner sig vid spelbordet 5 minuter efter första rondstart placeras på reservlista.

Rilton Cup

Öppen för spelare med Elo-tal och spelare med ett högre nationellt tal, motsvarande 2000 (LASK), juniorer kan få dispens.

- Betänketid:** 40 drag på 2 timmar, därefter 20 drag för nästa timme och partiet avslutas på 30 minuter.
- Startavgifter:** IGM, IM samt spelare ej bosatta i Sverige och ej heller representerande svensk klubb ing-
en avgift. Spelare födda 1980 eller senare 200 kr, FM 300 kr. Övriga spelare 500 kr.
- Priser:** 1:a 18 000, 2:a 14 000, 3:e 12 000, 4:e 10 000, 5:e 9 000, 6:e 8 000, 7:e 7 000,
8:e 6 000, 9:e 5 000, 10:e 4 000.
- Rankingpriser:** 2 000, 1 000 och 500 i grupper om 12-15 personer. GM och IM deltar ej i spel om ranking-
priser.

Rilton Open

Öppen för alla spelare utan Elo-tal eller med ett nationellt tal, lägre än 2000 (LASK).

- Betänketid:** 40 drag på 2 timmar, därefter avslutas partiet på 1 timme.
- Startavgifter:** Spelare födda 1980 eller senare 200 kr. Övriga spelare 400 kr.
- Priser:** 1:a 4 000, 2:a 3 000, 3:e 2 000, 4:e 1 500, 5:e 1 000, 6:e 500 kr.
- Rankingpriser:** 2 000, 1 000 och 500 kr i grupper om 12-15 spelare.

Rilton 1500

Öppen för alla spelare med ett nationellt tal lägre än 1500 (LASK).

- Rondstart:** 1:a rondan, den 28 december, startar klockan 11.00. Personlig anmälan senast 10.15.
Övriga ronder klockan 11.00. Nyårsdagen inget turneringsspel.
- Spelsystem:** 6 ronder Fide-Schweizer.
- Betänketid:** 40 drag på 2 timmar, därefter avslutas partiet på 1 timme.
- Startavgifter:** 150 kr för spelare födda 1980 eller senare. Övriga spelare 300 kr.
- Priser: (kr)** 1:a 3 000, 2:a 2 000, 3:e 1 500, 4:e 1 000.
- Rankingpriser:** 1 000, 600 och 400 i grupper om 12-15 personer.

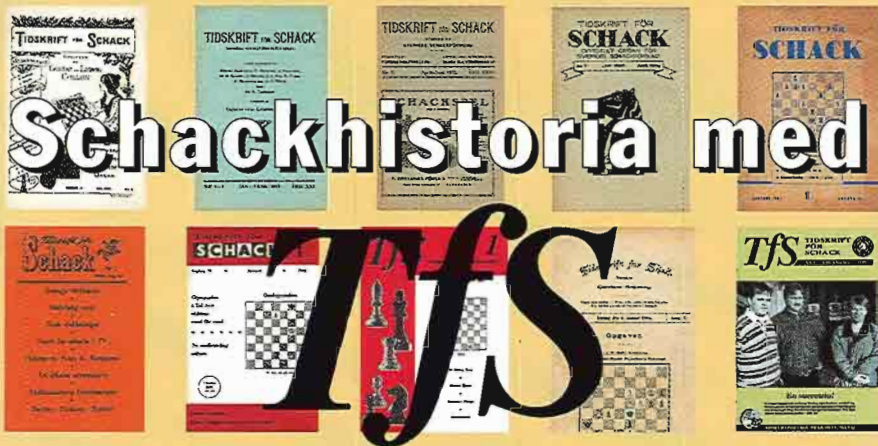

Stockholms Schackförbund
Hornsgatan 82 B, 11821 Stockholm
Tel 08-669 36 54,
fax 08-669 64 44

B POST

Avsändare:
Tidskrift för
Schack
Gethornskroken 21
281 49 Hässleholm
ISSN 0040-6848

Tidskrift för Schack har i mer än 100 år speglat schackets utveckling här hemma och utomlands. Dess årgångar innehåller allt – partier, kommentarer, teoriartiklar, turneringsreferat, tabeller, intervjuer, porträtt, olympiader, landskamper, VM-matcher, problem, studier osv osv.

De första årgångarna är sedan länge utsålda och andra försvinner i rask takt. Många finns dock fortfarande i lager. Komplettera ditt schackbibliotek med den chansen fortfarande finns!

Årg	1970	120:-	1980	100:-	1990	140:-	
1954	150:-	1971	120:-	1981	100:-	1991	140:-
1956	150:-	1972	200:-	1982	100:-	1992	140:-
1957	150:-	1973	100:-	1983	100:-	1993	140:-
1963	150:-	1974	100:-	1984	100:-	1994	140:-
1964	150:-	1975	100:-	1985	100:-	1995	140:-
1965	150:-	1976	100:-	1986	100:-	1996	140:-
1966	200:-	1977	100:-	1987	100:-	1997	140:-
1968	200:-	1978	100:-	1988	100:-	1998	140:-
1969	120:-	1979	100:-	1989	140:-	1999	140:-

Special I

10 TFS-nummer från olika
 årgångar 50:-

*Priserna gäller häftade, kompletta årgångar. Portofritt!
 Vi levererar också i mån av tillgång enstaka exemplar à 10:- – 25:- styck.*

TIDSKRIFT FÖR SCHACK

Gethornskroken 21 · 281 49 Hässleholm · Tel 0451-128 50 · Postgiro 60 46 34 - 6